

Základní škola speciální, Moravský Krumlov, Ivančická 218

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ ŠKOLU SPECIÁLNÍ

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program základní školy speciální

Motivační název:

Š K O L A P R O Ž I V O T

Škola pro život - I. díl, Škola pro život - II. díl

Název školy: **Základní škola Moravský Krumlov, Ivančická 218, okres Znojmo, příspěvková organizace**

Sídlo: Ivančická 218, Moravský Krumlov

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 70 99 50 87

Obor vzdělání: základní škola speciální 79-01-B/01

Délka vzdělání: 10 r. 0 měs.

IZO: 600 127 770

Ředitel: **Mgr. Lenka Hodaňová**

Zástupkyně ředitele: **Mgr. Květoslava Kotková**

Koordinátorky ŠVP: **Mgr. Barbora Veselá, Mgr. Gabriela Kliková**

Výchovná poradkyně: **Mgr. Michaela Vejvalková**

Metodik primární prevence rizikového chování: **Mgr. Lenka Králová**

Kontakt na školu:

- **www.zsivancicka.cz**
- **515 322 442 - 3**
- **zs.mk.ivancicka@zn.orgman.cz**

Zřizovatel:

Město Moravský Krumlov

Kontakt: ing. Marie Brücková, vedoucí odboru školství a kultury, tel.: 515 300 740, mail: bruckovam@mkrumlov.cz

Město Moravský Krumlov

Kláštevní náměstí 125

672 01 Moravský Krumlov

www.mkrumlov.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2010

Aktualizovaná verze od 1. 9. 2011 pod č.j. 515 / 2011

ŠVP je pravidelně aktualizován a změny jsou projednávány na pedagogické radě na počátku nového školního roku.

Mgr. Lenka Hodaňová, ředitelka školy, razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy jako celku

Základní škola, Moravský Krumlov, Ivančická 218, okres Znojmo, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je město Moravský Krumlov, je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky. Průměrná naplněnost tříd je 20 žáků.

Provoz školy byl zahájen 1. 9. 1982. Kapacita školy je 560 žáků, v současné době se zde učí 291 žáků. Malý počet žáků ve třídách je nespornou výhodou pro kvalitu výuky.

Naše škola sdružuje školní jídelnu a školní družinu.

Vybavení školy

Moderní budova základní školy je situována na okraji města a školním atriem navazuje přímo na upravený městský park, jehož rozlehlé prostory nám nabízí mnohostranné využití jak pro výuku v přírodě, tak pro konání mimoškolních akcí nebo relaxaci našich dětí. Součástí parkoviště školy je autobusová zastávka, kterou využívají dojíždějící žáci. Škola má dva bezbariérové přístupy.

Budovu tvoří šest pavilonů. Všechny jsou světlé, čisté, prostorné a esteticky upravené. Na každé chodbě je k dispozici hygienické zázemí, které bylo v pavilonech B a D zmodernizováno a které budeme postupně ve všech pavilonech dále modernizovat.

Pavilon A má dvě podlaží. V přízemí je situována prostorná školní jídelna a postupně zde budujeme učebnu výtvarné výchovy. V 1. patře pavilonu A má dvě prostorné a světlé místnosti školní družina, jejíž herny odpovídají svým vybavením a uspořádáním mladšímu školnímu věku. Dále je zde umístěna školní knihovna, společenská místnost, učebna informatiky, učebna hudební výchovy a kabinet anglického jazyka.

Pavilon B má dvě podlaží. V přízemí je odborná učebna fyziky a chemie, která je již zastaralejší a plánujeme její modernizaci, dále kabinet chemie, fyziky, cvičný byt s cvičnou kuchyňkou, učebna anglického jazyka pro II. stupeň a tři kmenové učebny pro ročníky II. stupně. V 1. patře pavilonu B se nachází odborná učebna přírodopisu, učebna německého jazyka, tři kmenové učebny pro ročníky II. stupně, kabinet přírodopisu, německého jazyka, občanské výchovy, českého jazyka, výtvarné výchovy, matematiky, dějepisu a zeměpisu. V kabinetu německého jazyka najdete výchovnou poradkyni Mgr. Šárku Svobodovou a v kabinetu matematiky metodika prevence sociálně nežádoucích jevů Mgr. Marka Ostrovského.

V prostoru pavilonu C je hlavní vchod do naší budovy. Lze přijít po běžném chodníku pro pěší nebo bezbariérovým přístupem. V akutních případech lze přijet autem až k hlavnímu vchodu, což využívají především rodiče těžce zdravotně postižených dětí, které se neobejdou bez pomoci a vozičku. Z pavilonu C můžete projít do atria školy. Projdete běžným schodištěm nebo můžete použít náš nový bezbariérový přístup. V tomto pavilonu je umístěna také vrátnice, školní bufet a šatny všech tříd naší školy.

Pavilon D má tři podlaží. V přízemí jsou dvě třídy základní školy praktické, dvě kmenové učebny I. stupně, učebna informatiky, kabinet praktické školy a sborovna I. stupně.

Ve druhém podlaží jsou tři prostorné učebny základní školy speciální, kde se učí děti podle vzdělávacího programu pomocné školy a rehabilitačního programem PŠ pro těžce zdravotně postižené děti s kombinovanými vadami. Třídy jsou moderně a účelně vybaveny relaxačním koutem, společnou zónou se speciálním nábytkem pro děti s tělesnými vadami a klidnou zónou pro výuku. Mají zde samozřejmě i speciální hygienické vybavení a malou samostatnou relaxační místnost. V těchto prostorech se nachází také třetí oddělení školní družiny pro děti ze základní školy speciální a praktické. Třetí oddělení je zde záměrně umístěno, neboť je možný bezbariérový přístup.

Ve třetím podlaží pavilonu D najdete tři kmenové třídy I. stupně, dva kabinety I. stupně, sklad učebnic, kabinet didaktické techniky, spisovnu a místnost provozních zaměstnanců. V této klidné zóně se nachází také učitelská knihovna, jejíž prostory propůjčujeme Pedagogicko - psychologické poradně ze Znojma. Rodiče s dětmi nejen z naší školy, ale z celého regionu tak nemusí vážit dlouhou cestu do vzdáleného okresního města a mohou v klidu absolvovat vyšetření přímo u nás ve škole. Místnost využívá také SPC Ibsenova a SPC Sekaninova z Brna.

Pavilon E je pouze spojovacím, ale bohatě květinově vyzdobeným průchozím traktem do pavilonu F.

Pavilon F má dvě podlaží. V přízemí máme velké zázemí pohybových aktivit - dvě velké tělocvičny, z nichž jedna je velmi kvalitně vybavena pro oblast sportovní gymnastiky, druhá je zaměřena spíše na sportovní hry. Obě jsou hojně využívány k tělesné výchově a tréninkům našich dětí, ale také k nám jezdí na tréninkové pobyty skupiny mladých sportovců ze vzdálenějších míst. Na stejné chodbě využíváme také dvě prostorné a celkem dobře vybavené dílny pro výuku technických prací.

V 1. patře mají žáci šatny se sociálním vybavením, nově vyzděnými sprchovými kouty a je zde umístěn kabinet tělesné výchovy. Najdete zde také multimediální oranžovou učebnu.

Součástí školy je prostorné sportovní hřiště, které bohatě využíváme k výuce tělesné výchovy, ke konání sportovních akcí či velmi oblíbené drakiády.

V rámci svých možností se snažíme postupně modernizovat multimediální učebnu a naše dvě učebny informatiky. V obou mají žáci přístup k internetu. Ve škole využíváme k modernizaci a inovaci výuky interaktivní tabule. Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek a e-žákovské Bakaláře. Do budoucna bychom také chtěli zlepšit materiálně - technické zázemí kabinetů pedagogických pracovníků.

Během přestávek, pobytu ve školní družině nebo vůbec ve volném čase mohou děti využívat našeho atria, které je přímo již součástí parku. Je zde bezbariérový přístup.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je téměř plně kvalifikovaný. Tvoří jej ředitelka, zástupkyně ředitelky, výchovná poradkyně a metodička SPJ, speciální pedagogové, vychovatelky a asistentky pedagoga a další pedagogičtí pracovníci. Sbor je smíšený s většinou převahou žen. Je věkově pestrý - od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy, kteří mají bohaté zkušenosti a dokáží svým začínajícím kolegům odborně a metodicky pomoci.

Hlavním cílem naší školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže. Velký důraz klademe na další vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblasti osobnostní a sociální výchovy, moderních metod v didaktice předmětů, Tvořivé školy, Metody dobrého startu, specifických poruch učení, speciální pedagogiky, anglického jazyka, výpočetní techniky a školského managementu.

Charakteristika žáků

Převážnou většinu žáků tvoří děti z blízkého Sídliště v Moravském Krumlově, méně jich je z přilehlých obcí. Máme dobré zkušenosti s integrací žáků se specifickými poruchami učení do běžných tříd. Máme však také dvě třídy základní školy se skupinovou integrací žáků se specifickými poruchami učení. Od školního roku 2006/2007 také vyučujeme dvě třídy žáků s lehkým mentálním postižením (základní škola praktická) a dvě třídy těžce zdravotně postižených žáků s kombinovanými vadami (základní škola speciální).

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Pro budoucí prvňáčky organizujeme projekt Předškolák, kdy naši malí předškoláci chodí do své nové školy, poznají svou novou paní učitelku, seznamují se s prostředím školy a zkouší první úkoly. Své dovednosti pak předvedou na posledním setkání také svým rodičům a dostanou pochvalný list se svou první jedničkou. Zároveň se jejich rodiče dozví, co vše budou děti potřebovat do školy. Od šk. r. 2024/2025 je také přímo ve škole zřízena přípravná třída.

Pravidelně pořádáme pro žáky 7. a 8. ročníků lyžařský výcvikový kurz, třídy I. stupně pořádají školy v přírodě. Třídní kolektivy vyjíždí na tematické exkurze, ale taky na pobyty zaměřené na tvorbu kolektivu, týmu a respektování druhých (ISTAN, Březová u Třebíče).

Ve výuce dáváme přednost spíše krátkodobějším projektům, ale do budoucna bychom chtěli vyzkoušet i celoškolské projektové dny.

Vydáváme školní časopis Junior.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči na naší škole se postupně rozvíjí. Při škole pracuje Sdružení rodičů, které podporuje všestranný rozvoj dětí ve všech oblastech školních i mimoškolních aktivit, rozvoj tříd pro těžce zdravotně postižené děti, školní družinu, podporuje školu v organizaci školní akademie, ale také pomáhá škole v oblasti bezpečnosti dětí v jejím blízkém okolí.

Rodiče mohou navštívit školu v rámci třídních schůzek a také kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími. Jsou zváni na třídní besídky, vánoční jarmark, školní akademii a další akce školy. Jsme velmi vděční za sponzorské dary z řad rodičů nebo jiných subjektů. Velmi si toho vážíme. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím dětí, učitelů, školního časopisu nebo webových stránek. Snažíme se pravidelně přispívat do místních regionálních periodik.

Při škole pracuje také devítičlenná Školská rada. Diskutuje s vedením školy a jejími zvolenými zástupci všechny zásadní dokumenty i další směřování školy.

Úzce také spolupracujeme s Městem Moravský Krumlov, ZUŠ a Městským domem dětí a mládeže (navštěvujeme jejich výtvarné dílny, výchovně vzdělávací pořady, v případě potřeby přijdou zaměstnanci DDM i k nám do školy), s Pedagogicko – psychologickou poradnou ve Znojmě, s brněnskými speciálně pedagogickými centry - Kociánka, Ibsenova, Štolcova a Sekaninova.

2.2 Charakteristika tříd základní školy speciální

Historie tříd

K 1. 9. 2006 byla zřízena první třída pro děti s těžkým kombinovaným postižením, s počtem 4 žáků. K 1. 12. 2006 se počet žáků ve třídách zvýšil na pět. K 1. 2. 2007 nastoupil další žák a počet se tak nadále zvýšil. K 1. 4. 2007 vznikl integrační pěvecký sbor KlubÁček, složený ze žáků tříd speciálních a intaktních žáků. Tento sbor několik let úspěšně vystupoval na veřejných akcích nejen v Mor. Krumlově, ale např. i na vánočním vystoupení v Brně či v Třebíči. K 1. 9. 2007 byla otevřena druhá třída speciální, celkově do školy docházelo 10 žáků s těžkým kombinovaným postižením. Ve školním roce 2024/2025 se v ZŠS vzdělává 10 žáků.

Vybavení tříd

Materiální podmínky

Třídy speciální jsou vybavené učebnicemi a učebními pomůckami. Nabízí řadu specifických a kompenzačních pomůcek, které jsou součástí jednotlivých tříd. Řadu učebních pomůcek si vyrábí i sami vyučující. Ve třídě je k dispozici počítač s dataprojektorem.

Prostorové podmínky

Žáci mají k dispozici šatnu ve společných prostorách školy. Zde se přezouvají, mohou si zde odložit bundy, případně zde jsou k dispozici kočárky a vozíky pro potřeby imobilních žáků. Většina vyučovacích hodin se odehrává v kmenových třídách, dále jsou využívány i další prostory školy – tělocvična, počítačové učebny, výtvarný ateliér a atrium s přilehlým parkem. Třídy jsou členěny na hernu, učebnu pro skupinovou výuku a individualizované koutky pro individuální výuku, místa k relaxaci a multismyslový pokojík.. Žáci mají k dispozici hygienické zázemí pro osobní hygienu ve formě toalet v blízkosti tříd. Tyto prostory jsou vhodně upraveny pro žáky s postižením.

Školní zahrada je využívána v rámci pracovních činností. K relaxaci, ke sportovním a kulturním akcím bývá využíváno atrium školy s bezbariérovým přístupem.

Škola má vlastní kuchyň a jídelnu. Prostory pro společné stravování jsou k tomuto účelu náležitě vybaveny a respektují hygienické normy, zdravotní i věkové zvláštnosti žáků.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

Výuka probíhá ve třídách, které se nachází v přízemí. Přístup do školy je bezbariérový, stejně tak přístup do tříd a školní družiny. Třídy odpovídají hygienickým normám, jsou velké, světlé.

Režim vyučování je sestavován s ohledem na hygienu učení, typ a stupeň postižení a věk žáků. Vyučování probíhá v blocích, kdy se střídá pracovní a odpočinkový režim. Učitelé kladou důraz na individuální potřeby žáků, střídání činností a dostatečné zařazování relaxačních chvil. Je stanoven stravovací a pitný režim, který je plně přizpůsoben potřebám jednotlivých žáků. Velikost sedacího a pracovního nábytku odpovídá věku žáků a jejich požadavkům na základě postižení žáka.

Na škole je dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a používání jiných škodlivin. Všechny prostory ve škole jsou upraveny pro bezpečný pohyb žáků, je pravidelně dodržována kontrola zařízení a vybavení školy z hlediska jejich bezpečnosti. V případě úrazu jsou dostupné lékárničky, které jsou vybaveny materiálem k poskytnutí první pomoci.

Pedagogické dohledy na chodbách a v jídelně jsou zveřejněny, v praxi jsou dodržovány. Pedagogický dohled ve třídách vykonávají kmenoví pedagogové po celou dobu dopoledního a odpoledního vyučování.

Psychosociální podmínky

Ve škole se snažíme vytvářet příjemné prostředí, poskytovat žákům zdravé učení a nabízet otevřené partnerství jak mezi žáky s postižením a žáky intaktními, mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy. Vzdělávání, které poskytujeme našim žákům, je propojené se skutečným životem. Žáci si osvojují to, co má pro ně praktický smysl, co je vede k praktické zkušenosti a funkčnosti v každodenních činnostech. Žáky motivujeme pozitivním hodnocením, respektujeme individualitu žáků, jsme tolerantní k jejich chybám a omylům. V rámci vzdělávání naplňujeme potřeby žáků k jejich všestrannému prospěchu. Ochraňujeme žáky před násilím, šikanováním i proti dalšímu rizikovému chování. Vytváříme příznivé sociální klima, přistupujeme k partnerství v komunikaci, k otevřenosti, úctě, toleranci, spolupráci a pomoci druhému. Klademe důraz na sounáležitost se třídou a školou.

Personální podmínky

Pedagogické obsazení tříd speciálních je složeno výhradně z žen. Ve třídách vyučují dvě speciální pedagožky a dvě asistentky pedagoga. Společně tvoří tým, který spolupracuje mezi sebou a účastní se podle své specializace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemně mezi sebou komunikuje a spolupracuje. Vedoucí pracovníci vytvářejí motivující a profesionální klima, usilují o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených.

Organizační podmínky

Na zpracování ŠVP Škola pro život se podílel celý tým vyučujících ve třídách ZŠS. Stejně tak se bude podílet i na realizaci ŠVP Škola pro život. Ke zpracování tohoto dokumentu přistupoval s plnou odpovědností a vnášel do dokumentu své zkušenosti, postřehy a svou pedagogickou odbornost.

Třídy ZŠS jsou věkově i ročníkově prostupné. Učitelé vyučují podle rozvrhů a dodržují vyučovací bloky. Vzhledem ke speciálním potřebám žáků a zohlednění jejich individuálního přístupu jsou do vyučování zařazeny relaxační a odpočinkové chvíle. Případné problémy se žáky se projednávají individuálně se zákonnými zástupci žáka, výchovnou poradkyní, vedením školy, ostatními pedagogy a příslušným školským poradenským zařízením.

Škola nabízí optimální režim života žáků během vyučování i v mimoškolní činnosti. Režim je v souladu s potřebami žáků a jejich bezpečností. Žáci si nosí individuálně svačinky, pitný režim je zajišťován pracovníky tříd speciálních a je dodržován. Během školní docházky mají žáci možnost stravovat se ve školní jídelně formou odebírání obědů. Dodržování hygieny je základním prvkem v nácviku sebeobslužných činností.

Po celou dobu pobytu ve škole jsou žáci pod dohledem pedagogů. Konkrétní pedagogické dohledy jsou zveřejněny na chodbách, v jídelně a v příslušných místnostech.

Charakteristika žáků

V naší škole provozujeme dvě třídy základní školy speciální. Ve třídách ZŠS jsou vzděláváni žáci se speciálně vzdělávacími potřebami. Jde o mentální postižení středně těžké až těžké, souběžné postižení více vadami a poruchy autistického spektra. Dle doporučení SPC mají někteří žáci vypracovaný individuální vzdělávací plán. Rozsah a časová dotace je dána individuálními potřebami žáků.

Třídy navštěvují žáci především s **kombinovaným postižením** (mentálním, tělesným, smyslovým, s vadami řeči), s **mentálním postižením** – středně těžké postižení a s **poruchami autistického spektra (PAS)**.

Třídy navštěvují žáci z Moravského Krumlova a okolních obcí. Do školy většinu z nich doprovází zákonní zástupci.

Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Spolupráce s rodinou je jedním ze základních stavebních kamenů výchovně vzdělávací práce se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Na škole existuje funkční a neustále aktualizovaný systém informací jak směrem k žákům, tak k rodičům, pedagogům i partnerům školy. Napomáhají k tomu webové stránky školy, e-žakovská Bakaláři, informační nástěnky ve škole, konzultace pro rodiče, organizační porady a pedagogické rady, pracovní schůzky se školskou radou či jinými partnery. Styk s rodiči žáků nebo jinými partnery se odehrává nejen na půdě školy, ale i mimo ni a na tradičních akcích školy. Rodičům je nabízena spolupráce a partnerství při akcích školy. Naše škola má vzdělávací strategii otevřenou vůči rodičům. Rodiče žáků jsou informováni o poradních službách ve výchovných a vzdělávacích otázkách - spolupráce s SPC, výchovnou poradkyní a metodickou prevencí. Snažíme se vytvářet společenské vztahy školy a veřejnosti.

Tradiční aktivity tříd

- canisterapie
- inkluzivní setkání se žáky běžné ZŠ
- aktivní využití prvků muzikoterapie

Školské služby

Školní družina

V rámci kompletních služeb spojených se vzděláváním a pobytem žáků ve škole je provozována školní družina. Nejde v žádném případě o pokračování školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a relaxaci žáků. Vhodné střídání činností a odpočinku přispívá k odstranění únavy. Uspokojuje a rozvíjí potřeby a rozmanité zájmy žáků.

DÍL I.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření speciálních tříd

Speciální třídy jsou zaměřeny na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Tato část školního vzdělávacího programu je vypracována pro žáky se středním až středně těžkým mentálním postižením, poruchami autistického spektra a pro žáky s více vadami. Žáci s těžkým až hlubokým mentálním postižením jsou vzděláváni v souladu s II. dílem školního vzdělávacího programu. Na základě doporučení SPC a na žádost zákonných zástupců je některým žákům vypracován individuální vzdělávací plán.

Snažíme se, aby třídy byly místem, kde se dětem s různými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalifikované a kvalitní vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Vedeme žáky k vzájemnému respektu, toleranci, pomoci, sounáležitosti a kultivovanému chování.

Cílem I. dílu školního vzdělávacího programu je vybavit žáky základními vědomostmi, dovednostmi a návyky, potřebnými k orientaci ve svém nejbližším okolí. Zejména u takto postižených žáků zvláště záleží na rozvoji komunikačních dovedností (jak verbálních, tak i nonverbálních), základů sebeobsluhy a dosažení maximální možné míry samostatnosti. Žáky vedeme ke kladnému vztahu k přírodě a k okolí, k jejímu poznávání a získání základního povědomí o okolním životním prostředí.

Při vzdělávání žáků využíváme nejrozumnější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Dále využíváme pedagogicko – psychologických služeb a služeb asistenta pedagoga. Žáci potřebují mít při výuce daný řád, pravidelný režim a jasnou strukturu, které jim dávají pocit jistoty.

Pro potřeby žáků ve speciálních třídách zařazujeme různé prvky terapií:

- *canisterapii (terapie pomocí psa)*
- *prvky muzikoterapie (terapie pomocí hudby)*
- *prvky arteterapie (terapie pomocí umělecké tvorby)*
- *prvky snoezelenu - terapie založená na zklidňujícím a stimuluujícím prostředí*
- *alternativní a augmentativní komunikace (AAK)*
- *prvky Orofaciální stimulace (ORFS)*

- prvky bazální stimulace

Canisterapie je terapie, která využívá pozitivního působení psa (psů) na psychickou, fyzickou a emocionální oblast jedince. Canisterapie ve speciálních třídách, je uskutečňována formou skupinové a individuální terapie - polohování. Polohování je založeno na přímém kontaktu žáka a psa. Probíhá za utlumeného osvětlení, při relaxační hudbě a v předem vyvětrané místnosti (ale teplé). Při polohování dochází ke zklidnění, uvolnění, prohrátí a zlepšení prokrvení. Veškeré aktivity se psem v rámci skupinové terapie jsou zaměřeny na rozvoj hrubé a jemné motoriky, komunikace, koncentrace, orientace v prostoru, zklidnění, sociálního cítění, myšlení a poznávání.

Muzikoterapie je metoda založená na působení hudby a jejích prvků. Využívá převážně neverbální komunikace. Muzikoterapie je zaměřena na spontánní prožitek, na nějž plynule navazuje terapeutický proces. Při práci s našimi žáky využíváme prvky aktivní i receptivní skupinové muzikoterapie. Kombinujeme využití Orffova instrumentáře, tradičních i netradičních nástrojů s přirozeným laděním, bicích nástrojů, pomůcek vyrobených za účasti žáků, hry na tělo, zpěvu a tance, hru na perkusní nástroje, relaxace a prožitkové muzikorelaxace. Hudebně pohybová výchova s prvky muzikoterapie přispívá k rozvoji sociální a emocionální inteligence. Žáci zažívají úspěch vlastní i prožitý skupinou. Podporujeme vzájemné kontakty a sdílení emočních prožitků.

Arteterapie využívá výtvarnou tvořivost, která je pro člověka přirozená. Důraz je kladen na rozvoj individuální tvořivosti. Podstatné je stimulovat tvořivou atmosféru uvnitř skupiny, navazovat na relaxaci, na spojení výtvarného projevu s hudbou, tancem, literaturou a jinými druhy umění. Výtvarné práce se v arteterapii nerozlišují na dobré či špatné všechny jsou záznamem individuálního prožitku jednotlivého dítěte. Proces tvorby je zde důležitější než její výsledek. Tím je posilováno spontánní vyjádření, psychické uvolnění a radost z vytváření něčeho nového.

Prvky snoezelenu realizujeme v prostoru, který v našich třídách nazýváme multismyslový pokojíček. Prostředí pokojíčku je zaměřeno na podporu smyslové percepce, ať už jednotlivých smyslů nebo jejich kombinací. Zprostředkovává podněty podporující hmatovou diferenciaci, zrakovou, sluchovou a čichovou percepci. Je využíván k poznávání, vytváření zkušeností, ale také k relaxaci. Nabízí činnosti, při nichž u žáků dochází k celkovému zklidnění a mohou se setkat sami se sebou.

Alternativní a augmentativní komunikace (zkratka AAK)

Augmentativní komunikační systémy podporují již existující komunikační systémy, které jsou však nedostatečné pro dorozumívání a usnadňují porozumění řeči i vlastní vyjadřování. Alternativní komunikační systémy se užívají jako náhrada mluvené řeči. Podporuje rozvoj řeči pomocí reálných předmětů, fotografií, obrázků, symbolů, piktogramů a podobně.

Prvky Orofaciální stimulace (zkratka ORFS)

Hlavním cílem této stimulace je odstranění problémů, které narušují koncentraci pozornosti, vizuální a sluchovou percepci, hrubou a jemnou motoriku, senzomotoriku, komunikaci, příjem potravy, emocionalitu a jsou překážkou v procesu aktivního učení. Orofaciální stimulace spočívá v jemných masážích svalů kolem úst a v ústech – uvolnění tam, kde je velké napětí a stimulace v místech, kde je svalové napětí sniženo. Ve třídách ZŠS se zaměřujeme především na koordinaci dýchání a polykání.

Prvky bazální stimulace – bazální stimulace je koncept, který jedinci s těžkým postižením zprostředkovává podněty všude tam, kde si je není schopen obstarat sám. Hlavním cílem je seznamování žáků se svým tělem, s okolím a postarat se o dostatečný přísun nových podnětů a pozitivních zkušeností. Základem je dotyk, který dává jistotu a bezpečí. Prvky bazální stimulace praktikujeme v multismyslovém pokojíčku, kde využíváme řadu somatických, vibračních, orálních, taktilněhaptických, auditivních a vizuálních podnětů.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k rozvoji osobnosti žáka jako celku a současně respektují jeho individuální možnosti. Při vzdělávání žáků vycházíme z přesné znalosti jejich zdravotního a psychického stavu a vždy uplatňujeme individuální přístup. Někteří žáci jsou vzděláváni dle IVP, na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců.

Vedeme žáky k osvojení si dovedností a návyků formou průběžné pozitivní motivace, neustálým opakováním, nápodobou, praktickým nácvikem a uváděním do souvislostí. Usnadňujeme verbální i neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. fotografií, piktogramů, jednoduchých znaků a gest vložených do řeči a dalších metod a forem alternativní komunikace. Dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých potřeb a požadavků. Zajišťujeme žákům příležitosti podílet se na základních sociálních aktivitách prostřednictvím účasti na akcích školy. Připravujeme žákům různé hry a soutěže, vytváříme modelové situace a zprostředkováváme dostatek praktických činností tak, aby byli pro žáky nejen přínosné, ale přinášeli jim také radost a uspokojení. Vedeme žáky k péči o sebe, o své zdraví a bezpečí v rámci každodenních činností, praktickým procvičováním a nácvikem v modelových situacích tak, aby vedli k automatizaci chování a jednání. Pojmenováváme hygienické potřeby, vysvětlujeme žákům jejich funkci. Fixujeme základní hygienické návyky a automatizujeme je zařazováním do běžných činností.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání	Využíváme metodu globálního čtení, sociálního čtení, obrázky a výukové materiály. Využíváme všech smyslů k rozvoji motoriky. Předkládáme názorné pomůcky a hry, upevňujeme znalosti v běžných situacích.
používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky	Žáci mají k dispozici všechny dostupné učební pomůcky a učebnice, pracovní listy, vše dle individuálních možností žáka.
dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení	Denními rituály fixujeme stereotypy učení, pracujeme ve skupinách nebo individuálně dle potřeb žáka. Formou her a činností, které jsou pro děti zajímavé, je učíme koncentrovat pozornost.
chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků	Formou kolektivních her a soutěží, prezentací prací na nástěnkách a vývěškách, účastí v mimoškolních soutěžích motivujeme k další práci. Obměňujeme způsoby a systém motivace, abychom v žácích vzbudili zájem o nové poznatky.
používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života	Využíváme piktogramy, sociální čtení a běžné symboly v každodenních činnostech. Piktogram, případně obrázky, uplatňujeme v kombinaci s globálním a sociálním čtením.
ovládá elementární způsoby práce s počítačem	Při každodenní práci s počítačem fixujeme elementární uživatelské znalosti.
uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích	Všechny zkušenosti, dovednosti, znalosti a návyky vytváříme na základě využitelnosti v běžném životě. Rozvíjíme je a fixujeme v běžných denních činnostech, účastí na kulturních a společenských akcích dle individuálních možností žáků

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
překonává problémy přiměřené ke svým možnostem	Při výuce navozujeme takové situace, aby si žák uvědomil své možnosti.
řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností	Navozujeme simulativní situace, ve kterých žáci řeší problémy. Zadáváme úkoly, při kterých má žák osobní zodpovědnost.
vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností	Stereotypy a zkušenosti vytváříme v denních činnostech a fixujeme prostřednictvím modelových situací.
nenechá se při řešení problému odradit nezdarem	Situace navozujeme opakovaně, povzbuzujeme žáky, zvyšujeme sebedůvěru kladným hodnocením.
ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů	Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc při běžných činnostech.

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem</i>	<i>V maximální možné míře podporujeme žáky v běžné verbální i neverbální komunikaci. Tam, kde je potřeba využíváme různé formy komunikace.</i>
<i>rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností</i>	<i>Zadáujeme jednoznačné a srozumitelné pokyny, vytváříme situace, ve kterých si žáci ověřují, zda jim správně porozuměli.</i>
<i>vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem</i>	<i>Podporujeme přátelské vztahy a komunikaci mezi všemi žáky i dospělými ve třídě i mimo ni.</i>
<i>chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály</i>	<i>Dle individuálních možností žáků je seznamujeme s jednoduchými, běžně užívanými texty, záznamy a obrazovými materiály.</i>
<i>zvládá jednoduchou formu písemné komunikace</i>	<i>Dle individuálních možností žáků procvičujeme nejjednodušší písemnou komunikaci v denních činnostech.</i>
<i>vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhajuje svůj názor</i>	<i>Učíme žáky akceptovat odlišnosti vyjadřovacích schopností v kolektivu třídy i mimo ni. Motivujeme žáky ke komunikaci návodnými otázkami, formou her a soutěží a vytvářením přátelského prostředí ve třídě.</i>
<i>využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky</i>	<i>Využíváme počítače s internetem, rádia, televize, telefony k procvičování základních komunikačních dovedností.</i>
<i>využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci</i>	<i>Vytváříme modelové situace, hry a soutěže, ve kterých simulujeme komunikativní dovednosti užívané v běžných situacích a vztazích.</i>

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>má základní představu o vztazích mezi lidmi</i>	<i>Fixujeme znalosti rodinných a příbuzenských vztahů, v každodenních rituálech. Podporujeme dobré vztahy mezi žáky a učiteli.</i>
<i>orientuje se v prostředí, ve kterém žije</i>	<i>Formou dramatických her, každodenních rituálů a komunikativních her navozujeme situace z prostředí, ve kterém žáci žijí.</i>
<i>podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách</i>	<i>Vytváříme podmínky formou výchovy ve školním kolektivu se připravuje na prožívání sociálních aktivit.</i>
<i>uplatňuje základní návyky společenského chování</i>	<i>Vedeme žáky k respektování vzájemně dohodnutých pravidel společenského chování.</i>
<i>navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi</i>	<i>Vytváříme přátelské prostředí, formou her a soutěží utužujeme dětský kolektiv a učíme žáky respektovat jiné lidi.</i>
<i>rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky</i>	<i>Navozujeme modelové situace, ve kterých se žáci učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování.</i>
<i>uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby</i>	<i>Prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídaním, seznamujeme žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby.</i>
<i>prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém</i>	<i>Upevňujeme jejich sebedůvěru prostřednictvím zažitého úspěchu v kolektivu spolužáků a praktikujeme jejich</i>

<i>prostředí</i>	<i>vystupování v běžných situacích.</i>
------------------	---

Kompetence občanské	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti</i>	<i>Vytváříme modelové i reálné situace, ve kterých se žáci učí, jak se zapojit do společnosti.</i>
<i>má povědomí o základních právech a povinnostech občanů</i>	<i>V konkrétních situacích vysvětlujeme a seznamujeme žáky se základními právy a povinnostmi občanů.</i>
<i>dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití</i>	<i>Vytváříme modelové situace, dramatizujeme sociální vztahy a fixujeme vzorce správného chování.</i>
<i>chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí</i>	<i>V rámci každodenních činností vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí.</i>
<i>dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob</i>	<i>Vytváříme modelové situace, hry a soutěže, ve kterých simulujeme možné krizové situace a fixujeme u žáků modely chování.</i>

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností</i>	<i>Procvičujeme a fixujeme základní sebeobslužné návyky a postupy v každodenních činnostech.</i>
<i>zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech</i>	<i>Utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály a procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích.</i>
<i>pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly</i>	<i>Fixujeme procvičené algoritmy pracovních činností podle piktogramů, obrázků nebo návodných otázek.</i>
<i>soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění</i>	<i>Zadáváme žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby práci vždy dokončili. Motivací k plnění úkolů je výsledný produkt.</i>
<i>respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce</i>	<i>Učíme žáky vzájemné spolupráci, navozujeme situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci. Vytváříme situace tak, aby žáci pochopili své individuální odlišnosti i odlišnosti ostatních.</i>
<i>přijímá posouzení výsledků své práce</i>	<i>Vyzdvihujeme kladné výsledky práce, abychom žáky motivovali k další práci.</i>
<i>dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů</i>	<i>Bezprostředně před zahájením pracovních činností jsou žáci seznámeni se zásadami bezpečnosti, užívání běžných ochranných pomůcek. Vytváříme stereotypy ve využívání zásad bezpečnosti.</i>

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjí základní dovednosti komunikace, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci a umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů).

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu a rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí a podněcuje aktivitu, toleranci a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí. Poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu a prostředí a využívá přímého kontaktu jedince s prostředím k propojení rozvoje myšlení a emocionální stránky osobnosti.

Osobnostní a sociální výchova

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tématického okruhu:	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Osobnostní rozvoj										
Rozvoj schopností poznávání	Čt In Hv In PVv In Mat In	Čt In Hv In PVv In Mat In	Čt In Hv In PVv In Mat In	Čt In Hv In PVv In Mat In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In Př In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In Př In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In Př In	Čt In Hv In PVv In Mat In Poč In Př In
Sebepoznání a sebepojetí	Tv In, A Prv In	Tv In, A Prv In	Tv In, A Prv In	Tv In, A Prv In	Tv In, A Prv In	Tv In, A Prv In	Tv In, A Př In	Tv In, A Př In	Tv In, A Př In	Tv In, A Př In
Seberegulace a sebeorganizace	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In	Tv In PVv In
Psychohygiena	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In
Sociální rozvoj										
Poznávací schopnosti	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In	Tv In
Mezilidské vztahy	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In	Hv In PVv In
Komunikace	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In	Řv In Čt In
Spolupráce a soutěživost	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A	Tv In, A Hv In PVv – In, A

Legenda:

In = integrace do předmětu, A = akce

Environmentální výchova**Multikulturní výchova**

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tématického okruhu:	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Ekosystémy	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Věu In</i>	<i>Věu In</i>	<i>Věu In</i>	<i>Věu In</i>
Základní podmínky života	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Prv In</i>	<i>Čt In Vu In Př - In</i>	<i>Čt In Vu In Př - In</i>	<i>Čt In Věu In Př In</i>	<i>Čt In Věu In Př In</i>
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>	<i>PVv – In Tv In</i>
Vztah člověka k prostředí	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Prv In</i>	<i>Věu In</i>	<i>Věu In</i>	<i>Věu In VZ In</i>	<i>Věu In VZ In</i>

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tématického okruhu:	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Kulturní rozdíly	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Prv In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Vu In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Vuln</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Vu In</i>	<i>Čt In Řv In PVv In Vuln</i>
Lidské vztahy	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>	<i>Hv In PVv In</i>
Etnický původ	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>	<i>PVv In Čt In</i>

3.5. Učební plán

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	celkem	7.	8.	9.	10.	celkem
<i>Předmět</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>celkový počet 1.6.r.</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>počet hodin týdně</i>	<i>celkový počet 7.10.r.</i>
Čtení	2+1	2+1	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Psaní	1+1	1+1	2	2	2	2	12	2	2	2	1+1	8
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	1+1	1+1	1+1	1+1	8
Matematika	2	2	2	2	2	2	12	3	3	3	3	12
Počítače	0	0	0	0	1	1	2	1	1	1	1	4
Prvouka	3	3	3	3	2+1	2+1	18	0	0	0	0	0
Věcné učení	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Přírodověda	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3	12
Hudební výchova	3	3	3	3	3	3	18	2+1	2+1	2+1	2+1	12
Výchova ke zdraví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Pracovní a výtvarná výchova	3	3	3+1	4+1	4+1	4+1	25	5+1	5+1	6	6	24
Celkem hodin týdně	21	21	22	23	24	24	135	28	28	29	29	114

3.5.1. Poznámky k učebnímu plánu

Celková časová dotace pro vzdělávání žáků v základní škole speciální je stanovena na 1. stupni na 135 hodin, pro vzdělávání na 2. stupni na 114 hodin. První stupeň je rozdělen na 1. období (1. – 3. ročník) a 2. období (4. – 6. ročník). Vzdělávací obsah vzdělávání žáků na základní škole speciální je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Disponibilní časová dotace byla využita k posílení některých předmětů, především těch, do kterých jsou zařazeny předměty speciálně pedagogické péče a je vyznačena jako + Předměty speciálně pedagogické péče jsou součástí systému ucelené rehabilitace a jejich obsah je integrován do jednotlivých předmětů.

Pro potřeby žáků ve speciálních třídách spojujeme různé prvky terapií:

- canisterapii (terapie pomocí psa)
- prvky muzikoterapie (terapie pomocí hudby)
- prvky arteterapie (terapie pomocí umělecké tvorby)
- terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu
- alternativní a augmentativní komunikace (AAK)
- prvky Orofaciální stimulace (ORFS)
- prvky bazální stimulace

Vyučovací předměty

Zkratky jednotlivých předmětů:

ČTENÍ – Čt

ŘEČOVÁ VÝCHOVA - Řeč

POČÍTAČE – Poč

VĚCNÉ UČENÍ – Věu

HUDEBNÍ VÝCHOVA – Hv

TĚLESNÁ VÝCHOVA – Tv

PRACOVNÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA – PVv

PSANÍ – Psa

MATEMATIKA – Mat

PRVOUKA – Prv

PŘÍRODOVĚDA – Př

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – VZ

Čtení

Vyučovací předmět Čtení vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Psaní

Vyučovací předmět Psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. V 1., 2. a 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Řečová výchova

Vyučovací předmět Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Řečová výchova. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku 2 hodiny týdně. Časová dotace na 1. stupni je 12 vyučovacích hodin, na 2. stupni je 8 vyučovacích hodin, 7.- 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Matematika

Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět, na I. stupni 2 hodiny týdně, na II. stupni 3 hodiny týdně.

Počítače

Vyučovací předmět Počítače byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se v 5. – 10. ročníku jako samostatný předmět 1 hodina týdně.

Prvouka

Vyučovací předmět Prvouka byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a oboru Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. – 6. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 5. a 6. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Věcné učení

Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně.

Přírodověda

Vyučovací předmět přírodověda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 7. – 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Výchova ke zdraví

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vyučuje se v 9. a 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Pracovní a výtvarná výchova

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. ročníku 4 hodiny týdně, ve 4. - 6. ročníku 5 hodin týdně a v 7. - 10. ročníku 6 hodin týdně. Ve 3. - 8. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je vytvořen sloučením vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Časová dotace je využita pouze ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (na I. stupni 21 hodin týdně a na II. stupni 22 hodin týdně) a posílena z disponibilní časové dotace o 4 hodiny na I. stupni a o 2 hodiny na II. stupni.

Obsahové, organizační a časové vymezení je uvedeno v Charakteristice každého předmětu.

4. Učební osnovy

4.1. Vyučovací předmět: ČTENÍ

Charakteristika předmětu: Vyučovací předmět Čtení vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Pro výuku je využívána kmenová třída, posezení v atriu, místnost na terapii. Předmět Čtení je zaměřen na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání, na postupné osvojování písmen, slov a vět a rozvíjení čtenářských dovedností (technik čtení), na získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu a na vnímání různých sdělení, porozumění jim a jejich reprodukování.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládal čtení všech tiskacích i psacích písmen
- přečetl jednoduché věty nebo text, orientoval se ve čteném textu
- dokázal přečtený text reprodukovat
- zvládal globální metodu čtení
- orientoval se v jednoduchých psaných nebo obrázkových návodech

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň. Metody slovního sdělování o věcech a jevech realizujeme formou řízeného rozhovoru, ale také využíváme spontánní výpovědi žáků. Využíváme knihovnu, výukové programy na počítači, návštěvy výstav i městské knihovny, apod. Výuka probíhá individuálně, ve skupinkách i frontálně.

- Do předmětu Čtení jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, orofaciální stimulace, prvky muzikoterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména Prvouka, Věcné učení, Přírodověda – čtení zadání, odpovědi na otázky, řízení se pokyny

apod. Velmi úzce souvisí s Řečovou výchovou – rozvoj slovní zásoby, správná výslovnost, upevňování technik čtení apod. a Psaním – čtení psaného písma, zraková percepce a diferenciací atd.

Do předmětu Čtení jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice a učební materiály, pomůcky
- projevuje zájem o nové poznatky
- uplatňuje získané zkušenosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- zařazuje logopedická cvičení (gymnastika jazyka, rtů...) a tím dbá na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání
- zařazuje cvičení prováděná v rámci sluchového a zrakového vnímání
- navozuje různé situace z běžného života, které vybízí žáka ke spontánním rozhovorům, k diskusi
- aplikuje vhodné metody čtení dle stupně postižení a individuálních možností žáka – analyticko-syntetická metoda, globální čtení, metoda sociálního čtení
- zařazuje didaktické hry, motivující činnosti k osvojení a postupnému zdokonalování čtenářských dovedností
- předkládá odpovídající učební pomůcky materiály (učebnice, knihy a časopisy, nástěnné obrazy, počítačové programy, leporela, obrázkové knihy, puzzle...)
- motivuje žáka k vyhledávání, třídění informací, orientaci v knihách encyklopedické povahy

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s lidmi
- chápe obsah psaného textu
- srozumitelně se vyjadřuje
- dokáže přečtený text reprodukovat

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- používá různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse, dramatizace...), které vedou k rozvíjení komunikace
- zapojuje žáka do třídních a školních soutěží a akcí (recitace, akademie...)
- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých čtenářských technik
- předkládá širokou škálu názorných textů (např. pracovní postup)
- aktivně zapojuje žáka do života třídy (např.: ranní přivítání...)

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- adekvátně reaguje na posouzení své práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- důsledně vyžaduje od žáka dokončení zadaného úkolu

- ukázkami výsledných prací motivuje žáka k aktivitě

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-sociální interakce -cvičení pozornosti, vnímání a soustředění -podpora motivace -stimulace správného dýchání -komunikace a emoce -rozvoj neverbálních schopností (úsměv, oční kontakt, iniciační dotek) -rozvoj verbálních schopností

Augmentativní a alternativní komunikace

-sociální čtení -globální čtení -do textu zařazené obrázky, fotky, piktogramy
-čtení větného proužku VOKS -skládání např. pohádek z obrázků, fotek -koordinace oko – ruka -rozvoj paměti a slovní zásoby

Prvky muzikoterapie

-rozvoj schopnosti integrovat a syntetizovat části do celků (rytmizace, dělení slov, vět...) -rozvoj schopnosti zaznamenat a sdílet vnitřní prožitky -rozvoj paměti -zlepšení pozornosti a orientace v realitě -poskytnutí prostředků k sebevyjadřování -rozvoj schopnosti naslouchat -stimulace nebo relaxace -rozvoj sluchových dovedností -podpora identifikace a empatie s druhými -posilování adaptivního chování

Orofaciální stimulace

-zaměření především na koordinaci dýchání a polykání, prostřednictvím jemných masáží svalů kolem úst a v ústech - uvolnění tam, kde je velké napětí a stimulace v místech, kde je svalové napětí snižované

Globální metoda čtení

- využívání prvků globální metody čtení dle individuální potřeby žáků

ČTENÍ

I. stupeň – učivo:

příprava na čtení, seznámení s leporely a knihami, motivace ke čtení, diferenciatní cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, orientace na stránce, čtení obrázků v řádku naslouchání: koncentrační cvičení, poslech pohádek, veršů a říkadel, recitace tvoření vět k obrázkům, chápání obsahu vět, prohlížení a čtení dětské literatury a časopisů, práce s PC programy, čtení: analyticko – syntetické činnosti, globální metoda, alternativní způsoby čtení, vyvozování hlásek a písmen, dělení a skládání slabik a slov, čtení slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět, reprodukce jednoduchého textu, dramatizace

Osobnostní a sociální výchova

cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
moje vztahy k druhým lidem
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.
vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Multikulturní výchova

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
různé způsoby života

Environmentální výchova

naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik

- tvořit věty podle obrázků
- orientovat se na stránce i řádku
- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen
- rozlišit stejná a různě znějící slova
- umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
- orientovat se ve větě
- číst s porozuměním jednoduché věty
- přednášet krátké říkanky a básničky

II. stupeň - učivo:

upevňování čtení slabik a slov zvládnutých na prvním stupni, postupné osvojování a upevňování dalších hlásek a písmen, čtení vět obsahujících snadná slova s přiměřeným obsahem, čtení snadných textů s porozuměním, plynulé čtení slov, slabik a vět a s porozuměním, práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností, obrázkové knihy, časopisy, návody k použití výrobků a k činnostem s obrázky, poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, využití PC programů, čtení dětské kuchařské knihy, jednoduchých receptů, orientace v dětských mapách a atlasech, orientace v textu tichým čtením

Osobnostní a sociální výchova *cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů moje vztahy k druhým lidem dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.*

Multikulturní výchova

právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost

vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
různé způsoby života

Environmentální výchova

*náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví
Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.*

Očekávané výstupy II. stupeň

žák by měl

- číst všechna tiskací i psací písmena
- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu
- orientovat se ve čteném textu
- zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text
- přednášet říkanky a básničky
- získat pozitivní vztah k literatuře
- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků

4.2. Vyučovací předmět: PSANÍ

- Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. V 1., 2. a 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému vyjadřování písemnou formou. Zaměřujeme se na rozvíjení a posilování sluchové a zrakové percepce, pozornosti, paměti, jemné a hrubé motoriky, které těsně souvisí s rozvojem řeči a myšlení. Žáci nacvičují techniku správného psaní, napsání krátkého sdělení psacím nebo hůlkovým písmem vzhledem ke svým individuálním možnostem. Do předmětu Psaní jsou začleňovány tyto formy terapií – canisterapie, prvky muzikoterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1. ,2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Učivo prolíná všemi předměty, např. Matematika (psaní číslíc, zadání příkladu), Prvouka, Věcné učení a Přírodověda (zapisování odpovědí, opis učiva, doplňování odpovědních vět), Čtení (opis básniček, textů), Hudební výchova (opis textu písní, zápis not) apod.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zapíše zadání nebo text dle pokynů
- zaznamená si písemně potřebné údaje (číslo, slovo nebo větu)
- využívá vhodné metody a způsoby při zaznamenávání údajů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- procvičuje se žákem psaní při každé příležitosti
- vede žáka k samostatnému využívání psané formy projevu
- fixuje zápis důležitých údajů denním procvičováním

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- umí písemnou formou vyjádřit své myšlenky
- zvládá zapsat potřebné údaje (jméno, adresu apod.) • odpoví na dopis, mail

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vychází z rozvoje verbální i neverbální komunikace žáků, z rozvíjení slovní zásoby, formulování vlastní myšlenky
- procvičuje a fixuje vyjadřování písemnou formou (dopis, sdělení)
- vede žáky k čitelnému písemnému projevu

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se umí podepsat, napsat základní informace
- rozumí tomu, co napíše
- využívá získané znalosti v praxi
- umí pracovat samostatně i v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- automatizuje u žáků vhodnou úpravu pracovního prostoru a dodržování hygienických pravidel při psaní
- vede žáky k samostatné práci
- fixuje základní pracovní návyky a postupy
- vede žáky k pozitivnímu hodnocení vlastní práce
- předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi a jejich využití ve společenském životě
- prostřednictvím modelových situací učí žáka pracovat v týmu

Vzdělávací obsah předmětu

Canisterapie

hrubá a jemná motorika : procvičování pohybů celé paže a prstů(kartáčování, krmení,povely psovi pohybem ruky...) : různé druhy úchopů (granule, psí hračky, psí packa, chlupy apod.) : používání obou rukou (zapínání vesty, obojku, práce s vodítkem...) : koordinace oko – ruka (sledovat prováděnou činnost očima) : stimulace nervových receptorů (hlazení psa, vybírání nečistot, olizování kůže psím jazykem...)

Prvky muzikoterapie

uvolňovací cvičení – klepání prsty na bubínek či podložku, střídavě či současně probírání písku, korálků či kamínků prsty v nádobě – střídání rukou – zvukové efekty zadání písmene učitelem, žáci za pomoci doprovodných nebo rytmických nástrojů vyjadřují, jaký zvuk jim písmeno připomíná.

PSANÍ

I. stupeň – učivo:

-správné sezení a zacházení s psacím náčiním, nácvik správného úchopu -prvky správných hygienických a pracovních návyků při psaní -hry a motivované přípravné cviky pro rozvoj psychomotorických schopností jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní -grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky -rytmická cvičení -prvky psacích písmen -psát probraná písmena –obtahování vyšrafovaných předloh písmen hůlkové abecedy -spojování písmen ve slabiky -procvičování naučených písmen ve slabikách -hygienické návyky při psaní -psát hůlkovým písmem vlastní jméno -psaní písmen -přepis a opis slabik a slov, opis číslic -upevňovat psaní hůlkového písma - diktát písmen a slabik –alternativní formy psaní –psaní v šablonách

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- *dodržovat správné držení psacího náčiní*
- *vyvodit písmena podle obrázků*
- *rozpoznat samohlásky (odlišovat jejich délku) a souhlásky*
- *psát velká písmena*
- *tvořit, spojovat a psát písmena a slabiky*
- *zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním*

Očekávané výstupy 2. období

žák by měl

- *psát písmena, která umí číst*
- *opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova*
- *ovládat psaní hůlkového písma*
- *psát písmena a slabiky podle diktátu*
- *napisat hůlkovým písmem své jméno*

- opsat číslice

II. stupeň – učivo:

-zpřesnění tvarů písmen a číslic -psaní slabik a slov podle diktátu -opis slov a jednoduchých vět –obtahování vyšrafovaných předloh písmen hůlkové abecedy -psaní a opis jednoduchých sdělení podle předlohy -přepis písma -psaní vlastního jména, adresy bydliště -forma společenského styku -psaní číslic podle nápovědy –psaní v šablonách –alternativní formy psaní -psaní na PC

Očekávané výstupy II. stupeň

žák by měl

- dbát na čitelný písemný projev
- opsat slova a napsat jednoduché věty i podle diktátu
- napsat jednoduché sdělení
- přepsat krátký jednoduchý text
- podepsat se psacím písmem
- zvládnout napsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis
- psaní číslic i podle nápovědy

4.3. Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Řečová výchova. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku 2 hodiny týdně. Časová dotace na 1. stupni je 12 vyučovacích hodin, na 2. stupni je 8 vyučovacích hodin, 7.- 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Cílem předmětu je rozvíjení žákových komunikačních dovedností tak, aby se mohl zapojit do společnosti. Důraz je kladen na vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Učí se správnému a srozumitelnému vyjadřování dle svých schopností a možností a motivace k verbálnímu projevu. Podle potřeby využíváme alternativní komunikační systémy, které pomáhají vytvořit takovou formu náhradní komunikace, která umožňuje vyjadřovat své pocity, přání a potřeby dle individuálních možností. Metody a formy alternativní komunikace, mohou verbální řeč buď pouze doplňovat a rozvíjet slovní zásobu nebo nahrazují řeč přechodně nebo trvale. Alternativní metody komunikace využíváme u žáků s

mentálním postižením, s autismem, s DMO. Jedná se o komunikaci pomocí piktogramů, metodu sociálního čtení. Ke splnění těchto cílů se zaměřujeme na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání formou různých diferenciačních cvičení a her. Předmět rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor, to vše s ohledem na žákovu individualitu a logopedickou diagnózu.

- Do předmětu Řečová výchova jsou začleněny tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, prvky orofaciální stimulace, prvky muzikoterapie, canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1. ,2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. období a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména při sdělování vlastních názorů a pocitů, pochopení různých jazykových sdělení a zadání, odpovědi na otázky, řízení se pokyny apod. Všechny předměty rozvíjí slovní zásobu, upevňují správnou výslovnost a podporují formy jiné komunikace a techniku čtení.

Do předmětu Řečová výchova jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá mateřský jazyk pro osobní a společenský život
- projevuje zájem o nové poznatky
- uplatňuje osvojené dovednosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k pochopení významu mateřského jazyka pro jejich osobní i společenský život
- motivuje žáka ke zlepšení řečového projevu
- klade důraz na pozitivní přístup žáka ke slovnímu vyjadřování

Kompetence k řešení problémů:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- požádá o pomoc, vysvětlí, co se stalo
- vybírá podstatné informace
- dokáže poradit spolužákům

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- navozováním reálných situací vede žáka k samostatnému řešení a překonávání překážek
- ukazuje žákovi jak naslouchat, vnímat, chápat a rozumět, respektovat názory jiných lidí
- fixuje a automatizuje u žáků respektování společenských norem a zákonů

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se vyjadřuje jasně a srozumitelně
- formuluje vlastní myšlenky, požadavky, prosby a přání
- naslouchá druhým, odpovídá na otázky a zapojuje se do komunikace v kolektivu
- rozumí slyšenému a adekvátně reaguje

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vychází z rozvoje verbální i neverbální komunikace žáků
- zařazuje logopedická cvičení
- rozvíjí slovní zásobu, učí vést žáky dialog
- umožňuje žákům formulování vlastní myšlenky, vyjadřování se k daným tématům
- navozuje situace tak, aby se žáci naučili naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace

Kompetence sociální a personální:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá základní komunikační dovednosti (pozdrav, poděkování...)
- se zapojuje do komunikace ve skupině
- má pozitivní pohled na svět i na sebe
- osloví kamaráda nebo dospělého, dokáže vést dialog

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- fixuje u žáků užívání základních komunikačních dovedností v běžných denních situacích (pozdrav, poděkování)
- pomáhá žákovi hledat cestu k sobě i k lidem okolo prostřednictvím rozhovorů a povídání
- umožňuje žákům vyjádřit své názory, pocity
- učí žáka komunikovat ve skupině (ranní kruh, povídání na téma, dialogy)

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- respektuje společenské normy a názory jiných lidí
- domluví se s dospělou osobou, vyřídí jednoduchý vzkaz
- zvládá jednoduché samostatné i týmové práce
- požádá o pomoc, jednoduše popíše co dělal

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- fixuje u žáka dodržování vymezených pravidel
- pomáhá žákům vyjadřovat se a komunikovat navozováním různých situací
- učí žáky požádat o pomoc
- vede žáky k hodnocení vlastní práce

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-motivující prostředí -práce se zrcadlem -dechová, hlasová a artikulační cvičení -rozvoj neverbálních a verbálních schopností

AAK

-morfologickosyntaktická rovina – pomocí znaků, piktogramů, obrázků a fotek: větné vyjádření, věta rozvitá, slovesa, předložky, vizualizace a strukturalizace věty, slovosled

-lexikálněsémantická rovina pomocí znaků, piktogramů, obrázků a fotek: rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby, užití

-foneticko fonologická rovina – pomocné artikulační znaky

-pragmatická rovina pomocí znaků, piktogramů, obrázků a fotek: dramatizace, socializace, modelové situace

Prvky muzikoterapie

-rozvoj schopnosti integrovat a syntetizovat části do celků (rytmizace slov, vět...) -rozvoj schopnosti zaznamenat a sdílet vnitřní prožitky -rozvoj paměti -zlepšení pozornosti a orientace v realitě -poskytnutí prostředků k sebevyjadřování -rozvoj schopnosti naslouchat -stimulace nebo relaxace -rozvoj sluchových dovedností -podpora identifikace a empatie s druhými -posilování adaptivního chování -artikulační a dechová cvičení na nástroje (roury, hřebínek, kaza...)

Canisterapie

-rozvoj komunikačních dovedností dechové cvičení (rozfoukávání srsti), nápodoba (dechu, štěkání), slovní zásoba -rozvoj hybnosti mluvidel (jak se pes olizuje, vyplazuje jazyk) -sociální citění

Prvky orofaciální stimulace

- zaměření především na koordinaci dýchání a polykání, prostřednictvím jemných masáží svalů kolem úst a v ústech - uvolnění tam, kde je velké napětí a stimulace v místech, kde je svalové napětí sniženo

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

I. stupeň - učivo:

-jednoduché říkanky –motivace k verbálnímu projevu – práce s vizualizací – rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby -dechová, hlasová a artikulační cvičení -rozvoj slovní zásoby -správné používání významu slov -poslech čteného textu -popis obrázku -rozšiřování slovní zásoby -návuk srozumitelného samostatného vyjadřování -

reprodukce textu podle otázek a ilustrací -krátké vypravování – vlastních zážitků, reprodukce krátkého textu, popis obrázku apod. -návštěva divadelního představení -
upevňování pravidel chování při divadelních představeních -vyprávění děje formou otázek -popis obrázku pomocí otázek -práce s dětskými leporely, časopisy, knihami -
výslovnost, intonace -tvorba slov -popis jednoduchého předmětu, činnosti či děje

Osobnostní a sociální výchova

- řeč těla, řeč zvuků a slov
- cvičení pozorování
- dovednosti pro verbální i neverbální sdělování
- komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost apod.)

Multikulturní výchova -vnímání jedinečnosti každého člověka a jeho individuální zvláštnosti -respektování zvláštnosti různých etnik

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- reprodukovat jednoduché říkanky a básničky
- dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů
- popsat jednoduché obrázky
- reprodukovat krátký text podle otázek

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy
- vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle otázek
- vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku
- popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení
- domluvit se v běžných situacích
- zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování
- dramatizovat jednoduché příběhy

II. stupeň - učivo:

-edukace a reedukace řeči -rozvíjení fonetického sluchu –rozvoj pasivní a aktivní slovní zásoby –motivace k verbálnímu projevu –práce s vizualizací -technika mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, a rytmizace -rozvoj analyticko – syntetických sluchových cvičení -snažit se o správnou výslovnost, slovní přízvuk, intonaci, rytmizaci, tvoření hlasu a melodie věty -správné používání významu slov, srozumitelné vyjadřování , kultura mluveného projevu -rozvoj neverbální komunikace -dodržování pravidel společenského chování, orientace v sociálních situacích -popis děje, jevů a osob na obrázcích -rozvoj slovní zásoby, správné používání významu slov -reprodukce textu, divadelního nebo filmového představení -porozumění textu – pochopení obsahu děje -dramatizace na dané téma jednoduché příběhy, pohádky -rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích -upevňování vyjádření pozdravu, poděkování, prosby, omluvy a blahopřání

Osobnostní a sociální výchova

-řeč těla, řeč zvuků a slov
-cvičení pozorování
-dovednosti pro verbální i neverbální sdělování
-komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluv, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost apod.)

Multikulturní výchova -vnímání jedinečnosti každého člověka a jeho individuální zvláštnosti -respektování zvláštnosti různých etnik -osobní přispění k zapojování žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy -udržování tolerantního vztahu s jinými lidmi

Očekávané výstupy II. stupeň

žák by měl

- snažit se o správnou a zřetelnou výslovnost
- dbát na kulturu mluveného projevu
- komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace
- popsat děje, jevy a osoby na obrázcích
- vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity

- převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení
- dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku

4.4. Vyučovací předmět: MATEMATIKA

Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět, na I. stupni 2 hodiny týdně, na II. stupni 3 hodiny týdně. Předmět Matematika je zaměřen rozvíjení praktických činností a dovedností, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, na posílení schopností logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulatoru. Naším cílem je u žáků stimulovat a rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, soustředění, paměť. Snažíme se, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka. Výuka probíhá ve třídě, mimo školu při nákupu potravin, na vycházce apod. individuálně i v malých skupinkách. Průřezovým tématem zařazeným do předmětu Matematika je Osobnostní a sociální výchova, a to do všech ročníků I. i II. stupně. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací.

Cílem je, aby žák:

- uplatnil získané zkušenosti v praktických situacích (zvládnutí časových údajů, používání mincí, porovnávání velikostí, měření)
- osvojil si matematické pojmy a symboly, chápal matematické postupy
- rozvíjel svoje elementární abstraktní myšlení (chápaní číselné řady, abstrakce počtu předmětů, poznávání čísel) a logického myšlení
- vytvořil si prostorovou představivost
- rozvíjel svou samostatnost a vytrvalost

Hodnocení V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Výuka prolíná ostatními předměty, například Psaní (psaní číslic), Čtení (zadání příkladů), Počítače (výukové programy, počítačové hry), Věcné učení a

Prvouka (prostorová orientace, orientace v pojmech a čase), Pracovní vyučování (nákup surovin, měření a vážení), Tělesná výchova (řada, kruh, rozlišení vpravo-vlevo).

Do předmětu Matematika jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy počítání a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební materiály a pomůcky (pracovní listy, kalkulátor, pravítko)
- dodržuje návykové stereotypy učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem (práce s myší)
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích (manipulace s penězi, časové údaje, porovnávání velikostí)

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- aplikuje vhodné metody práce dle stupně postižení a individuálních schopností žáka
- zařazuje didaktické hry, motivující k osvojení a postupnému zdokonalování matematických dovedností
- předkládá odpovídající učební pomůcky a materiály (pracovní listy, počítačové programy, papírové peníze, geometrické tvary, číslice, puzzle, razítka s čísly)
- umožňuje žákům uplatnit získané zkušenosti v praxi
- pozitivně motivuje žáka k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řeší známé a opakující se situace na základy nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechá se při řešení problémů odradit nezdarem ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- *navozuje modelové situace k překonávání překážek*
- *poskytuje častou pozitivní zpětnou vazbu*
- *vyžaduje důsledně dokončení započatého úkolu*
- *vede k samostatnosti a vytrvalosti při práci*
- *učí žáky nenechat se odradit nezdarem*

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- *komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem*
- *rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností*
- *chápe jednoduché běžně užívané texty a obrazové materiály (pracovní listy, počítačové hry s matematickým obsahem)*
- *využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky (verbální i neverbální)*

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- *poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjádření svých myšlenek*
- *povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných technik v matematice*
- *aktivně zapojuje žáka do života školy*

Vzdělávací obsah předmětu

MATEMATIKA

I.stupeň – učivo:

1. ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

-třídění předmětu podle různých kritérií, tvoření skupin (velikost, barva, tvar) -orientování se v prostoru (nad, pod, před, za ...) -řazení předmětů zleva doprava -orientování se v prostoru (nad, pod, před, za ...), v pojmech (všechno - nic, hodně málo, stejně – více - méně) -přřazování předmětů podle číselné řady -porovnávání množství
-třídění předmětů podle pořadí ve skupině -doplňování číselné řady vzestupně

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, soustředění -cvičení paměti -řešení problémů

Očekávané výstupy – 1. období

žák by se měl

- orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký -úzký
- orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole
- řadit předměty zleva doprava
- třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu

Očekávané výstupy – 2.období

žák by měl

- orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší
- rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed
- orientovat se na ploše
- porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků
- třídit předměty podle pořadí ve skupinách
- přiřazovat předměty podle číselné řady

Učivo:

2. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

-poznávání, čtení, psaní číslic do 5 -diktát číslic do 5 -přiřazování čísel k prvkům a naopak -seznamování s matematickými pojmy +, , = -sčítání, odčítání do 5 -seznámení s počítadlem, s kalkulátorem -numerace do 10 -řešení jednoduchých praktických úloh -poznávání, čtení, psaní číslic, diktát číslic -přiřazování čísel k prvkům a naopak -seznamování s matematickými pojmy +, , = -sčítání, odčítání -počítání s počítadlem, s kalkulátorem

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10
- orientovat se v číselné řadě 1 až 10
- sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5
- znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat
- umět rozklad čísel v oboru do 5
- psát číslice 1 – 5 i podle diktátu

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100
- umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku
- sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku
- psát čísla do 100
- zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku
- zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu
- řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umět použít kalkulátor

Učivo:

3. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY -orientování v prostoru -rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den) -určování času (práce s papírovými hodinami) -doplňování číselné řady (číselná posloupnost) -rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den) -určování času (práce s papírovými hodinami) -seznámení se základními jednotkami délky a hmotnosti

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- používat výrazy vpravo - vlevo
- rozlišovat pojmy rok, měsíc, den
- určit čas s přesností na celé hodiny
- znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram
- doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo:

4. ZÁKLADY GEOMETRIE

-poznávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) -porovnávání délky předmětů (kratší – delší) -seznámení s přímkou a křivou čarou -poznávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) -porovnávání délky předmětů (kratší – delší)

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
- rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech
- porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- kreslit křivé a přímé čáry
- poznat rozdíl mezi čarou a přímkou
- používat pravítko při rýsování přímek
- změřit délku předmětu

II. stupeň – učivo:

2. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

-sčítání a odčítání písemně -rozklad čísel -doplňování číselné řady -práce s počítadlem, s kalkulaátorem -řešení jednoduchých praktických úloh -porovnávání čísel $<> =$ (př.: bankovky, mince)

Očekávané výstupy

žák by měl

- psát, číst, a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1 000 po 100
- orientovat se na číselné ose
- sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu před desítku s použitím názoru
- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky
- umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy
- pracovat s kalkulaátorem

Učivo:

3. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

-rozlišování vpravo – vlevo -rozlišování časových pojmů -manipulace s mincemi (bankovkami) -určování času (práce s papírovými hodinami) -seznámení s digitálním zápisem času -doplňování číselné řady (číselná posloupnost) -seznámení s jednotkami hmotnosti, délky, objemu (vážení a měření osob)

Osobnostní a sociální výchova

- organizace vlastního času
- řešení konfliktů
- vztahy mezi předměty – vztahy ve skupině

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu
- zvládat početní úkony s penězi

- orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny
- doplňovat údaje v jednoduché tabulce

Učivo:

4. ZÁKLADY GEOMETRIE

-poznávání základních geometrických útvarů (koule, válec, krychle) -rozlišování geometrických tvarů na různých předmětech -seznámení s rýsovacími pomůckami (pravítko, kružítko) a jejich používání -měření délky předmětů

Očekávané výstupy

žák by měl

- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami
- používat základní geometrické pojmy
- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary
- rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit
- měřit a porovnávat délku úsečky
- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa

4.5. Vyučovací předmět: POČÍTAČE

Charakteristika vyučovacího předmětu: Vyučovací předmět Počítače byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se v 5. – 10. ročníku 1 hodinu týdně. Pro výuku je využívána kmenová učebna. Pro tento předmět jsou využívány tablety s klávesnicí a programové vybavení – speciální výukové a vzdělávací programy. Předmět Počítače vede k osvojení obsluhy počítače na uživatelské úrovni, zlepšuje způsob komunikace, osvojuje základní znalosti a dovednosti práce s počítačem a seznamuje s možnostmi výpočetní techniky. Ve své podstatě rozvíjí pozornost, myšlení i postřeh, podílí se na rozvoji jemné motoriky, umožňuje zdokonalování multisenzoriálního vnímání, zaměřuje se na získávání a využívání potřebných informací pomocí internetu. V neposlední řadě vede k rozvoji komunikace prostřednictvím výpočetní techniky a také informuje o nevhodném obsahu některých internetových stránek.

Hodnocení V 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části

daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Předmět počítače se prolíná do většiny předmětů, hlavně do čtení (čtení textů na PC, výukové programy), psaní (psaní textu na PC, výukové programy), matematiky (užití PC jako kalkulatoru, výukové programy), hudební výchovy (poslech hudebních CD, vyhledávání textů písní na internetu), přírodovědy, prvouky a věcného učení (výukové programy, hledání informací na internetu), pracovní a výtvarná výchova (hledání návodů na pracovní činnosti na internetu)

Do předmětu Počítače jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- využívá všech smyslů k osvojení práce na počítači
- má zájem o získávání nových poznatků
- používá znaky, symboly a termíny s konkrétními operacemi na PC

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- obměňuje způsoby a systémy motivace, aby žák získal zájem o nové informace
- respektuje individuální tempo práce žáků i jeho schopnosti
- aplikací vhodných postupů prohlubuje v žákovi schopnost získané poznatky a dovednosti využívat v praxi

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- žák využívá možnost pro samostatnou tvořivost a rozvoj vlastních nápadů
- dokáže naslouchat a respektovat názory jiných
- nenechá se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- využívá metody radostné perspektivy
- zvyšuje sebedůvěru žáka kladným hodnocením
- navozuje pozitivní atmosféru, ve které se žák nebojí požádat o radu či pomoc

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- žák využívá počítače s internetem k procvičování základních komunikačních dovedností

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky ke správnému terminologickému vyjadřování
- rozvíjí slovní zásobu
- žáka učí vybírat si mezi podstatnými a nepodstatnými informacemi

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky
- respektuje druhé lidi

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- umožňuje pracovat ve skupině i samostatně
- rozvíjí u žáků pozitivní myšlení
- vytváří přátelské prostředí
- podporuje komunikaci žáků s různými institucemi přes internet
- vede žáky k zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje podle naučeného stereotypu
- zadaný úkol plní podle jednoduchých instrukcí
- přijímá posouzení výsledků své práce
- zodpovídá za svou práci i za její dokončení

Výchovně vzdělávací strategie:

Učitel

- motivujeme kladným hodnocením jejich práce
- informujeme o bezpečnosti práce na PC
- vedeme ke vzájemné spolupráci
- vyžadujeme dokončení práce žáků

Vzdělávací obsah předmětu

I. stupeň, 2. období

-základní pojmy –monitor, klávesnice, myš -správné zapínání a vypínání počítače -seznámení s klávesnicí, práce s myší -základy obsluhy práce na počítači -zásady bezpečnosti práce na počítači -prevence zdravotních rizik při práci na počítači -důležité klávesy na klávesnici (enter, delete, Esc, šipky...) -software počítače (textový editor, výukové programy, zábavné programy, hry) -zásady při práci s počítačem – jak šetřit počítač, jak šetřit sebe -návěky psaní na počítači (písmena, jméno, adresa, krátká slova, spojení slov, věty)

Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání a dovednosti zapamatování
- já jako zdroj informací o sobě (výukové programy)
- hledání pomoci při potížích (využívání internetu)

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- *zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší*
- *pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu*
- *zvládat psaní známých písmen na klávesnici*
- *dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou*

II. stupeň - učivo:

*-základní funkce textového a grafického editoru -psaní na počítači -dodržování bezpečnosti při práci na počítači -další externí zařízení počítače – tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát -složitější výukové a herní programy -využívání počítače jako kalkulačky -symboly alternativní komunikace na počítači -CD, DVD, USB -práce s CD, DVD -seznámení s internetem -vyhledávání informací na internetu
-seznámení s negativními obsahy některých stránek internetu -základní způsoby elektronické komunikace – email (přijetí, napsání a odeslání emailu) -práce s mobilním telefonem – přijetí hovoru, volání, zprávy SMS*

Očekávané výstupy

Žák by měl

- *zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace*
- *zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy*
- *vyhledávat informace na internetu podle pokynů*
- *dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou*
- *zvládat základní funkce mobilního telefonu přijetí hovoru, případně zprávy SMS*

4.6. Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Prvouka byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a oboru Člověk a jeho svět. Předmět se vyučuje v 1. – 6. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 5. a 6. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Pro výuku je využívána kmenová třída, prostor zahrady, okolí školy.

Výuka vychází ze hry, dramatizace, výklad je prokládán vyprávěním, výtvarnou činností a hudebně pohybovými činnostmi. Využíváme metody motivační zaměřené emotivně a názorně a metody expoziční s převahou demonstračních metod jako jsou pozorování, vycházky do přírody atp. Vyučovací forma předmětu se odvíjí dle probíraného tématu, základ tvoří vyučovací hodina, dále vycházka a vyučovací blok. Výuka je převážně organizována jako individuální práce s žákem, realizována je i skupinová práce. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

V předmětu Prvouka je rozvíjeno vnímání okolního světa žáka. Je kladen důraz na správné pojmenování předmětů, jevů a situací s nimiž se setkává ve škole, rodině. V souvislosti s podporou správného vnímání okolí rozvíjí poznatky o okolním světě a formuje žákův vztah k němu, ale i sobě samému a tím se podílí na budování žákova sebepojetí. Vede žáky k co nejsamostatnější orientaci v okolním prostředí, v řešení různých situací i mezilidských vztazích. Prostřednictvím učiva, ale zvláště jeho aplikací, získává žák základní poznatky týkající se zdraví a nemoci, vytváří a upevňuje hygienické návyky, zlepšuje sebeobsluhu. Seznamuje žáky s poznatky z živé a neživé přírody a podporuje žáky v odpovědnosti za životní prostředí.

- Do předmětu Prvouka jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1., 2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období.

Mezipředmětové vztahy Vyučovací předmět prvouka úzce souvisí s dalšími vyučovanými předměty, učivo se bude vzájemně prolínat zvláště s předměty Psaní (zápis poznatků), Čtení (čtení zadání, popis), Výtvarná výchova (výtvarné zpracování jednotlivých témat) a Počítače (vyhledávání informací na internetu, obrázky, výukové programy).

Do předmětu Prvouka jsou začleněny tématy průřezových témat: Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvyšuje samostatnost v sociální oblasti
- spolupracuje ve skupině a buduje kladné vztahy s druhými
- uplatňuje základní návyky společenského chování, používá termíny prosím, děkuji
- osvojuje si znalost rizik nezdravého způsobu života
- získává odpovědnost za své chování

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- dramatizací navozuje situace každodenního života společnosti, rodiny
- zadává úkoly vycházející z praxe
- vizualizace
- četbou, divadelními vystoupeními, besedou s odborníky seznamuje s riziky života společnosti
- pracuje s žáky ve skupině – týmu, kde si žáci uvědomují odpovědnost za své chování
- učí žáky manipulovat s pomůckami, pozorovat okolí, získávat informace na internetu
- umožňuje žákovi ověřovat si získané poznatky a dovednosti

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- posiluje svoji spoluzodpovědnost za své chování
- osvojuje si znalost svých práv i povinností
- dodržuje naučené stereotypy vhodného chování
- umí reagovat odpovědně v situacích ohrožujících zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří modelové situace ze života společnosti, využíváme dramatiky
- exkurzemi seznamuje žáky s chováním ve společnosti, nabídkou profesního uplatnění
- pravidelným opakováním úkolů vytváří správné návyky
- vhodnými aktivitami (výlety, pobyty v přírodě, třídění odpadu) rozvíjí vztah žáka k životnímu prostředí

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozšiřuje svoji obsahovou stránku řeči, mluví spisovným jazykem
- osvojuje si dovednosti pro vzájemnou komunikaci
- projevuje zájem o získání nových poznatků
- osvojené zkušenosti uplatňuje v praktických situacích
- vytváří kladné klima školy které podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi žáky navzájem i žáky a učiteli.
- umožňuje práci s PC, učí žáky sledovat a diskutovat o tématech v tisku
- zadává praktické úkoly k procvičení a upevnění komunikačních schopností žáka
- umožňuje žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- využívá situací umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i dospělých
- využívá alternativních forem komunikace ke vzájemnému porozumění

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se orientuje v problémových situacích denního života
- hledá možnosti řešení problémů
- formuluje žádost o pomoc, dokáže přivolat pomoc

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří modelové situace pro orientaci v problémech denního života
- četbou, sledováním filmů seznamuje žáky s možnostmi řešení problémů
- zapojuje žáky do řešení praktických úkolů, situací s pomocí.

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-Sociální interakce -Vytváření prostředí důvěry, bezpečí -Prohlubování vztahů, vazby -Rozvoj emocionality, pozorování, komunikace -Podpora seberegulace, vnímání „já“, zvládání vlastního chování -Představa tělesného schématu -Představa okolního světa -Rozvoj emocionality, pozorování, komunikace

AAK

-přirazování obrázků, symbolů, fotek -rozvoj slovní zásoby k jednotlivým tématům -znaky – předvádění zvířat, živlů, zákonů a reakcí -rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky -popis události děje, obrázku

Canisterapie

-ukazování jednotlivých částí těla -vyprávění jak pes vypadá (kolik nohou, barva, srst ...), jak se o pejska musíme starat -znalost psích plemen -výchova k toleranci pes jako pomocník pro postižené lidi -pozitivní ladění mysli -rozvoj sociálního citění pse přijímá dítě, nechová se jako dospělý -sociální citění

PRVOUKA

I. stupeň

A. TŘÍDA, ŠKOLA A MOJE OKOLÍ – učivo:

-poznávání prostředí školy a třídy, znalost jmen a příjmení žáků a učitele, bezpečné chování v prostoru školy, v dopravních situacích, poznávání a pojmenování předmětů denní potřeby, poznávání symbolů, pojmenování a orientace v prostorách školy a domova

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- znát název své obce a adresu bydliště
- zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí
- poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola
- ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy

Učivo

-orientace v místě bydliště, významné budovy, památky, služby veřejná zařízení a úřady, pošta, zdravotní zařízení, policie, lékárna, obchody chování v jednotlivých zařízeních - návštěva kulturních zařízení, účast na sportovních hrách, přírodovědných vycházkách a výletech upevňování pravidel společenského chování, hry fair play

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- popsat cestu do školy podle otázek
- znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště
- sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest
- dodržovat zásady bezpečnosti při hrách

B. JÁ A RODINA – učivo:

-znalost vlastního jména a příjmení, data narození a věku, znalost základních údajů o rodičích a sourozencích, širší rodiny, osvojování znalosti vztahů mezi členy rodiny a chování k nim, osvojování základních návyků společenského chování (prosba, poděkování), zaměstnání rodičů, úcta k lidské práci a jejím produktům, znalost profesí, služeb

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy
- znát jména spolužáků a svých učitelů
- mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat
- poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti
- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

Učivo

-vztahy lidí v rodině, kolektivu třídy, role rodičů, učitele úcta k rodičům, všem lidem poskytnutí pomoci starým, lidem v nouzi, základní orientace v možnostech poskytnutí pomoci - vlastní bezpečnost, protiprávní jednání chování v případech hromadného ohrožení (požár, dopravní nehoda)

Environmentální výchova -Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Očekávané výstupy 2.období

Žák by měl

- dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády
- projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků
- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
- rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- vědět kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

C. ORIENTACE V ČASE – učivo:

-pozorování změn v přírodě, průběhu dne, osvojování základních pojmů označující pozorované jevy, orientace v průběhu dne – ráno, poledne, večer, den, noc... činnosti v průběhu dne, znalost dnů v týdnu, určování času, den, týden, měsíc, rok

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády
- pracovat s vizualizací
- projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků
- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
- rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- vědět kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

-pozorování, rozlišení a osvojení charakteristických znaků ročních období pojmenování ročních období orientace v čase, včera, dnes, zítra určování času, den, týden, měsíc, rok - znalost celých hodin obrázky z historie, staré pověsti české , regionální pověsti

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- poznat kolik je hodin (celé hodiny)
- rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)
- znát roční období a měsíce
- porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků
- seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji

D. KALENÁŘ PŘÍRODY - učivo:

-pozorování změn v přírodě a počasí ,osvojování základních pojmů označující sledované jevy (vítr, déšť, bouřka...), osvojení základních pravidel chování v přírodě, pozorování zvířat v přirozeném prostředí, moje zvíře, pojmenování základních druhů zvířat, péče o zvířata, pozorování rostlin v přírodě, pojmenování základních druhů rostlin, klíčení semínek, členění, ovoce, zelenina

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- poznat nejběžnější druhy domácích zvířat
- pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny
- popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)
- znát základní zásady pobytu v přírodě

Učivo

pozorování rozmanitosti druhů stromů a keřů v přírodě, členění keře a stromy, jehličnany, listnáče, pojmenování základních druhů stromů, rozlišení charakteristických znaků les, lesní plody, sběr bylin, sezónní práce, pozorování volně žijících zvířat v přirozeném prostředí, pojmenování základních druhů, chov zvířat, chování zvířat, produkty péče o zvířata význam přírody, živočichů a jejich ochrana

Environmentální výchova -Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře -Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda

Očekávané výstupy 2.období

Žák by měl

- poznat rozdíly mezi stromy a keři
- poznat nejběžnější volně žijící zvířata
- rozlišit listnaté a jehličnaté stromy
- vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí
- znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí

E. PÉČE O ZDRAVÍ – učivo:

pojmenování jednotlivých částí těla a orientace na těle, znalost základních zásad osobní hygieny, praktický nácvik uplatňování těchto zásad, změny v oblékání dle ročního období, zdraví a nemoc, pojmenování nejčastějších dětských nemocí, chování v době nemoci, u lékaře, bezpečné chování v prostoru školy, při výletech a tělovýchovných hrách

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu
- pojmenovat hlavní části lidského těla
- dokázat upozornit na své zdravotní potíže
- vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání

Učivo

-prohlubování poznatků o lidském těle, osobní hygiena, péče o zuby, vlasy, ... prevence nemoci, popis zdravotních potíží, pomoc při nemoci a úrazu, ošetření drobnějších poranění, osvojení zásad zdravého životního stylu, správná životospráva, spánek, odpočinek, zásady bezpečného chování v silničním provozu, osvojení základních pravidel silničního provozu, zásady chování při mimořádných událostech (požár, dopravní nehoda, úraz...)

Osobnostní a sociální výchova -sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje vztahy k druhým, sociální dovednosti -prevence sociálně patologických jevů

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy

- dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže
- vědět na koho se obrátit o pomoc
- zvládnout ošetření drobného poranění
- uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

4.7. Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. Pro výuku bude využívána kmenová třída, prostory školy, konkrétní instituce, prostředí školní zahrady...

Ve výuce jsou realizovány zvláště metody přímého pozorování jevů, metody zprostředkovaného nazírání věcí a jevů a metody slovního sdělení, kde je kladen důraz na rozhovor, besedy, vyprávění práci s pracovními listy. K výuce využíváme informace z knih, které nám poskytuje školní knihovna a také informací z internetu.

Výuka respektuje žákovi individuální možnosti a schopnosti a co nejvíce se opírá o názor. Práce je organizována individuálně i skupinově.

Cílem předmětu Věcné učení je formovat osobnost žáka po stránce citové a volní. Rozvíjí sociálních dovedností pro úspěšné začleňování do společnosti s postupným získáváním základních vědomostí o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů. Věcné učení seznamuje žáky s historií našeho národa a tradicemi.

Zároveň rozvíjí znalosti o současnosti naší země. Vede k postupnému poznávání dynamiky mezilidských vztahů, k jejich budování, k multikulturnímu chápání společnosti. Buduje u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů, poukazuje a pomáhá protiprávní jednání, vede k odpovědnosti za ně a učí důsledkům.

- Do předmětu Věcné učení jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy.

Mezipředmětové vztahy Učivo prolíná zejména předmětem Čtení (příběhy, pohádky, říkanky a básničky, čtení zadání a textů k učivu) a Řečovou výchovu (odpovědi na otázky, vyprávění podle návodných otázek, popis obrázku). Ve Výtvarné výchově žáci zpracují mnohá témata a náměty. Samozřejmostí je prolínání předmětem Počítače, jehož součástí

je práce s internetem (vyhledávání informací, obrázků apod.)

Do předmětu Věcné učení jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje znalost o vztazích v rodině i v širším okolí
- osvojuje a upevňuje kladné sociální aktivity, rozvíjí dovednost pracovat ve skupině
- posiluje sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
- uplatňuje svá práva a dodržuje své povinnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- formou didaktických her a společných akcí rozvíjí spolupráci mezi žáky
- dohledem a slovními pobídkami vyžaduje dodržování stanovených pravidel
- pravidelným vyprávěním, dramatizací, didaktickými pomůckami, prostřednictvím modelových situací upevňuje získané znalosti žáka
- vytváří pozitivní školní klima, podporuje kladné vztahy žáků
- prostřednictvím příkladů, četby, dramatizace vede žáky k toleranci

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si správné návyky a dovednosti pro maximální integraci do společnosti
- ovládá základní vzorce chování při vystupování ve společnosti
- uplatňuje svá práva a dodržuje své povinnosti
- dokáže pochopit důsledky svého protiprávního jednání

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vyprávěním upevňujeme znalost základních povinností a práv žáka jako občana
- využíváme přirozených i modelových situacích
- zadáváme cvičné úkoly, kontrolujeme jejich plnění a společně řešíme nedostatky
- poskytujeme žákovi zpětnou vazbu
- navozujeme opakovaně situace, podporujeme sebedůvěru žáka a využíváme kladné hodnocení

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje ve svém blízkém i širším okolí
- samostatně vyjadřuje své názory, dává prostor názoru druhého
- chápe obsah psaného textu
- dokáže komunikovat prostřednictvím informačních a komunikačních prostředků

Výchovně vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří klima pro vhodnou sociální komunikaci v kolektivu
- vytváří modelové situace k rozvoji komunikativních dovedností užívaných v běžných situacích
- zadává žákům praktické úkoly k upevnění komunikativních dovedností
- manipulační činností s obrázkovým materiálem a slovním popisem vede k porozumění slovních pokynů
- podporuje komunikativní dovednosti denním kontaktem (odpovědi na otázky, pojmenovávání věcí a jevů, vyřizování jednoduchých vzkazů), využitím PC, telefonu

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-Sociální interakce -Vytváření prostředí důvěry, bezpečí -Prohlubování vztahů, vazby -Rozvoj emocionality, pozorování, komunikace -Podpora seberegulace, vnímání „já“, zvládání vlastního chování -Představa tělesného schématu -Představa okolního světa -Rozvoj emocionality, pozorování, komunikace

AAK

-přirazování obrázků, symbolů, fotek -rozvoj sl. zásoby k jednotlivým tématům -znaky – předvádění zvířat, žvlů, zákonů a reakcí -rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky - popis události děje, obrázku

Canisterapie

-ukazování jednotlivých částí těla -vyprávění jak pes vypadá (kolik nohou, barva, srst ...), jak se o pejska musíme starat -znalost psích plemen -výchova k toleranci pes jako pomocník pro postižené lidi -pozitivní ladění mysli -rozvoj sociálního citění pse přijímá dítě, nechová se jako dospělý -sociální citění

VĚCNÉ UČENÍ

II. stupeň

A. HISTORIE NAŠEHO NÁRODA – učivo:

-počátky života na zemi, pravěk, život člověka v pravěku, nejvýznamnější historické události našeho národa, počátky samostatného Československa, osobnost T.G.M., vznik České republiky, sametová revoluce 1989, řízení státu, významné osobnosti naší historie i současnosti, vstup do EU, vztah k tradičním evropským hodnotám, naši sousedé v EU, život dětí v jiných zemích

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí
- mít základní poznatky z období počátku českého státu
- být seznámen s význačnými osobnostmi našich dějin
- být seznámen s významnými historickými událostmi v naší zemi

B. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – učivo:

vznik rodiny, svatební obřad, manželství, struktura rodiny i širší rodiny, funkce rodiny, vztahová síť, povinnosti a práva členů rodiny, pravidla společenského chování, navazování

a vedení komunikace, výchova k hodnotám (přátelství, zdraví...), překonávání předsudků, výchova k toleranci (staří lidé, nemocní, jiné národnosti), odlišnost, rovnost, protiprávní jednání a jeho postihy

Osobnostní a sociální výchova -cvičení sebekontroly, sebeovládání -organizace vlastního času -dovednosti pro pozitivní ladění mysli -dobrý vztah k sobě samému -lidská práva jako regulativ vztahů

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků
- respektovat pravidla společenského soužití
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování
- znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- být seznámen s nebezpečím rasismu a projevy vandalismu
- tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

C. POZNATKY O SPOLEČNOSTI - učivo:

ČR a státní symboly (vlajka, hymna, znak), prezident a státní orgány (vláda, senát), práva a povinnosti občanů, protiprávní jednání a jeho důsledky, protiprávní jednání mladistvých ČR v EU, nová práva a povinnosti občanů

Environmentální výchova -důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých biologických druhů -principy hospodaření s přírodními zdroji -seznámení s významnými dny jako je Den životního prostředí OSN, Den Země apod.

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele
- být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů
- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání
- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU

D. PÉČE O OBČANA - učivo:

- význam vzdělání, vzdělávání, celoživotní vzdělávání, životní perspektivy, důležitost informací, samostatnost při vyhledávání, odkazy na pomoc při získávání informací význam předprofesní přípravy, kvalifikace, rekvalifikace sociální péče, jednání na úřadech, význam pomáhajících profesí, jejich funkce, služby, možnosti využívání volného času, nabídky aktivit, rizika nevhodného využívání volného času, orientace v nabízené pomoci

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu
- rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- vědět možnostech sociální péče o potřebné občany
- využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací
- mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

4.8. Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu Vyučovací předmět přírodověda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým zaměřením navazuje na předmět Prvouka vyučovaný na prvním stupni. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. Pro výuku je využívána kmenová třída, prostor zahrady, okolí školy.

Vzhledem k potřebám žákům vzdělávaným v základní škole speciální je nutné v tomto předmětu klást důraz na názornost probírané látky, její zprostředkování všemi smysly a na využitelnost poznatého v praktickém životě.

Přírodověda dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky přírodovědy na naší škole, který tento vzdělávací obor naplňuje, umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání a zkušeností.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k rozvíjení schopností vnímat okolní přírodu, prožívat její krásu a čerpat z ní pozitivní zaměření své osobnosti. Žák se učí se vnímat sám sebe jako součást přírody a podle toho se k ní chovat. Učí se také vnímat elementární přírodní zákonitosti a získané poznatky využívat v praxi. Je prakticky trénován na zvládání situací ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- byl obeznán s příčinami přírodních jevů, s vnímáním vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- získal návyky podílet se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získal praktické zkušenosti s přírodními i umělými látkami a materiály – vytvořil si elementární povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru.

Vyučovací metody – didaktická hra – prožitková výuka – pozorování a pokusy – exkurze a výlety – práce na PC – videoprojekce

- Do předmětu Přírodověda jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy.

Mezipředmětové vztahy Výuka prolíná ostatními předměty, například Čtení (texty, básničky, příběhy), Psaní (zadání úkolů, popisky), Počítače (výukové programy, počítačové hry), Řečová výchova (odpovědi na otázky, popis obrázků a předmětů, vyprávění dle návodných otázek), Pracovní vyučování (péče o třídu, činnosti v kuchyňce, pěstitelské práce, práce s různými materiály), Tělesná výchova (pohyb těles, síla a gravitace), Výtvarná výchova (tvořivé zpracování jednotlivých témat, prožitkové zpracování, využívání přírodních materiálů)

Do předmětu Přírodověda jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- chrání své zdraví
- dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- formou dramatických her, každodenních rituálů a komunikativních her navozuje situace známé z prostředí, ve kterém žáci žijí
- navozuje modelové situace, ve kterých se žáci učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování
- prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídaním, seznamuje žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby
- v rámci každodenních činností vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace dle individuálních schopností

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek
- seznamuje s jednoduchými, běžně užívanými texty, záznamy a obrazovými materiály
- procvičuje nejjednodušší písemnou komunikaci v denních činnostech.

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- adekvátně reaguje na posouzení své práce
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- utváří základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály
- procvičuje algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích
- zadává žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby práci vždy dokončili, motivací k plnění úkolů je výsledný produkt
- učí žáky vzájemné spolupráci
- navozuje situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci
- vytváří situace tak, aby žáci pochopili své individuální odlišnosti i odlišnosti ostatních
- bezprostředně před zahájením pracovních činností seznámí žáky se zásadami bezpečnosti a užíváním běžných ochranných pomůcek
- vytváří stereotypy ve využívání zásad bezpečnosti
- důsledně vyžaduje od žáka dokončení zadaného úkolu

Kompetence k učení

- používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- dává k dispozici všechny dostupné učební pomůcky a učebnice, pracovní listy, dětské časopisy dle individuálních možností žáka
- při každodenní práci s počítačem fixuje elementární uživatelské znalosti
- všechny zkušenosti, dovednosti, znalosti a návyky vytváří na základě využitelnosti v běžném životě, rozvíjí je a fixuje v běžných denních činnostech, účastí na

sportovních, kulturních a společenských akcích.

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-cvičení pozornosti, vnímání a soustředění -Rozvoj smyslového vnímání -Pozorování, vnímání fyzikálních jevů (teplo, pohyb, světlo) -Zdroje zvuku, světla -Pozorování a prožívání sebe sama (dýchání, srdeční činnost...) -Moje tělo -Upevňování a rozvoj vztahu k druhým -Rozvoj emocionality, pozorování, komunikace

AAK

-přirazování obrázků, symbolů, fotek -rozvoj slovní zásoby k jednotlivým tématům -znaky – předvádění zvířat, žvlů, zákonů a reakcí -rozvoj schopnosti sdílet vnitřní prožitky - popis události děje, obrázku

Canisterapie

-ukazování jednotlivých částí těla -vyprávění jak pes vypadá (kolik nohou, barva, srst ...), jak se o pejska musíme starat -znalost psích plemen -výchova k toleranci pes jako pomocník pro postižené lidi -pozitivní ladění mysli -rozvoj sociálního citění pse přijímá dítě, nechová se jako dospělý -sociální citění

PŘÍRODOVĚDA

II. stupeň

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU - učivo:

- Kalendář přírody dění v přírodě během ročních období, změny počasí, práce na zahradě, poli , volná příroda a les během roku – pozorování
 - rozlišení přírodnina a lidský výtvar – všemi smysly
 - rozlišení živá a neživá příroda – všemi smysly
 - rozlišení rostlina, živočich, zařazení člověka – základní podmínky života – rostlina živiny přijímá kořeny ze země, živočich potravou
 - pokusy s omezením základních životních podmínek u rostlin – založit koutek živé přírody – rostliny klíčení a růst rostlin pozorování – způsob péče o rostliny během roku – koutek živé přírody, zahrada – rostliny stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – pozorování – využití jednotlivých částí rostlin jako zdroje potravy vaření – význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub – vycházky, pobyt v přírodě, pozorování
 - rozlišení základních nejběžnějších druhů rostlin stromy, keře, byliny, houby v reále i na obrázku

- poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin v reále i na obrázku
- plody nejznámějších jedovatých rostlin
- houby s plodnicemi, jedlé x jedovaté – důraz na bezpečnost – mykologické muzeum
- živočichové významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země)
- hospodářsky významné druhy zvířat – domácí zvířata
- člověk – poznávání sama sebe jako lidského druhu – masáže – důraz na povrch těla, vibrační masáž pro zdůraznění kosterního aparátu, smysly – pokusy s omezením některého smyslu – prožívání sama sebe
- základní podmínky života člověka vzduch, voda, potrava
- základní životní funkce – dýchání, srdeční činnost, relaxace, smyslové prožívání
- zažívání, vyměšování – nejjednodušší formou
- škodlivost kouření, alkoholických nápojů a drog
- lidská sexualita, varování před zneužitím – obrazový materiál
- vznik nového života, ochrana před nechtěným rodičovstvím
- ochrana přírody a životního prostředí zásady ochrany přírody při praktickém poznávání přírody, videoprojekce, Kostičky

Environmentální výchova

- Ekosystémy (voda, vzduch, les, lidské sídlo)
- Základní podmínky života
- Vztah člověka k prostředí . Osobnostní a sociální výchova -cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění -já jako zdroj informací o sobě -druzí jako zdroj informací o mě
- moje tělo -vztahy k druhým lidem

Očekávané výstupy:

Žák by měl

- získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období
- vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku
- poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby
- vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování
- znát vybrané zástupce rostlin a živočichů
- znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub

- znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích
- vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- být seznámen se zásadami ochrany přírody

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY – učivo:

- základní fyzikální vlastnosti látek se zaměřením na smyslové poznávání těchto vlastností, praktickou zkušenost, pokusy
- praktické poznávání zdrojů tepla – vnímání teplo x zima
- pohyby těles, pohyb a klid těles – pokusy, pozorování
- přeměny skupenství, tání a tuhnutí; teplota varu kapaliny – pokusy
- zdroje zvuku; ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku, se zaměřením na smyslové poznávání těchto zdrojů, praktickou zkušenost, pokusy
- elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji
- zdroje světla; využití zrcadel; praktické využití optických přístrojů – pokusy, smyslové vnímání
- pohyby planety Země a jeho důsledky — střídání dne a noci, ročních období

Očekávané výstupy

Žák by měl

- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- rozeznat zdroje tepla
- rozpoznat jednotlivá skupenství
- rozeznat zdroje zvuku
- vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- být informován o zdrojích elektrického proudu
- rozpoznat zdroje světla
- znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji
- být seznámen s pohyby planety Země a jeho důsledky — střídání dne a noci, ročních období

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE – učivo:

- vlastnosti látek, rozpustnost pokusy
- nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií praktické zkušenosti v kuchyňce, při úklidu, v rámci PV, označování a symboly nebezpečných látek
- zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě, kuchyni, koupelně, bezpečné užívání čistících prostředků
- mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy – videoprojekce
- třídění odpadů – praktické třídění ve škole, odvoz tříděného odpadu do sběrných míst
- voda; voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody, pokusy např: vlastnosti vody, co plave, co se potápí, vsakování vody do terénu, pozorování pod mikroskopem
- vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu; čistota ovzduší, smog, hry s proudem vzduchu s padákem, hry s nafukovacím balónkem, výroba větrníků, hry s bublifuky, úkol: „Nadechnout, zacpat si nos a nedýchat!“ Proč jsme to nevydrželi?
- první pomoc při popálení nebo poleptání praktická, nácvik ošetření
- léčiva a návykové látky – bezpečnost

Očekávané výstupy

Žák by měl

- rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné
- rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
- vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin
- vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta
- poznat různé chemické výrobky podle etikety a jejich využívání v praxi
- pracovat bezpečně s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti
- získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách

ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU - učivo:

- orientace v prostoru, hra se šipkami, bludiště, PC programy – bludiště – plán třídy, školy – kde bydlíš? – mapa orientace na mapě podle barev – hory, řeky, nížiny – hranice republiky, hlavní město, fotografie – Česká republika, zeměpisná poloha, členitost – světadíly, moře, oceány, videoprojekce – lidé na Zemi s důrazem na odlišnost – filmy, hudba z jiných světadílů, kulturní odlišnosti – druhy a způsoby dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí – poučení o bezpečném pohybu ve volné přírodě a jeho praktický nácvik

Očekávané výstupy

Žák by měl

- orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny
- najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice
- vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy
- orientovat se na mapě města podle významných bodů
- vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí
- vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
- adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života

4.9. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 7. – 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Pro výuku je využívána kmenová třída, tělocvična nebo posezení v atriu školy. Cílem předmětu Hudebně pohybová výchova je podněcovat, rozvíjet a kultivovat přirozenou potřebu dětí setkávat se s hudbou. Rozvíjíme pohybové dovednosti, probouzíme a podporujeme umělecké citění, tvořivost a fantazii. Hudební výchova pomáhá k psychickému i fyzickému uvolnění, k získání elementárních hudebních a pohybových znalostí a dovedností. Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností, smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, CD přehrávače a ozvučovací techniku. Výuka probíhá většinou ve skupinách.

Mezipředmětové vztahy Hudební výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Čtení, Řečovou výchovou a Tělesnou výchovou – rytmus, rytmizace, hudba spojená s pohybem či slovem apod.. Dále prolíná Výtvarnou výchovu – arteterapeutické prvky, poslech hudby při práci atd. , Počítače – písničky z internetu, vyhledávání hudebních skupin a stylů, videoklipy. Okrajově se dotýká Prvouky, Věcného učení a Přírodopisu – písničky s tématy probíraného učiva, dramatizace.

- Do předmětu Hudební výchova jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, prvky orofaciální

stimulace, prvky muzikoterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1. ,2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Do předmětu Hudební výchova jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- *komunikuje s lidmi*
- *chápe obsah písní, používá nová slova z písní*
- *organizuje slovně a gesty skupinu*

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- *poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů*
- *používá různé strategie (hru, komunikaci přes nástroje, dramatizace...), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi*
- *zapojuje žáka do třídních a školních soutěží a akcí (hudební vystoupení, besídky...)*
- *povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých hudebních technik (pustit CD, zazpívat si sám písničku, používat doprovodné nástroje..)*

Kompetence sociální a personální:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- *navazuje vztahy s vrstevníky – požádá o tanec, nabídne hru, nástroj nebo pomoc...*
- *uplatňuje základní návyky společenského chování – poděkuje, respektuje hraní ostatních na nástroje a pomáhá jim...*
- *podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách vyzve ostatní k tanci v kroužku, doprovází ostatní na hudební nástroje...*

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- nabízí možnosti zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
- fixuje u žáků základy společenského chování v reálných situacích
- vede žáky k ohleduplnosti při hudebních i tanečních projevech
- umožňuje žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- rozvíjí u žáků schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy

Kompetence k řešení problému:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dokáže řešit drobné problémy při zpěvu nebo hraní na nástroje na základě naučených stereotypů a nápodoby
- nenechá se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k ustálenému postupu užívání hlasu, dechu, hudebních a doprovodných nástrojů
- zajišťuje žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
- vytváří u žáků stereotypní chování při řešení nezdaru nacházením pozitivních věcí v jiných činnostech

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu

-Relaxační techniky -Vnímání a procíťování vibrací, chvění zvuků -Vnímání kontrastu ticha a zvuku -Vnímání hudby -Hra na tělo -Experimentování – vnímání vlastních zvuků

AAK

-vizualizace a strukturalizace obsahu, textu pomocí piktogramů, fotek, obrázků -doprovod znaky, gesty -tabulky/listy s obrázky, fotkami CD, hudeb. Nástrojů -poznání písničky dle obrázků, piktogramů

Prvky orofaciální stimulace

-procítění těla jako příjemné zóny -provnímání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu -provnímání středové osy těla a její navození ze strany dítěte -navození koordinace dýchání a polykání -rozvoj senzomotoriky, kinestetického vnímání, autotopognozie a stereognozie

Prvky muzikoterapie

-rytmus – střídání napětí a uvolnění -hra na elementární doprovodné nástroje – spontánní muzicírování -improvizace pohybem a hudbou – improvizace na různé rytmy, rytmické motivy na buben, záměrný stereotypně opakováný rytmus, fázovaný pohyb -hry se zpěvem – nápodoba, opakování, hraní se slovy, melodií, vokály, rytmem... -dramatizace písní – vyjádření obsahu písně -poslech hudby spojený s autogenním tréninkem -vyjádření radosti a svých pocitů prostřednictvím hudebních nástrojů (bubínky, Orffův instrumentář) -relaxační cvičení při hudbě -pohybové hry na hudbu

HUDEBNÍ VÝCHOVA

I. stupeň

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

-pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové -zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu -rytmus a pohyb, hra na tělo -bubnování -hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře -barva tónu: hlas, různé nástroje -melodická a rytmická ozvěna, otázka a odpověď -rytmizace básniček a říkadel

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

-délka tónu -dynamika: silně slabě -melodie: stoupání – klesání -výška tónu: vysoko – středně – hluboko -rozpoznávání tempa (pomalu – rychle) a rytmu (valčík, pochod, ukolébavka) -zpěvní hlasy, zvuk hudebních nástrojů -melodie a skladby určené dětem

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

-pochod podle hudebního doprovodu -pohybová a dechová průprava, relaxace -pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky -ukolébavka, pochod, tanec -chůze, běh ve 2/4 taktu -houpání ve 3/4 taktu -jednoduché taneční kroky a pohybové hry -pohybový projev podle hudby – improvizace -hudebně relaxační techniky

Osobnostní a sociální výchova cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění moje tělo, moje vztahy k druhým lidem chování podporující dobré vztahy vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Multikulturní výchova udržování tolerantních vztahů s jinými lidmi uplatňování principu slušného chování

Environmentální výchova prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví) ekosystémy: les, pole, voda, lidské sídlo

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky
- soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby
- naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat
- reagovat pohybem na hudbu

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- rozlišit hudební a nehupební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší
- správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel
- soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
- poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách
- propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry

II. stupeň

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání lidové i umělé písně rytmická cvičení a rytmizace říkadel, seznámení s hudebními pojmy (nota, hudební klíč, předehra, mezihra, dohra, pomlka apod.) hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře nápodoba melodie zvuku

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů

poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů

seznámení s významnými hudebními skladateli

druhy hudebních žánrů a skladeb (dětská hudba, populární hudba, vážná hudba, chrámová hudba, koledy, lidové písně, trampské – country písně, apod.)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

improvizovaný pohyb podle hudby, hudebně pohybové hry, základní taneční kroky jednoduchých tanců (přisunný krok stranou, cval, mazurka, chůze v 3 / 4 taktu apod.) - pochod

Osobnostní a sociální výchova cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, moje tělo, moje vztahy k druhým lidem, chování podporující dobré vztahy, problémy v mezilidských vztazích, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Multikulturní výchova udržování tolerantních vztahů s jinými lidmi, uplatňování principu slušného chování

Environmentální výchova prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví), ekosystémy: les, pole, voda, lidské sídlo, ochrana přírody a kulturních památek

Očekávané výstupy

Žák by měl

- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně
- doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
- soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů
- zvládnout základní kroky jednoduchého tance

4.10. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 9. a 10.ročníku 1 hodinu týdně. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet

úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

- Do předmětu Výchova ke zdraví jsou začleňovány tyto formy terapií: canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. V 10. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy.

Mezipředmětové vztahy Vyučovací předmět výchova ke zdraví souvisí s dalšími vyučovacími předměty, učivo se bude prolínat zvláště s předměty Psaní (zápis poznatků), Čtení (čtení popisků a zadání úloh), Řečová výchova (dramatizace životních situací), Počítače (výukové programy, vyhledávání informací na internetu), Výtvarná výchova (výtvarné zpracování jednotlivých témat).

Do předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se snaží předcházet zdravotním problémům dodržováním zásad zdravého stravování
- si je vědom nebezpečí zneužívání návykových látek Výchovné vzdělávací strategie
- Učitel povzbuzuje žáky k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem díky prevenci (předcházením nemocí, zásadami zdravého stravování, vhodným seznámením s riziky zneužívání návykových látek)
- pomáhá žákům řešit situace spojené s tělesnými změnami v období puberty, dospívání

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zná důležitá telefonní čísla a umí je použít popřípadě požádat druhou osobu o pomoc

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k vyjádření svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
- vytváří a upevňuje schopnost vyjádřit své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- vede žáky ke znalosti a umění použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- vytváří podmínky pro schopnost požádat o pomoc, pro rozvoj důvěry odborníkům, ke kterým se žáci mohou obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se orientuje v pojmech kamarádství, přátelství, láska, partnerský vztah, manželství a rodičovství
- si je vědom rozdílů komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi
- se snaží respektovat druhé lidi a jejich zdravotní stav
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování a je si vědom jeho možných důsledků
- si vytváří odmítavé postoje k násilí
- je seznámen se souvislostmi mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- je vhodnou formou seznámen s nebezpečím možného psychického i fyzického zneužívání své osoby
- si je vědom své hodnoty a krásy své osobnosti

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k vytvoření základní představě o vztazích ve dvojici, o kamarádství, co je to přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- utváří základní návyky společenského chování ve vztazích s vrstevníky i neznámými lidmi
- vede žáky k respektování druhých lidí a jejich zdravotního stavu
- učí žáky rozpoznat nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- učí žáky zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- seznamuje žáky se souvislostmi mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- seznamuje žáky vhodnou formou s nebezpečím možného psychického i fyzického zneužívání jejich osoby
- rozvíjí sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- přiměřeně pečuje o své zdraví
- je si vědom, že životní prostředí je třeba chránit

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti, vytváříme podmínky pro rozvoj vztahů a soužití v prostředí školy a vrstevnické skupiny žáků
- vytváří u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- vede žáky k ochraně svého zdraví, dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- učí žáky chovat se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy sebeobsluhy a základní hygienické návyky
- si uvědomuje své základní životní potřeby a snaží se je naplňovat ve shodě se zdravím
- si uvědomuje základní zásady bezpečnosti
- se snaží používat správné stravovací návyky

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváříme a upevňujeme hygienické návyky, zvládání sebeobsluhy podle svých možností
- učíme žáky chápat základní životní potřeby a naplňovat je ve shodě se zdravím
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí
- učíme žáky znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy

Vzdělávací obsah předmětu

Canisterapie

-respektování potřeb svých i potřeb zvířat -vyjadřování svých pocitů a zážitků vhodným způsobem -uvědomování si zásad bezpečnosti při práci se psem -vhodné využití volného času -relaxace, zklidnění

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

II.stupeň – učivo:

-vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
-vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny
-dětství, puberta, dospívání; tělesné změny
-sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství
-výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy
-tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví
-režim dne
-ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)
-relaxační techniky
-civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče
-zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek
-skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
-bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi
-dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí

Osobnostní a sociální výchova

- hledání pomoci při potížích
- dobrý vztah k sobě samému
- dovednosti ke zvládání stresových situací

Očekávané výstupy

Žák by měl

- vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže
- znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
- uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc
- uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech

4.11. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 1. - 10.ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Tělesná výchova se zaměřuje na rozvíjení psychomotorických a psychických schopností, pohybových dovedností a zvyšování sociální adaptability. Umožňuje rozvíjení fyzických a pohybových možností. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Utváří a upevňují se dovednosti a návyky pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod. Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Výuka probíhá v tělocvičně, v prostorách školní družiny ZŠS, v atriu školy. Kromě toho je předmět tělesná výchova naplňován prostřednictvím vycházek, ve třídě při relaxačních chvílích, v rámci

projektu canisterapie.

- Do předmětu Tělesná výchova jsou začleňovány tyto formy terapií: terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí – prvky snoezelenu, prvky orofaciální stimulace, prvky muzikoterapie, canisterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1. ,2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Učivo prolíná zejména obsah vyučovacích předmětů Hudební výchova (hudebně pohybové aktivity), Prvouka, Věcné učení, Přírodověda (vycházky, základy fyziky a chemie), Čtení (dramatizace textů, pohádek)

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- má kladný vztah k pohybu a přiměřeně pečuje o své tělo

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáka ke kladnému vztahu k pohybu a péči o své tělo
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- uplatňuje individuální přístup zohledňující úroveň žáků a jejich míru znevýhodnění

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- uvědomuje si radost ze hry a snaží se s tímto vědomím přijímat výhru i prohru

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k samostatnému řešení běžných situací a překonávání překážek přiměřeně k jejich možnostem
- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat řešení
- rozvíjí přiměřenou soutěživost, schopnost přijmout výhru i prohru

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- ví jak požádat o pomoc a ovládá vybrané termíny tělocvičné terminologie

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- rozvíjí slovní zásobu
- seznamuje žáky se základními pokyny a povely
- učí žáky rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- učí žáky umět požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- přiměřeně pečuje o své zdraví
- si je vědom základních pravidel slušného chování

- se snaží o toleranci v jednání a chování

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k přiměřené péči o své zdraví
- vytváří návyky vhodného chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vede žáky k dodržování základních pravidel slušného chování
- upevňuje tolerantní jednání a chování

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- má vytvořené základní hygienické návyky a prvky sebeobsluhy
- se snaží respektovat pravidla týmové práce
- je seznámen se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví

Výchovné vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří a upevňuje hygienické návyky žáků, prvky sebeobsluhy a základní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách podle možností žáků
- vhodnou motivací rozvíjí schopnost soustředit se
- učí žáky respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- vede žáky k hodnocení vlastní práce
- učí zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k rozvoji pohybové lokomoce, dovednosti a prostorové orientace podle individuálních předpokladů

Vzdělávací obsah předmětu

Terapie založená na zklidňujícím a stimuluujícím prostředí – prvky snoezelenu

-Relaxační techniky -Podpůrné terapeut. techniky (masáže, aromaterapie., míčkování, kartáčování) -Stimulace libých a příjemných pocitů -Stimulace vestibulárního aparátu - Stimulace vibračními podněty -Podpora motorických funkcí

Prvky muzikoterapie

-rozvoj hrubé i jemné motoriky -rozvoj pohybové koordinace -podpora interakčních a skupinových dovedností -stimulace nebo relaxace -základní taneční pohybové dovednosti, volný pohybový projev -cvičení u hudby -cvičení v udávaném rytmu

Prvky orofaciální stimulace

-procítění těla jako příjemné zóny -provnímání vztahů polohy hlavy vůči čelisti a tělu -provnímání středové osy těla a její navození ze strany dítěte -navození koordinace dýchání a polykání -rozvoj senzomotoriky, kinestetického vnímání, autotopognozie a stereognozie

Canisterapie

-motorické dovednosti : aportování : přetahování lanem nebo hadrem : podlézání pod psem : opičí dráha (slalom, plazení, přelézání, přeskakování) -motivační prvek(nápodoba pohybů „jako pejsek“) -aktivizační nebo zklidňující prvek -polohování

TĚLESNÁ VÝCHOVA

I.stupeň ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ – učivo:

-význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry -příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení -zdravotně zaměřené činnosti; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení -hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv -bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ – učivo:

-pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry
-základy gymnastiky, průpravná cvičení; cvičení s náčiním a na vybraném nářadí

- rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky
- základy atletiky, průpravné atletické činnosti; varianty chůze běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem
- základy sportovních her, průpravné hry; základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; hry s upravenými pravidly
- turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu
- pobyt v zimní přírodě; hry na sněhu; základní techniky pohybu a jízdy na saních, a bobech; bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu
- další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, zájmu a možnostech žáků

Osobnostní a sociální výchova -cvičení sebekontroly, sebeovládání -organizace vlastního času

Environmentální výchova -doprava a životní prostředí -energie a život, využívání energie

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ – učivo:

- organizace při TV, základní organizační činnosti -komunikace v TV, smluvené povely a signály -pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her -zásady sportovního jednání a chování; fair play

Osobnostní a sociální výchova -cvičení sebekontroly, sebeovládání -organizace vlastního času

Environmentální výchova -doprava a životní prostředí -energie a život, využívání energie

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- mít kladný postoj k pohybovým aktivitám
- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla
- podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením
- rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti
- využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích
- uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

II.stupeň ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ – učivo:

-význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity -rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností -prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení -hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí

Očekávané výstupy

Žák by měl

- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností
- cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení
- využívat základní kompenzační a relaxační techniky
- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ – učivo:

-pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami
-gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí
-rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem
-atletika, starty; běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (podle možností a vybavení školy)
-sportovní hry s upravenými pravidly (výběr podle možností školy)
-turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu; základní turistické dovednosti,

ochrana přírody

- základní techniky jízdy na sáňkách a bobech; pobyt v zimní přírodě; bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu (podle podmínek školy)*
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)*

Očekávané výstupy

Žák by měl

- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*
- snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti*

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech*
- historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže*
- pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her*

Očekávané výstupy

Žák by měl

- dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách*
- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony*

4.11.1 Vyučovací předmět ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do ZdrTV se provádí na doporučení lékaře. Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení. Cílem je zmírnění nebo odstranění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

I. stupeň

Očekávané výstupy

Žák by měl

- uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
- zaujímat správné základní cvičební polohy
- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
- zvládat základní techniku speciálních cvičení a korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele

II. stupeň Očekávané výstupy

Žák by měl

- mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení
- zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení

4.12. Vyučovací předmět: PRACOVNÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. ročníku 4 hodiny týdně, ve 4. - 6. ročníku 5 hodin týdně a v 7. - 10. ročníku 6 hodin týdně. Ve 3. - 8. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace. Vzdělávací obsah tohoto předmětu je vytvořen sloučením vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Časová dotace je využita pouze ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (na I. stupni 21h týdně a na II. Stupni 22 hodin týdně) a posílena z disponibilní časové dotace o 4 hodiny na I. stupni a o 2 hodiny na II. stupni. Pro výuku je využívána kmenová třída, školní zahrada, atrium, park, jiné prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo školu. Cílem Pracovní a výtvarné výchovy je aktivovat tvořivou činnost žáků, umožnit jim vyjádření svých vlastních pocitů, navodit přátelskou atmosféru, umožnit žákům zažít úspěch vytvořením výtvarného díla a tím umožnit žákům jiný způsob komunikace. Rozvíjí smyslové a citové vnímání, vyjadřovací schopnosti, zaměřuje se na zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou, vede k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů, rozvíjí motoriku. Žáci získávají základní manuální zručnost a vytváří si pracovní dovednosti a návyky, k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, výtvarnými potřebami a materiály, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím, vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce. Rozvíjí porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, vede k poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času. Snažíme se vytvářet u žáků citlivý vztah k umělecké a přírodní kráse, naučit je rozpoznávat vkusné věci, kultivovat estetický vkus ve vztahu k sobě i k okolí a osvojit si základní výtvarné dovednosti, rozvíjet vnímání, senzibilitu, fantazii a vůli. V neposlední řadě Pracovní a výtvarnou výchovou přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků a jejich trpělivosti. Výuka probíhá individuálně, ve skupinách i

frontálně. Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly také rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

- Do předmětu Pracovní a výtvarná výchova jsou začleňovány tyto formy terapií: canisterapie, prvky arteterapie, prvky muzikoterapie a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace.

Hodnocení V 1. ,2., 4. a 5. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů 1. a 2. období. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci. Ve 3. a 6. ročníku jsou pro hodnocení směrodatné očekávané výstupy 1. a 2. období. Na druhém stupni platí pro hodnocení očekávané výstupy v 10. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku bude žák hodnocen dle splnění části daných výstupů na druhém stupni. Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci.

Mezipředmětové vztahy Pracovní a výtvarná výchova souvisí s dalšími předměty, učivo se vzájemně prolíná: čtení (vnímání plochy, pozadí, rozdílů...), tělesná výchova (pohybové dovednosti, rozvoj jemné a hrubé motoriky), řečová výchova (chápání pokynů), hudební výchova (, výtvarné zpracování hudebních témat, arteterapie, hudebně-pohybové činnosti, kulturní akce), prvouka (pozorování práce ostatních, vnímání okolního světa), matematika (manipulace v prostoru, na ploše, praktické používání mat. pojmů, symbolů), počítače (hledání námětů na výtvarné činnosti pomocí internetu, vyhledávání obrázků, grafické práce, úprava fotografií, rozvoj jemné motoriky při manipulaci s počítačem a jeho částmi), věcné učení (dynamika lidských vztahů – pomoc při pracovních činnostech kamarádovi, spolupráce, nezabývat se jen sám sebou, odpovědnost za svou práci), přírodověda (práce s přírodninami, nekonvenční výtvarné techniky, kresba a malování přírody, zvířat atd. práce na školní zahradě, péče o zvířata), výchova ke zdraví (sebeobsluha, hygienické návyky, praktické dodržování zásad bezpečnosti).

Do předmětu Pracovní a výtvarná výchova jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá výtvarné pomůcky, výtvarné potřeby a pracuje různými výtvarnými technikami
- dodržuje návykové stereotypy
- snaží se dokončit započatou práci
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- seznamuje žáky s konvenčními i nekonvenčními výtvarnými technikami
- střídá různé výtvarné materiály a pomůcky
- fixuje denní stereotypy
- zvyšuje koncentraci pozornosti
- pozitivně motivuje
- trvá na dokončení započaté práce
- respektuje individuální zvláštnosti, možnosti i osobní vlastnosti žáků
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- je cílevědomý a při drobném nezdaru se nenechá odradit
- vždy vytrvá v práci
- je schopen samostatně řešit problémy spojené se zadaným úkolem
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- žáka pozitivně motivuje
- povzbuzuje a chválí
- zvyšuje sebedůvěru kladným hodnocením
- hravou formou učí žáka nové výtvarné techniky

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, výtvarných technik
- rozumí danému zadání, učí se popsat postup práce
- zadaný úkol plní dle svých možností a schopností
- komunikuje se spolužáky
- srozumitelně se vyjadřuje
- dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout
- podporuje komunikaci se spolužáky
- vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pomáhá druhým a respektuje jiné odlišnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce,

- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti
- má osvojené pracovní postupy při výtvarných činnostech
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci
- úkol se snaží splnit
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- procvičuje se žáky sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech
- podporuje dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
- motivuje žáka kladným hodnocením
- pravidelně seznamuje žáky s bezpečností při práci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Vzdělávací obsah předmětu

Canisterapie

-hrubá a jemná motorika : procvičování pohybů celé paže a prstů(kartáčování, krmení,povely psovi pohybem ruky...) : různé druhy úchopů (granule, psí hračky, psí packa, chlupy apod.) : používání obou rukou (zapínání vesty, obojku, práce s vodítkem...) : koordinace oko – ruka (sledovat prováděnou činnost očima) : stimulace nervových receptorů (hlazení psa, vybírání nečistot, olizování kůže psím jazykem...)

Prvky muzikoterapie

-výroba dešťových holí z trubic od alobalu, papíru či koberců, použití korálků písku či rýže, špejlí či hřebů -výroba rytmických nástrojů z technických materiálů (láhve, PET láhve, konzervy, krabičky atd.) -nástroje z přírodních materiálů – (dřevo, sušené plody, kamínky atd.) -výroba strunných nástrojů z papírových krabiček a gumiček

Prvky arteterapie

nejde o výsledné výtvarné dílo ale především o prožitek z tvorby, automatizace omezeného množství výtvarných technik pro uvolnění tvořivého procesu, návaznost tvorby na emocionální prožitek /pobyt ve snoezelenu, poslech hudby, tanec, poslech pohádky, vyprávění, filmapod./, navázání výtvarné tvorby na osobní a osobnostní prožitky z rodiny, z třídního kolektivu, z oblíbených aktivit, navázání výtvarné tvorby na prožívání v přírodě, prožitky ročních období, navázání výtvarné tvorby na zrakové, hmatové, čichové vjemy, muzikomalba, hra s výtvarným materiálem, prožití si materiálu a hra s ním

I. stupeň Pracovní a výtvarná výchova – učivo:

1. období

-cvičení na uvolňování rukou -rozvoj grafomotoriky -správné držení kresebného a malířského nástroje a jejich názvy -rozpoznávání barev, tvarů

Kresba -kresba klasická (tužky, pastelky, křídly, fixy, foukací fixy, pastely) -kresba netradiční (dřívka, větvičky, špejle, kartáček, provázek...) -kresba automatická (se zavřenýma očima) -kresba na základě daného vjemu (záznamy zvuků, hlasů, přírodního dění – vítr, déšť..) -fantazijní kresba

Malba -malba klasická (akvarel, tempera) -malba netradiční (prstové barvy, tělové barvy, škrobové barvy, latexové barvy..) -zrcadlové otisky (tiskátka, zeleninová tiskátka) -rozfoukávání barevné skvrny -fantazijní malba

Výtvarné práce v materiálu -modelování z klasických materiálů (písek, modelína, hlína, sádra) -modelování z neklasických materiálů (těsto...)

Konstruování a tvarování z různých materiálů -koláže -vytrhávání papíru -jednoduché papírové skládanky

Grafika -frotáže -rezerváže zmizíkem -odkrývací techniky

Výtvarné činnosti v přírodě „land art“ (zemní umění) -kreslení vodou na asfalt, dlažbu, do sněhu -zavěšování papírových květů a ptáčků na stromy -otiskování chodidel a dlaní do písku, sněhu, bláta -kresba křídou na chodník

Návštěva výstav, galerií, muzeí, okrasných zahrad, arboret...

Osobnostní a sociální výchova -vzájemná spolupráce žáků -rozvíjí poznávací schopnosti – smyslové vnímání, soustředění a pozornost, procvičování zapamatování -pozitivní naladění mysli, rozvoj sebedůvěry

Environmentální výchova -rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím -vnímání estetických kvalit prostředí -odpovědnost k ochraně přírody

Multikulturní výchova -vztahy mezi kulturami -etnické skupiny a kultura -odlišnost lidí, různé způsoby života

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- zvládnout nezákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních
- uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech

2. období Učivo

-rozvoj grafomotoriky -poznávání barev a barevných odstínů -poznávání tvarů a linií -pojmenování výtvarných pomůcek, materiálů a nástrojů -malování a vybarvování na počítači

Kresba -kresba klasická (uhel, rudka, pastely, tuše, inkoust) -kresba netradiční (hřebínek, kulička, nit, provázek, houbička, smotek papíru, smirkový papír) -rozvoj vlastní fantazijní kresby

Malba -malba klasická (akvarel, tempera, kvaš krycí barva s bělobou, mozaika, stříkání barvou, rozpouštění barev) -malba netradiční (latexové barvy, barvy na sklo a keramiku, textilní barvy) -fantazijní malba

Výtvarné práce v materiálu -modelování (papír, hlína, písek, polystyren, modurit, modelína, ...)

Konstruování a tvarování z různých materiálů -papírová mozaika -prostorové objekty -potisk na textil, batika -výroba hraček, loutek

Grafika -plastelinoryt -sádroryt -otisky předmětů, přírodnin

Použití kresby, malby, práce v materiálu, grafiky, netradičních technik jako výrazových prostředků k vyjádření nálad, emocí i fantazijních představ -vnímání výtvarné činnosti
-výtvarné vyjádření – záznam rytmu pohybu -vnímání, porovnávání a hodnocení výsledku své práce -ilustrace k vyprávění -omalovánky

Osobnostní a sociální výchova -vzájemná spolupráce žáků -rozvoj poznávací schopnosti – smyslové vnímání, soustředění a pozornost, procvičování zapamatování -pozitivní naladění mysli, rozvoj sebedůvěry

Environmentální výchova -rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím -vnímání estetických kvalit prostředí -odpovědnost k ochraně přírody

Multikulturní výchova -vztahy mezi kulturami -etnické skupiny a kultura -odlišnost lidí, různé způsoby života

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě
- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)

1.období: SEBEOBSLUHA

- svlékání a oblékání prádla a oděvů. Rozepínání a zapínání knoflíků, zdrhovadel, háčků a patentů. Šněrování, upevňování pásků, skládání oděvu,
- skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko, kartáčování oděvu,
- zásady účelného a vkusného oblékání,
- obouvání a zouvání obuvi,
 - čištění a ukládání obuvi,
 - správné používání WC,
 - osobní hygiena. Umývání rukou a obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebenu, péče o svůj zevnějšek,
 - otevírání a zavírání, odemykání a zamykání dveří,

- rozsvěcování a zhasínání světla,
- péče o osobní věci a školní pomůcky,
- odemykání a zamykání dveří klíčem, použití visacího zámku,
- utírání prachu, zametání a mytí podlahy,
- ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky,
- péče o okolní prostředí, vnímání estetického prostředí ve třídě, ve škole i mimo školu.

2.období: SEBEOBSLUHA

- opakování a zkvalitňování činností souvisejících s osobní hygienou a základní péčí o oděv a obuv, - upevňování hygienických návyků, - péče o čistotu těla a oděvů, - estetické požadavky na zevnějšek člověka, účelné a estetické oblékání, - udržování estetického prostředí ve třídě, v okolním prostředí, doma.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl

- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti,
- zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání,
- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci,
- zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi,
- dodržovat zásady účelného oblékání.

1.období: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky apod.) podle velikosti, barvy, tvaru, - ukládání roztríděného materiálu do různých nádob, krabic, zásuvek, - manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání apod.), - navíjení vlny, provázku na cívku, - sbírání a rozlišování listů, nalepování listů, - navlékání korálků, - splétání provázků, bužírky a dalších materiálů, - stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků, - nácvik uzlu a kličky, - mačkání papíru do kuličky, - trhání papíru na drobné kousky, vytrhávání předkreslených tvarů, - překládání papíru, - lepení papíru, mozaika, - modelování z písku, plastelíny, moduritu.

2.období: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

– opakování učiva (třídění a ukládání různých materiálů a předmětů, manipulace s drobným materiálem, navíjení vlny, provázků na cívku), – namotávání vlny, provázků na klubko, – vázání uzlu a kličky, – navlékání korálků podle vzoru – propichování a navlékání papírů různé kvality na nit, – proplétání bužírky, provázků, vlny, – stříhání papíru, vystřihování bez předkreslené linie, – vystřihování papíru podle předkreslené linie – modelování složitějších předmětů, – vykrajování tvarů pomocí formiček, – práce se dřevem (opracování brusným papírem, pilníkem), – zatloukání a vytahování hřebíků.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev,
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,
- pracovat podle slovního návodu.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů,
- využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic,
- volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu,
- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.

1.období PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

– stavění z kostek (komíny, mosty, zdi, domy), – skládání kostek do krabic, – skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů, – skládání stavebnic (mozaiky, plastické a dřevěné stavebnice), – sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk apod.

2.období PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

– spojování špejlí drátem, provázkem, – sestavování modelů ze stavebnic (šroubování, spojování prvků stavebnic), – demontáž modelů a ukládání do krabic.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž,
- pracovat podle slovního návodu, předlohy,
- spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty,
- udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.

1.období PĚSTITELSKÉ PRÁCE

– zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku, – klíčení rostlin v koutku živé přírody, – pozorování podmínek pro život rostlin voda, světlo, teplo, půda, vzduch, – práce se zahradnickým náčiním (hrábě, motýčka), – hrabání listí, – sbírání šišek, plodů kaštanů, dubu, buku apod.

2.období PĚSTITELSKÉ PRÁCE

– ošetřování pokojových rostlin, zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů, – příprava půdy před setí, rytí, hrabání, kolíkování, – setí do řádků a jamek, pozorování klíčení semen hrachu, pletí záhonů, – pěstování květin, – podzimní práce na zahradě, – sbírání léčivých rostlin.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích,
- pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě,
- používat lehké zahradní náčiní.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny,

- volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní,
- vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách,
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě.

1.období PRÁCE V DOMÁCNOSTI

– utírání prachu, – péče o osobní věci a školní pomůcky, – úprava prostředí třídy, školy, okolí školy, – udržování čistoty okolního prostředí, sbírání a vynášení odpadků, zachovávání čistoty, – stolování ve třídě a ve školní jídelně, – základy vaření.

2.období PRÁCE V DOMÁCNOSTI

– zdokonalování ve stolování, užívání příboru, ubrousku, – pomoc při prostírání i sklizení nádobí, – udržování čistoty okolního prostředí, – úklid v domácnosti, mytí podlahy, utírání prachu, luxování, – nákupy a uchování potravin, – základy vaření, – mazání pečiva, krájení pečiva, – čištění zeleniny a ovoce.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- upravit stůl pro jednoduché stolování,
- připravit jednoduchý pokrm,
- chovat se vhodně při stolování
- orientovat se v základním vybavení kuchyně
- zvládat drobné úklidové práce.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- znát základní vybavení kuchyně,
- připravit jednoduché pohoštění,
- uplatňovat zásady správné výživy,
- dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování,
- zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji,
- vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě,
- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti.

Osobnostní a sociální výchova -Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; -cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem. -Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě . -Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída
(práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích.
-Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.

Environmentální výchova

Ekosystémy:

- les (les v našem prostředí, význam lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- moře (druhovná odlišnost, význam pro biosféru);
- lidské sídlo – město – vesnice.

Základní podmínky života

- voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda);
- ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší);
- půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)

Multikulturní výchova -vztahy mezi kulturami -etnické skupiny a kultura -odlišnost lidí, různé způsoby života -vzájemné obohacování různých kultur -mezilidské vztahy

Pracovní a výtvarná výchova

II. stupeň

Kresba -kresba klasická (uhel, tuš, rudka) -zobrazení prostoru, objemu (zvíře, postava, hlava spolužáka, krajina, strom, zátiší) -kresba netradiční (vypichování, kresba

prstem...)

Malba latexové, prstové, tělové barvy, barvy na sklo, textilní barvy -roztírání barvy -otisky barvy -zapouštění barev -experimentování s barvami -dekorativní a prostorové práce -malba na dané téma

Výtvarné práce v materiálu -modelování z klasických i netradičních materiálů (džbánků, figurka, plastika...) -skládání prostorových modelů z lepenky (papírové město, perníková chaloupka, hrad...) -prostorové modely z papírových roliček -prostorové modely z PET lahví -kaširování

Konstruování a tvarování z různých materiálů -složitější papírové skládanky -vystřihovánky z časopisů -batika -decoupage – ubrousková technika

Grafika -otisky předmětů -frotáž -práce se šablonami -rezerváže zmizíkem -rytina -grafické výtvarné práce na PC, počítačová grafika

Použití kresby, malby, práce v materiálu, grafiky, netradičních technik jako výrazových prostředků k vyjádření nálad, emocí i fantazijních představ -výtvarné osvojení skutečnosti -životní prostředí a výtvarné umění -dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním

Osobnostní a sociální výchova -spolupráce v kolektivu -multisenzoriální rozvoj osobnosti -schopnost komunikovat se spolužáky i pedagogy

Environmentální výchova -poznávání zákonitostí přírody -podněcování aktivity, tolerance a ohleduplnosti k prostředí

Multikulturní výchova -vztahy mezi kulturami -etnické skupiny a kultura -odlišnost lidí, různé způsoby života -vzájemné obohacování různých kultur -mezilidské vztahy

Očekávané výstupy

Žák by měl

- uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby
- uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy
- při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ
- hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - učivo:

– vázání kličky, – propichování přírodnin a jiných předmětů a navlékání na nit, – kombinované práce s užitím různých materiálů, – obkreslování šablony a vystřihování tvarů, –

vystřihování ozdobných předmětů z přeloženého papíru, – prostorové figurky, – rozlišování různých druhů papíru, – lepení barevných papírů (mozaika), – balení předmětů do papíru (balení dárku, balíčků), – modelování náročnějších tvarů, využívání dřivek, špachtlí, – sbíjení a slepování různých materiálů, – měření, – práce s ocelovým, měděným a hliníkovým drátem, ohýbání, štípání, splétání drátu, – seznámení s dalšími materiály a jejich využitím (plech, plasty, sklo).

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- rozlišovat různé druhy materiálů,
- získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech,
- zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu, orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech,
- vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky,
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím.

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ – učivo:

– sestavování modelů konstrukčních stavebnic, – demontování modelů, ukládání součástek do krabic, – rozebrání a složení jednoduchých mechanických strojů, – práce s elektrotechnickou stavebnicí, – zacházení s elektrickými spotřebiči, – pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů, – výměna žárovky, výměna baterií (např. v nástěnných hodinách apod.).

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model,
- zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi,
- provádět údržbu jednoduchých předmětů,
- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE - učivo:

– ošetřování pokojových květín, – příprava záhonu k setí a sázení, rytí, kopání, kypření, urovnávání, příprava sadby, – pletí záhonů, – přihnojování, – pěstování květín a zeleniny

dle místních podmínek, – sklizeň zeleniny, – uskladnění zeleniny, zavařování, – sklizeň, třídění a skladování ovoce, – sběr padaného ovoce, jeho třídění a využití, – konzervování ovoce a zeleniny, – choroby a škůdci ovocných stromů a ochrana proti nim, – zakládání kompostu, – úprava zahrady na podzim (práce s kolečkem, lopatou), – údržba zahradního nářadí, – sběr léčivých bylin, – chov domácích zvířat, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty.

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin,
- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě,
- znát hlavní zásady pěstování zeleniny,
- používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě,
- znát běžné druhy ovoce,
- seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin,
- vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty,
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě.

PRÁCE V DOMÁCNOSTI - učivo:

– stolování, prostírání, sklizení nádobí, mytí a utírání nádobí, – úklidové práce, stlaní postele, utírání prachu, zametání – potraviny, skupiny potravin, způsoby skladování – nákupy a uchování potravin, – příprava teplých a studených jídel dle zásad správné výživy, – základy šití, přišívání knoflíků, patentek, háčků, – jednoduché opravy oděvů, – sešívání látek zadním stehem, – vyšívání základní stehy, – háčkování, pletení – manipulace s elektrospotřebiči, pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů, – ošetřování rány-odřeniny, řezné rány, popáleniny.

Osobnostní a sociální výchova -Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; -cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. - Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem. -Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě . -Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída

(práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích. -Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;

dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.

Environmentální výchova

Ekosystémy:

- les (les v našem prostředí, význam lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- moře (druhovná odlišnost, význam pro biosféru);
- lidské sídlo – město – vesnice.

Základní podmínky života

- voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda);
- ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší);
- půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti,
- používat vhodné prostředky při práci v domácnosti,
- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče,
- připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy,
- dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu,
- dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky.

DÍL II.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

5. Charakteristika ŠVP

5.1. Zaměření speciálních tříd

Speciální třídy jsou zaměřeny na vzdělávání žáků, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků do režimu speciálního vzdělávání.

Tato část školního vzdělávacího programu je vypracována pro žáky s těžkým mentálním postižením, poruchami autistického spektra a pro žáky s více vadami. Žáci s hlubokým mentálním postižením jsou vzděláváni v souladu s tímto dílem školního vzdělávacího programu. Pro každého žáka, který to potřebuje, na žádost zákonných zástupců vypracován individuální vzdělávací plán.

Snažíme se, aby třídy byly místem, kde se dětem s různými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalifikované a kvalitní vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Vedeme žáky k vzájemnému respektu, toleranci, pomoci, sounáležitosti a kultivovanému chování.

Cílem II. dílu školního vzdělávacího programu je vybavit žáky základními vědomostmi, dovednostmi a návyky, potřebnými k orientaci ve svém nejbližším okolí. U takto postižených žáků nejvíce záleží na rozvoji komunikačních dovedností (jak verbálních, tak i nonverbálních), základů sebeobsluhy a dosažení maximální možné míry samostatnosti. Žáky vedeme ke kladnému vztahu k přírodě a k okolí, k jejímu poznávání a získání základního povědomí o okolním životním prostředí.

Při vzdělávání žáků využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Dále využíváme pedagogicko – psychologických služeb a služeb asistenta pedagoga. Žáci potřebují mít při výuce daný řád, pravidelný režim a jasnou strukturu, které jim dávají pocit jistoty.

Pro potřeby žáků ve speciálních třídách spojujeme různé prvky terapií:

- *canisterapii (terapie pomocí psa)*
- *prvky muzikoterapie (terapie pomocí hudby)*
- *prvky arteterapie (terapie pomocí umělecké tvorby)*
- *prvky snoezelenu- terapie založená na zklidňujícím a stimulujícím prostředí*
- *alternativní a augmentativní komunikace (AAK)*
- *prvky Orofaciální stimulace (ORFS)*

- prvky bazální stimulace

Canisterapie je terapie, která využívá pozitivního působení psa (psů) na psychickou, fyzickou a emocionální oblast jedince. Canisterapie ve speciálních třídách, je uskutečňována formou skupinové a individuální terapie-polohování. Polohování je založeno na přímém kontaktu žáka a psa. Probíhá za utlumeného osvětlení, při relaxační hudbě a v předem vyvětrané místnosti (ale teplé). Při polohování dochází ke zklidnění, uvolnění, prohrátí a zlepšení prokrvení. Veškeré aktivity se psem v rámci skupinové terapie jsou zaměřeny na rozvoj hrubé a jemné motoriky, komunikace, koncentrace, orientace v prostoru, zklidnění, sociálního cítění, myšlení a poznávání.

Muzikoterapie je metoda založená na působení hudby a jejích prvků. Využívá převážně neverbální komunikace. Muzikoterapie je zaměřena na spontánní prožitek, na nějž plynule navazuje terapeutický proces. Při práci s našimi žáky využíváme prvky aktivní i receptivní skupinové muzikoterapie. Kombinujeme využití Orffova instrumentáře, bicích nástrojů, pomůcek vyrobených za účasti žáků, hry na tělo, zpěvu a tance. Hudebně pohybová výchova s prvky muzikoterapie přispívá k rozvoji sociální a emocionální inteligence. Žáci zažívají úspěch vlastní i prožitý skupinou. Podporujeme vzájemné kontakty a sdílení emočních prožitků.

Arteterapie využívá výtvarnou tvořivost, která je pro člověka přirozená. Důraz je kladen na rozvoj individuální tvořivosti. Podstatné je stimulovat tvořivou atmosféru uvnitř skupiny, navazovat na relaxaci, na spojení výtvarného projevu s hudbou, tancem, literaturou a jinými druhy umění. Výtvarné práce se v arteterapii nerozlišují na dobré či špatné všechny jsou záznamem individuálního prožitku jednotlivého dítěte. Proces tvorby je zde důležitější než její výsledek. Tím je posilováno spontánní vyjádření, psychické uvolnění a radost z vytváření něčeho nového.

Prvky snoezelenu realizujeme v prostoru, který v našich třídách nazýváme multismyslový pokojíček. Prostředí pokojíčku je zaměřeno na podporu smyslové percepce, ať už jednotlivých smyslů nebo jejich kombinací. Zprostředkovává podněty podporující hmatovou diferenciaci, zrakovou, sluchovou a čichovou percepci. Je využíván k poznávání, vytváření zkušeností, ale také k relaxaci. Nabízí činnosti, při nichž u žáků dochází k celkovému zklidnění a mohou se setkat sami se sebou.

Alternativní a augmentativní komunikace (zkratka AAK)

Augmentativní komunikační systémy podporují již existující komunikační systémy, které jsou však nedostatečné pro dorozumívání a usnadňují porozumění řeči i vlastní vyjadřování. Alternativní komunikační systémy se užívají jako náhrada mluvené řeči. Podporujeme rozvoj řeči pomocí předmětů, fotografií, symbolů, piktogramů a podobně.

Prvky Orofaciální stimulace (zkratka ORFS)

Hlavním cílem této stimulace je odstranění problémů, které narušují koncentraci pozornosti, vizuální a sluchovou percepci, hrubou a jemnou motoriku, senzomotoriku,

komunikaci, příjem potravy, emocionalitu a jsou překážkou v procesu aktivního učení. Orofaciální stimulace spočívá v jemných masážích svalů kolem úst a v ústech – uvolnění tam, kde je velké napětí a stimulace v místech, kde je svalové napětí sniženo. Ve třídách ZŠS se zaměřujeme především na koordinaci dýchání a polykání.

Prvky bazální stimulace – bazální stimulace je koncept, který jedinci s těžkým postižením zprostředkovává podněty všude tam, kde si je není schopen obstarat sám. Hlavním cílem je seznamování žáků se svým tělem, s okolím a postarat se o dostatečný přísun nových podnětů a pozitivních zkušeností. Základem je dotyk, který dává jistotu a bezpečí. Prvky bazální stimulace praktikujeme v multismyslovém pokojíčku, kde využíváme řadu somatických, vibračních, orálních, taktilněhaptických, auditivních a vizuálních podnětů.

5.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu třídy ZŠS se využívají takové metody, které vedou k celkovému rozvoji osobnosti žáka a současně respektují jeho individuální možnosti. Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k rozvoji osobnosti žáka jako celku a současně respektují jeho individuální možnosti. Při vzdělávání žáků vycházíme z přesné znalosti jejich zdravotního a psychického stavu a vždy uplatňujeme individuální přístup. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce jsou žáci vzděláváni dle individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) a mohou mít sníženou časovou dotaci. I když jsou pro tyto žáky klíčové kompetence na elementární úrovni, žáci je dosahují pouze za přispění a dopomoci druhé osoby. Pro naplňování klíčových kompetencí využíváme různé zdroje informací, vyučovacích metod a organizačních forem výuky, nejčastěji: individuální práce a práce v malých skupinách. Zajišťujeme žákům příležitosti podílet se na základních sociálních aktivitách prostřednictvím účasti na akcích školy – dětský den, kulturní vystoupení a další aktivity. Připravujeme žákům různé hry a soutěže, vytváříme modelové situace a zprostředkováváme dostatek praktických činností tak, aby byly pro žáky nejen přínosné, ale přinášely jim také radost a uspokojení. Další důležitou součástí rozvoje klíčových kompetencí je multidisciplinární spolupráce všech odborníků z řad pedagogů, psychologů, sociálních pracovníků, lékařů a samozřejmě i spolupráce s rodiči.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>chápe význam konkrétních předmětů, pojmů, pokynů a požadavků</i>	<i>Dlouhodobým nácvikem učíme žáky pochopit význam předmětů, pojmů a pokynů, učíme žáky poslouchat názory jiných a řídit se podle pokynů blízkých osob.</i>
<i>používá předměty, pojmy a grafické symboly</i>	<i>V rámci výuky vedeme žáky praktickým nácvikem k přiřazování fotografií, obrázků, piktogramů a pojmů ke konkrétním předmětům a činnostem.</i>
<i>rozliší známá velká tiskací písmena</i>	<i>Snažíme se u žáků rozvíjet takové schopnosti, pomocí kterých budou schopni rozlišit jednotlivá velká tiskací písmena.</i>
<i>manipuluje se známými předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí</i>	<i>Usilujeme o co největší samostatnost při manipulaci se známými předměty.</i>
<i>pozná známé předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí</i>	<i>Žáky vedeme k rozlišování známých předmětů.</i>

Kompetence k řešení problémů	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>pomocí nápodoby řeší známé situace, umí požádat o pomoc</i>	<i>Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc, poprosit, pozdravit a poděkovat, navozujeme simulativní situace ve kterých žáci řeší problémy.</i>
<i>dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny</i>	<i>Dle schopností a dovedností žáků je zapojujeme do denních činností.</i>
<i>orientuje se ve známém prostředí</i>	<i>Ve známém prostředí usilujeme o to, aby se žák samostatně pohyboval.</i>
<i>známé opakující se činnosti zařadí dle časové posloupnosti v rámci dne</i>	<i>Učíme žáky orientovat se v časovém sledu dne.</i>
<i>zvládá pocit strachu</i>	<i>Snažíme se, aby žák zvládal pocit strachu z nových činností, předmětů a prostředí.</i>

Kompetence komunikativní	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>reaguje na osoby ve svém blízkém okolí, dle svých možností a schopností komunikuje</i>	<i>Učíme žáky reagovat na situace a osoby ve svém blízkém okolí, podporujeme přátelské vztahy a komunikaci mezi všemi žáky, jak ve třídě, tak i mimo ni.</i>
<i>reaguje na oslovení</i>	<i>Nacvičujeme adekvátní reakci na oslovení a vedeme žáka k zapamatování svého jména.</i>
<i>vyjadřuje své postoje souhlasem či nesouhlasem (verbálně, gesty)</i>	<i>Motivujeme žáky ke komunikaci pomocí návodných otázek, her, soutěží a k vyjádření jejich postojů.</i>
<i>verbálními i neverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a</i>	<i>Motivujeme žáky k vyjadřování svých potřeb a pocitů.</i>

<i>pocity</i>	
<i>umí pozdravit (verbálně, gesty)</i>	<i>Vedeme žáky, aby dokázali pozdravit a reagovat na pozdrav správným způsobem.</i>

Kompetence sociální a personální	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>uvědomuje si své tělo a svoji osobu, jáství</i>	<i>Pomocí stimulace učíme žáky uvědomovat si své tělo a jejich samotnou existenci.</i>
<i>rozlišuje a identifikuje osoby z nejbližšího okolí</i>	<i>U žáků rozvíjíme vazby s nejbližšími osobami a vedeme je k poznávání osob, fixujeme znalosti rodinných a příbuzenských vztahů.</i>
<i>rozlišuje pohlaví</i>	<i>Učíme žáky rozeznávat pohlaví a pojmy chlapec/dívka, muž/žena.</i>
<i>dle svých možností a schopností komunikuje se známými osobami</i>	<i>Vedeme žáky k aktivní komunikaci se svým okolím.</i>
<i>zapojuje se do činností ve třídě</i>	<i>Co nejvíce žáky zapojujeme v třídním kolektivu, kde pozná své spolužáky a vedeme je k respektování společně dohodnutých pravidel chování.</i>
<i>reaguje adekvátně na neznámé osoby</i>	<i>Pomocí modelových situací seznamujeme žáky se základy slušného chování k ostatním lidem.</i>

Kompetence pracovní	Výchovné a vzdělávací strategie
<i>zvládá základy osobní hygieny a sebeobslužných činností (oblékání, obouvání, stravování)</i>	<i>Žáky vedeme k co největší samostatnosti při oblékání, stravování a hygieně.</i>
<i>zná předměty denní potřeby a umí je účelně používat</i>	<i>Seznamujeme žáky s předměty denní potřeby a utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s těmito předměty.</i>
<i>třídí předměty podle velikosti, barvy, tvaru a druhu</i>	<i>Každodenním nácvikem připravujeme žáky k rozlišování předmětů podle různých kritérií.</i>
<i>pracuje s různými materiály a ovládá jednoduché pracovní postupy</i>	<i>Seznamujeme žáky s různými materiály a procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích.</i>
<i>zapojuje se do jednoduchých praktických činností</i>	<i>V rámci úklidu svého místa vedeme žáky k zvládání jednoduchých praktických činností.</i>

5.3. Učební plán

Předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Celkem
Rozumová výchova (Rzv)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Smyslová výchova (Smv)	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	40+10
Hudebně pohybová výchova (Hpv)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova (Rztv)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Pracovní a výtvarná výchova (Pvv)	2+2	2+2	2+2	2+2	3+1	3+1	4	4	4	4	30+10
Celkem	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210

5.3.1. Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je vyznačena jako + .

Rozumová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů Rozumové výchovy a Řečové výchovy ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. Celková časová dotace je 50 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku je 5 hodin týdně. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky orofaciální stimulace, canisterapie, prvky snoezelenu a využívání alternativních a augmentativních forem komunikace. **Zkratka předmětu je Rzv.**

Smyslová výchova je časově dotována celkem 40 hodinami týdně ve všech ročnících, v každém ročníku jsou 4 hodiny týdně. Tento předmět je posílen od 1. do 10. ročníku o jednu disponibilní hodinu. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky snoezelenu v našem „pokojíčku“, prvky bazální stimulace, prvky muzikoterapie, canisterapie, prvky orofaciální stimulace, používání systému AAK. **Zkratka předmětu je Smv.**

Hudebně pohybová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů - Pohybové výchovy a Hudební výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou 3 hodiny týdně. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky muzikoterapie, prvky snoezelenu, prvky

orofaciální stimulace, používání systému AAK. **Zkratka předmětu je Hpv.**

Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Celková časová dotace je 40 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně. Podle potřeb žáka bude vybrán jeden z těchto předmětů a podle toho se budou měnit i očekávané výstupy. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: canisterapie, prvky orofaciální stimulace, prvky muzikoterapie, prvky snoezelenu. **Zkratka předmětu je Rztv.**

Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů - Pracovní výchovy a Výtvarné výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky. Tento předmět je posílen od 1. do 4. ročníku o dvě disponibilní hodiny, v 5. a 6. ročníku o jednu disponibilní hodinu. V každém ročníku se tedy vyučují 4 hodiny týdně. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky arteterapie, prvky muzikoterapie, canisterapie, používání systému AAK.

Zkratka předmětu je Pvv.

Mezipředmětové vztahy

V této části školního vzdělávacího programu řešíme mezipředmětové vztahy na úrovni kurikula jako celku. Uplatňujeme je ve vztahu k individuálním potřebám žáků a ke způsobu výuky na základní škole speciální. Vzhledem ke zdravotním omezením žáků není možné vzdělávat žáky bez názornosti, přiměřenosti, soustavného opakování a procvičování a hlavně návaznosti na předchozí uvědomění a aktivity žáků. To vyplývá i z obsahově blízkého učiva v jednotlivých předmětech. Spojujícími aktivitami všech předmětů je například sebeobsluha, rozvoj jemné a hrubé motoriky, smyslová diferenciací, prostorová orientace, nápodoba zvuků a pohybů, manipulace s předměty a jejich úchop, rozlišování předmětů, časová orientace, komunikace apod. vždy v návaznosti na dané téma.

6. Učební osnovy

6.1. Vyučovací předmět ROZUMOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Rozumová výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů, Rozumové výchovy a Řečové výchovy, ze vzdělávací oblasti Člověk a komunikace. V hodinách jsou tyto dva obory propojeny. Celková časová dotace je 50 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku se vyučuje 5 hodin týdně. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky orofaciální stimulace, canisterapie a prvky snoezelenu, používání systému AAK

Cílem je, aby žák dosahoval co nejlepších schopností v komunikačních dovednostech, rozvoji poznávacích schopností a grafických činností. Důraz je kladen na zvládání hygienických a sebeobslužných dovedností. Využívají se i různé podpůrné metody v komunikaci jako je sociální čtení, piktogramy, nonverbální komunikační metody.

Výuka probíhá v kmenové třídě a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (šatně, jídelně, WC ...).

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuků a pohybů, manipulace s předměty, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuků a pohybů), Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace). Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe a používá předměty, pojmy a grafické symboly
- pozná známé předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí
- rozliší známá velká tiskací písmena

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- rozvíjí řečové schopnosti, myšlení, emocionální a estetické vnímání

- používá obrazový materiál, piktogramy
- zařazuje cvičení prováděná v rámci sluchového a zrakového vnímání
- aplikuje vhodné metody k rozlišení velkých tiskacích písmen

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- pomocí nápodoby řeší známé situace, umí požádat o pomoc
- dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny
- známé opakující se činnosti zařadí dle časové posloupnosti v rámci dne

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k řešení problémů, dokončování úkolů, učí je vyjádřit jednoduché závěry
- rozvíjí jejich tvořivost a vlastní nápady
- vede žáky k překonávání nezdaru, překážek a k vzájemné pomoci
- učí žáky orientovat se v časovém sledu dne pomocí vizualizace denních činností

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- reaguje na osoby ve svém blízkém okolí, dle svých možností a schopností komunikuje
- vyjadřuje své postoje souhlasem či nesouhlasem
- reaguje na oslovení
- umí pozdravit

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- upevňuje srozumitelné vyjadřování se ústní formou, popř. jinou formou
- motivuje kladnou pochvalou k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a k dodržování základních pravidel slušného chování
- kultivuje žákův projev, dorozumívání se v běžných společenských situacích, sdělování nároků

- vede žáky ke komunikaci a vyjádření jejich postojů
- nacvičuje adekvátní reakci na oslovení, vede žáka, aby si pamatoval svoje jméno
- vede žáky, aby dokázali pozdravit a reagovali na pozdrav správným způsobem

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- dle svých možností a schopností komunikuje se známými osobami
- zapojuje se do činností ve třídě
- rozlišuje pohlaví

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku, chápání a poznávání rozdílů mezi lidmi
- upevňuje tolerantní jednání a chování, spolupráci při řešení zadaných úkolů a vzájemné pomoci
- zapojuje žáky do kulturního dění školy
- automatizuje chování v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
- učí rozeznávat rozdíly mezi chlapcem, dívkou, mužem, ženou

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zná předměty denní potřeby a umí je účelně používat
- třídí předměty podle velikosti, barvy, tvaru a druhu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- učí žáky používat a manipulovat s předměty
- každodenním nácvikem připravuje žáky k rozlišování předmětů podle různých kritérií

ROZUMOVÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	1. - 10.	-reakce na jméno, zavolání, oslovení, znát své jméno -práce se zrcadlem, fotografií -návěst psaní velkými tiskacími písmeny, psaní svého jména
znát členy své rodiny	1. - 10.	-fotografie rodiny jednotlivé i skupinové, osobní kontakt - pojmenovat, ukázat -pojmy-máma, táta, babička, děda, bratr, sestra, děti, rodiče -pojmy širší rodiny – teta, strýc, ...
poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	1. - 10.	-komunikovat se známými osobami a oslovovat je, zapojit se do činností ve třídě - spolužáci, učitel -oslovení -znalost jmen ostatních dětí a učitele -pochoopení a používání pojmů já-ty, můj-tvůj -vytváření pocitu bezpečí ve třídě -překovávat strach z hlasitých projevů ostatních dětí -motivování k slovnímu projevu, podpora spontánního projevu
umět pozdravit, poděkovat - verbálně, gesty	1. - 10.	-spontánní a jednoduché tematické rozhovory, stálý nácvik správného chování, fonetická cvičení, umět pozdravit vrstevníka a dospělého (AAK) -návěstvy kulturních akcí -chování u stolu
sdělit svá přání a potřeby, verbálním nebo nonverbálním způsobem	1. - 10.	- motivace k verbálnímu projevu - používat systém augmentativní a alternativní komunikace, tvorba a rozvoj slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií -používání denního režimu -reakce na pokyny – dej, ukaž, sedni si, co chceš, co vidíš -používání pojmů já, ty, můj, tvůj, mně, tobě
vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	1. - 10.	-vytváření klidné a přátelské prostředí, činnosti, které navazují v interakci spokojenost -chápat pojmy ano - ne, chci – nechci, smím - nesmím -pojmy hlad, žízeň, teplo, zima, bolest-dokázat tyto pojmy signalizovat nebo vyjádřit pomocí alternativní komunikace -překonávání strachu z okolí, rychlejších pohybů, odstraňování projevů sebepoškozování

vyjádřit souhlas či nesouhlas - verbálně, gesty	1. - 10.	-přiměřeně reagovat na osoby ve svém okolí, dle svých možností s nimi komunikovat -negace: je-není, bylo-nebylo, chci-nechci, mám-nemám -pochopit a užívat pojmy já–ty, můj-tvůj -vytvářet kladné emoční situace ke komunikaci -snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám, komentování dějů, seznámení s dějovou posloupností a vztahy mezi jevy a věcmi
pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat	1. - 10.	-uvědomování si vlastní osoby, budování tělesného schématu -popis základních částí postavy, popis hlavy, horních a dolních končetin (ukazování před zrcadlem) -popis dalších částí postavy (záda, břicho, ramena, kolena, kotníky...), pojmenování prstů - identifikace pohlaví – rozlišení kluk X děvče, pán X paní - co se na kterou část těla obléká
poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	1. - 10.	-návuk základních hygienických návyků a sebeobsluhy - osobní hygiena, jídlo, oblékání, obouvání -seznámení se s pomůckami a jejich používání -manipulace s předměty doprovázené pojmenováváním a komentářem
orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	1. - 10.	-orientovat se ve třídě -orientovat se ve škole pomocí grafických symbolů (AAK) -znát denní režim a činnosti konkrétního dne -prostorová a směrová orientace (pojmy na, ve, do, pod, za, před, uprostřed, první, poslední, vedle, mezi) -vztahy mezi lidmi-kdo mě má rád,kdo koho má rád, vztahy mezi spolužáky-pomáháme si
vnímat různé podněty, reagovat na ně	1. - 10.	-poznávat různé činnosti, předměty a zvířata (i jejich mláďata) na obrázcích, modelech, ve skutečnosti -reakce na jednoduché pokyny a příkazy dej, ukaž ... -seznamování se školními pomůckami -poznávání předmětů denní potřeby -poznávání a rozlišení piktogramů a dalších komunikačních systémů (dle potřeby)
koncentrovat se na určitou činnost	1. - 10.	-zklidnění na pracovním místě, soustředění se na vykonanou činnost, koncentrace pozornosti, rozvoj vytrvalosti -motivace k soustředěné činnosti ve skupině, i individuální -vytváření asociací slovo = osoba, věc, činnost -pozorné sledování krátkodobého vyprávění, poslechu hudby, televize, videa
uchopit a podržet podaný předmět	1. - 10.	-cvičení hrubé a jemné motoriky (paže, loket, zápěstí, dlani, prstů)-PPV -masáže ruky, uvolňovací cviky, tvoření špetky – správný úchop -uchopení, udržení a upuštění předmětu, manipulace s předměty

		-uvědomování si různých tvarů, tvrdosti a povrchů předmětů
rozlišit obrázky podle zadaných kritérií	1. - 10.	-třídění a řazení předmětů, obrázků podle různých kritérií, puzzle -poznávání základních barev a tvarů -zobecňování - jablko, hruška = ovoce, konkretizace - ovoce = jablko, hruška
rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků	1. - 10.	-pojmy malý, velký, stejný se zapojením zraku a hmatu (nejprve jednotlivé pojmy izolovaně) – na předmětech - pojmy malý, velký, stejný na ploše (na obrázku) -pojmy krátký, dlouhý, nikdo, všichni, víc, míň -přřazování stejných obrázků
zvládnout složení dějových obrázků	1. - 10.	-orientace v čase - denní doby(ráno, večer, poledne, noc), roční období, pojmy dnes, večer, zítra, ráno, teď, předtím, potom -osvojení si časových vztahů – snídaně, oběd, večeře a činností v určitou denní dobu -skládání obrázků dle významu
opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	1. - 10.	-obohacování slovní zásoby (AAK), reprodukce krátkého textu, vyprávění (co jsme viděli, dělali, měli k obědu) -rozvíjení paměti, zapamatování si slov, říkanek-dle schopností -čtení obrázků s nápisem, přiřazování nápisu k obrázkům, čtení nápisů, sociální čtení -návuk ovládání prozodických faktorů – síly, melodie, intonaci, rytmu hlasu -hra na obchod
orientovat se na stránce, na řádku	1. - 10.	-práce s knihou, orientace na stránce (nahore, dole, vpravo, vlevo) -řazení obrázků podle vzorů na řádek, návuk pohybu po řádcích zleva doprava, orientace na řádku (za, před, první, poslední) -sledovat krátké vyprávění, koncentrace a pozornost na vyprávění
číst vybraná písmena a krátká slova	1. - 10.	-používat písmena (tiskací) A, I jako spojky mezi obrázky -poznat počáteční písmeno svého jména, později všechna písmena svého jména -poznávání velkých tiskacích písmen, samohlásky + vybrané souhlásky (slabiky) -návuk čtení globální metodou -spojování písmen do slabik, popřípadě krátkých slov
poznat grafickou podobu písmen	1. - 10.	-roztřídit, rozlišit stejná velká tiskací písmena -skládat písmena podle vzoru, některá písmena pojmenovat -přřazování písmen dle vzoru -sociální čtení – poznávání zboží podle obalu, poznávání běžně užívaných symbolů (WC, umývárna,...)
napsat několik vybraných tiskacích písmen a	1. - 10.	-obtahování písmen a číslic podle vzoru, tvarování písmen a číslic modelovacími hmotami, opis podle vzoru

číslic		-rovnání písmen do řádku -pokus o psaní hůlkovým písmem (zejména o psaní vlastního jména), správné postavení při psaní (podpora pohybového vývoje)
přiřazovat číslíce počtu prvků	1. - 10.	-vytváření představy množství, pojmy méně, více, všechno, nic, -párování předmětů, číslíce 1, číselná řada 1 - 2 -posloupnost čísel, číselné řady 1 - 5, 1 – 10, pozorování čísel, pokus o jejich psaní
poznat základní geometrické tvary	1. - 10.	-vnímat tvary zrakem, hmatem, rozlišení plošných tvarů, třídění do skupin, pojmenování geometrických tvarů -hra s kostkami a stavebnicemi různých tvarů -vybarvování tvarů
uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	1. - 10.	-cvičení jemné i hrubé motoriky, nácvik uchopení do celé ruky, špetky, dvou prstů, masáže ruky, uvolnění ruky psem (canisterapie) -nácvik správného držení psacího náčiní, čmárání do písku, krupice, spontánní kresba -grafomotorická cvičení -spontánní malba prstem, houbou, úchop tužky a štětce, voskovky, fixy, tužky
nakreslit různé druhy čar	1. - 10.	-spontánní čmárání, tečky, klubičko, kroužení (vpravo, vlevo), svislé čáry (šikmé, svislé) shora dolů a naopak, vodorovné čáry zleva doprava a opačně, odstředivé a dostředivé čáry, tvar oválu -horní a dolní oblouk oběma směry, vlnovka, -lomená čára, spirála, smyčka (dolů, nahoru)
snažit se o správné dýchání	1. - 10.	dechová a fonační cvičení (foukání do pírků, papírků, bublin – bublifuk), nácvik správného dýchání (nádech nosem, výdech ústy), nácvik bráničního dýchání, uvědomovat si své tělo a sebe samého, prodlužování výdechového proudu (prvky ORFS) -masáže a stimulace mluvidel, cviky rtů a jazyka – vysouvání a zasouvání jazyka, zavírání a otevírání úst, polykání , správné postavení čelisti a jazyka, navození retoretního kontaktu (prvky ORFS) - napodobování zvuků hravou formou
reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	1. - 10.	-sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciacce, napodobování hlasů a zvuků -snaha o koncentraci pozornosti na určitou činnost (prvky snoezelenu) -reakce na své jméno -reakce na jednoduché pokyny

6.2. Vyučovací předmět: SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Předmět je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Celková časová dotace je 40 hodin týdně ve všech ročnících, v každém ročníku jsou 4 hodiny týdně a od 1. do 10. ročníku je předmět posílen o jednu disponibilní hodinu. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky snoezelenu, prvky muzikoterapie, canisterapie, prvky orofaciální stimulace, používání systému AAK. Různé stimulace provádíme dle potřeb žáka.

Cílem je rozvíjet jednotlivé smysly a vytvářet vztahy mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí. Výuka probíhá ve třídě, v přírodě, v multismyslovém „pokojíčku“ a v dalších prostorách určených pro získávání a zdokonalování sebeobslužných návyků (šatně, jídelně, WC ...).

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy Rozumová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuků a pohybů, manipulace a třídění předmětů, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuků a pohybů), Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe význam konkrétních předmětů, pojmů, pokynů a požadavků

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k pochopení funkcí předmětů, výrazů a piktogramů
- vede žáky k rozlišování známých předmětů, zvuků, vůní a chutí

Kompetence k řešení problému

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zvládá pocit strachu

- orientuje se ve známém prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- snaží se žáky zapojovat do různých činností a vedeme je k překovávání strachu z nových předmětů
- ve známém prostředí usiluje o samostatný pohyb žáka

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- verbálními i nonverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- motivuje žáky k vyjadřování svých potřeb a pocitů

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- uvědomuje si své tělo a svoji osobu
- rozlišuje a identifikuje osoby z nejbližšího okolí
- reaguje adekvátně na neznámé osoby

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- pomocí stimulace umožňuje žákům uvědomovat si své tělo
- u žáků rozvíjí vazby nejbližšími osobami a vede je k jejich poznávání
- učí žáky, aby se chovali k neznámým osobám přiměřeně

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- pracuje s různými materiály a respektuje jednoduché pracovní postupy
- třídí předměty podle barvy, tvaru a druhu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- nabízí žákům manipulaci a používání různých předmětů
- každodenním nácvikem připravuje žáky k rozlišování předmětů podle různých kritérií

SMYSLOVÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	1. - 10.	-sebezpozorování v zrcadle, identifikace s fotografií -poznávání učitele a ostatních dětí ve třídě -poznávání osob z nejbližšího rodinného kruhu podle fotografií
uchopit a manipulovat s předměty	1. - 10.	-nácvik úchopu předmětů různých velikostí, tvarů a materiálů -uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi, cvičení soustředěného zraku pomocí různých výrazných předmětů a psa (canisterapie), nasvětlování předmětů (fixace zraku)-zrakové soustředění na úchop, koordinace oko-ruka -cílená manipulace s předmětem
rozlišovat tvary a barvy předmětů	1. - 10.	-třídění dvou výrazně odlišných předmětů -rozlišování a třídění dvou základních výrazně odlišných barev a tvarů -postupné poznávání a třídění všech základních barev a tvarů
poznat, řadit, skládat a třídít předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	1. - 10.	-skládání celků z částic (stavebnice) -řazení dle předlohy nebo podle diktátu (vedle sebe, na sebe, do krabice, za, na, pod, doprostřed, první, poslední, před) (AAK) -skládání dle předlohy (půlené obrázky, ...)
třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	1. - 10.	-přřazování obrázků ke konkrétním předmětům, rozvíjení obrázkové slovní zásoby -třídění obrázků podle obsahu -poznávání změn a rozdílů na dvou skutečných předmětech nebo na předmětu a obrázku

rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	1. - 10.	-nácvič činností podle denního rozvrhu (pomocí piktogramů ukazují co přijde) (AAK) -rozeznat denní dobu podle činností, obrázku nebo piktogramu -rozeznávání světla a tmy vnímat prostor binokulárně (oběma očima), monokulárně (jedním okem)
napodobit předvedené pohyby	1. - 10.	-napodobování různých pohybů předváděných učitelem -rozlišení různých činností – napodobení, jejich pojmenování (stojí, sedí, leží, ...) -cvičení směrové orientace: nahoru X dolů, na začátku X na konci, vepředu X vzadu -nápodoba mimiky, dýchání (prvky ORFS), nápodoba postavení ruky a prstů
reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	1. - 10.	-nácvič soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků -poznávání a rozlišování zvuků -znát své jméno, reakce na oslovení jménem
poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	1. - 10.	-soustředění se na zvuk -sluchová cvičení s využitím zraku a bez využití zraku -napodobování různých zvuků a jejich rozlišení -nácvič soustředění se na zvuky související s denními činnostmi (ozvučné hračky, chrastítka, cinkání lžiček, bubínek, zpěv, ...)
poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	1. - 10.	-cvičení sluchové paměti, sluchově motorická cvičení -poznávání hlasů osob ze svého nejbližšího okolí (rodina, spolužáci, ...) -rozvoj zrakové percepce – stimulace očního kontaktu, cvičení očních pohybů (sledování pohybujících se předmětů a osob v blízkém okolí), stimulace zraku v „multismyslovém pokojíčku“
poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	1. - 10.	-rozlišování zvuků v přírodě (hlasy zvířat, zpěv ptáků, dopravní prostředky ...) -přřadit jednotlivé zvuky ke konkrétním zvířatům a věcem -rozlišit a určit původ, směr, délku a intenzitu zvuku (tichá-hlasitá, zblízka-zdaleka, krátký-dlouhý) -určení směru zvuku, otáčení za zvukem, hledání zvuku, rozlišit pojem hluk, ticho („pokojíček“, muzikoterapie)
rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	1. - 10.	-nácvič soustředěného sluchového vnímání -sluchová cvičení (rozlišit zvuky s využitím zrakové podpory i bez ní) -poslech relaxační hudby a pobyt v „multismyslovém pokojíčku“ (prvky muzikoterapie) -nácvič adekvátní reakce na zvuk
zvládat základní sebeobslužné dovednosti	1. - 10.	-rozvíjení hmatové percepce, sebeobslužné dovednosti s významnou pomocí druhého -nácvič sebeobslužných dovedností s částečnou pomocí -sebeobslužné dovednosti bez pomoci (oblékání- zip, knoflíky, obouvání- suchý zip, pásek, tkaničky, hygiena – umývání, WC)

poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů	1. - 10.	-manipulace s předměty, úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a různých materiálů, dotyková terapie, stimulace konečků prstů, masáže, prstů a dlaní -rozlišování různých povrchů, velikostí a tvarů (se zrakovou kontrolou) -rozlišení různých povrchů, velikostí (bez zrakové kontroly) -míčkování, masáže
třídít předměty na základě hmatu - podle velikosti a tvaru	1. - 10.	-rozlišení předmětů hmatem podle tvaru, velikosti, tvrdosti, váhy a povrchu -třídění předmětů podle velikosti a tvaru (rozlišení pojmů malý, velký, dlouhý, krátký - se zrakovou kontrolou), třídění předmětů podle velikosti a tvaru (bez zrakové kontroly)
poznat známé předměty podle hmatu	1. - 10.	-manipulace se známými předměty, úchopy různých předmětů, hry s vodou, hlazení jemných látek, navození příjemných a nepříjemných pocitů -poznání předmětů s pomocí zraku -poznání známých předmětů bez zrakové kontroly
rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu)	1. - 10.	-vnímání dotyků, dotýkání se předmětů, hry s bublinami, pěnou, vodou (nabírání, přelévání) -dotýkat se předmětů s výrazně odlišnými fyzikálními vlastnostmi -rozlišovat různé fyzikální vlastnosti předmětů (teplota, tvrdost, váha, kulatý, hranatý, drsný ...)
vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci	1. - 10.	-vnímání různých směrů (pohyby nahoru, dolů, dokola, dopředu, dozadu), vestibulární podněty-zprostředkování informací o poloze v prostoru, o pohybu -rozlišovat své polohy v prostoru, skládání předmětů na sebe, do krabice -cvičení zraku – soustředění se na lesklé a barevné předměty - nesvětlování předmětů – fixace zraku na předmět (multismyslový „pokojiček“)
orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí	1. - 10.	-seznámení se s prostředím třídy, školy, nejbližšího okolí (okna, dveře, lavice, šatna, chodba, třída, WC) -poznávání významu jednotlivých prostor ve třídě, pohyb v prostoru třídy, poznávání svého pracovního místa a přiřazování obrázků, fotografií, piktogramů k místům -reakce na pokyny -sedni si, vezmi si hračky, umyj se
rozlišovat vpravo - vlevo	1. - 10.	-poznat pravou ruku -poznat levou ruku -poznat směr vpravo, vlevo -skládání předmětů vedle sebe
rozlišovat nahoře - dole, před - za, vedle	1. - 10.	-orientace v prostoru, pojmy na, do, ve, na začátku, na konci -reakce na pokyny-podej míč nahoře, vedle stolu, ..., směrová orientace v řadě, v prostoru, řazení předmětů -řazení předmětů na ploše

		-třídění dvou zřetelně odlišných předmětů (panenka, auto)
řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	1. - 10.	-řazení předmětů podle vzoru -umísťování předmětů podle pokynů v prostoru, na ploše -úklid pomůcek na určené místo -plnění jednoduchých příkazů – dej míč na stůl, pod stůl, polož na židli, ...
rozeznat roční období podle základních znaků	1. - 10.	-pozorování přírody a všímání si změn -přřazování činností, předmětů či obrázků k jednotlivým ročním obdobím, vycházky do přírody, oblékání v jednotlivých ročních obdobích -rozlišení jednotlivých ročních období a pojmenování
rozlišit jednotlivé chutě	1. - 10.	-poskytování chuťových podnětů-aktivace oblasti úst, senzibilace úst pro nejrůznější vjemy, učit používat ústa ke zkoumání vlastností, koordinace ruka - ústa, sání brčkem, lízání lízátko -rozlišování běžných potravin, nápojů -rozlišování chutí – sladký, slaný, kyselý, hořký, rozlišení chutné, nechutné -vnímání různých chutí
poznat předměty čichem podle vůně	1. - 10.	-poskytování čichových vjemů, rozvíjení správného dýchání -rozlišování běžných potravin čichem -poznat různé předměty podle vůně -vnímání různých vůní-aromaterapie
rozlišit vůně a pachy	1. - 10.	-navozování libých pocitů pomocí čichových vjemů (aromaterapie) -poznávání podle čichu - vůně, specifické vůně potravin, zápach, nelibé pachy
poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	1. - 10.	-procvičování čichové diferenciacce -poznat co je chuťově dobré a špatné -rozlišit požitelné a nepožitelné látky

6.3. Vyučovací předmět: HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Je integrovaný předmět, vytvořený spojením dvou oborů Pohybové výchovy a Hudební výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou 3 hodiny týdně. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky muzikoterapie, prvky snoezelenu, prvky orofaciální stimulace, používání systému AAK. Různé stimulace provádíme dle potřeb žáka a možností vybavení tříd.

Cílem tohoto předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost a schopnost emocionálně prožívat hudbu a u žáků, kteří to budou zvládat, doprovodit hudbu pohybem. Výuka probíhá ve třídě, v přírodě a v multismyslovém „pokojíčku“, někdy při hudebních představeních v rámci školy.

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy Rozumová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuků a pohybů, manipulace s předměty –hudební nástroje, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Smyslová výchova (nápodoba zvuků a pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace), Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- manipuluje se známými předměty ve třídě a ve svém okolí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k samostatnosti v manipulaci s hudebními nástroji

Kompetence k řešení problému

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- dle schopností zapojuje žáky do jednoduchých činností

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- verbálními i neverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- motivuje žáky, aby pomocí hudby vyjádřily své pocity

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zapojuje se do činnosti ve třídě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- pomocí společné hry na hudební nástroje podporujeme vztahy v kolektivu
- společným emocionálním prožitkem upevňujeme vztahy mezi dětmi

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- pracuje s různými materiály a ovládá jednoduché postupy hry na tyto nástroje

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- učíme žáky manipulovat s hudebními nástroji
- vedeme žáky k nápodobě různých pohybů ve hře na hudební nástroje a pohybového doprovodu k písním a básním

HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
<i>zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii</i>	1. - 10.	-návčik pravidelného dýchání, brániční dýchání, dechová cvičení (muzikoterapie) -jednoduchá dech. cvičení s využitím různých pomůcek (foukání do papírové kuličky, peříčka, barvy) -návčik správného držení těla při dýchání (prvky ORFS), návčik jednoduchých rytmických písni s doprovodem Orffových nástrojů
<i>zvládat zpěv jednoduchých písni s doprovodem hudebního nástroje</i>	1. - 10.	-zpěv jednoduchých písni s doprovodem na hudební nástroje, správná výslovnost textů písni a říkadel -zpěv jednoduchých písni bez doprovodu na hudební nástroje -návčik správné výslovnosti textů písni a říkadel a správného rytmu -poznat píseň podle zahrané melodie
<i>doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje</i>	1. - 10.	-navozovat potřebu hudby v každodenním životě, -návčik hry na jednoduché nástroje (bubínek, ozvučná dřívka, tamburína, triangel) a na další dostupné předměty (vařečky, misky, pokličky, ...) -hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání) (prvky muzikoterapie)
<i>rozlišovat zvuky hudebních nástrojů</i>	1. - 10.	-postupné seznamování s jednotlivými nástroji a jejich zvuky (muzikoterapie) -návčik soustředění na zvuky, návčik doprovodu jednoduchých písniček Orffovými nástroji -určování hudebních nástrojů podle zvuku -poslech hudebních nástrojů
<i>zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu</i>	1. - 10.	-rytmizace říkadel, hudebně pohybové činnosti (jednoduché tanečky a pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky) -pohyb dle rytmického doprovodu (jednoduchá rytmická cvičení) -zvládání hry na tělo a jednoduché rytmické nástroje, nápodoba při hře na Orffovy hudební nástroje (muzikoterapie) -rytmizace říkadel, deklamace textu
<i>soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby</i>	1. - 10.	-poslech relaxační hudby -soustředěný poslech spojený s vnímáním rytmu a melodie -poslech krátkých skladeb různého charakteru
<i>rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh</i>	1. - 10.	-procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, prstů pomocí uvolňovacích cviků, uvolňovací masáž ruky -uvolňování obličejových svalů a procvičení různých pohybů rtů a jazyka (prvky ORFS)

		-stimulace k pohybu, cvičení s různým nářadím, cvičení poloh a pohybů -rozvoj cíleného pohybu rukou, prstů, úchop, nácvik různých druhů úchopu, přebírání, trhání
získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	1. - 10.	-poznání svého těla a jeho možností (prvky ORFS) -pohybové hry a cvičení, napodobivé hry -využití náčiní, průpravné hry, využití různých povrchů (kůže, sklo, ...) -pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky -hudebně pohybové činnosti – tanečky, vytleskávání rytmu
zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. - 10.	-nácvik sebeobsluhy (s pomocí), uvolňovací cvičení, rozvoj jemné i hrubé motoriky -úkoly zaměřené na stimulaci jednotlivých svalových skupin, úchop a manipulace s předměty, pohyb s kinetickými a ozvučnými hračkami
reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	1. - 10.	-základní manipulace s míčem (kutálení, chytání, hod na cíl, hod horním obloukem kopání) a drobným náčiním, rytmická cvičení -manipulace s modelovacími hmotami, vkládání navlékání předmětů, hra se stavebnicí, puzzle, kostky, mozaiky, míčky -pohyb podle rytmického doprovodu (rychle, pomalu, zastavit)
mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	1. - 10.	-vycházky, pobyty v terénu (pobyt v přírodě) -nácvik chůze – s pomocí, s pomůckami (chodítka) -hry v prostoru (např.: Honzo vstávej, Rybičky, rybičky, rybáři jedou, ...) -orientace ve třídě, škole pro sebeobslužné činnosti
zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	1. - 10.	-relaxační cvičení, odstraňování mimovolních pohybů koncentrací pozornosti -uvolňování horních končetin metodou masáže a hlazení, reflexologie ruky -činnosti zaměřené na uvolnění a zklidnění organismu, masáže

6.4.Vyučovací předmět: **REHABILITAČNÍ A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Charakteristika vyučovacího - **Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova** ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Celková časová dotace je 40 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně. Podle potřeb žáka bude vybrán jeden z těchto předmětů a podle toho se budou měnit i očekávané výstupy. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: canisterapie, prvky orofaciální stimulace, prvky muzikoterapie, prvky snoezelenu. **Zkratka předmětu je Rztv.**

Cílem je poskytnout žákům takový tělesný rozvoj, který jim pomůže se co nejvíce začlenit do společnosti. Proto klademe důraz na rozvoj a zvládání základních pohybových dovedností, potřebných při sebeobsluze. Výuka probíhá ve třídě, tělocvičně, v přírodě, v multismyslovém „pokojičku“. Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba zvuků a pohybů, manipulace s předměty – cvičební nářadí, časová orientace, sebeobsluha), Pracovní a výtvarná výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s nástroji, nápodoba zvuků a pohybů), Rozumová výchova (rozlíšení a manipulace s předměty, nápodoba pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe význam konkrétních předmětů, pojmů, pokynů a požadavků
- používá předměty, pojmy a piktogramy

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k zvládnutí různých poloh, pohybů a činností
- učí žáky pracovat s různými druhy tělocvičného nářadí

Kompetence k řešení problému

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- dokáže reagovat na jednoduché úkoly, pokyny

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- motivuje žáky k co největší snaze o samostatný pohyb, čímž získají základ pro splnění jednoduchých činností
- vede žáky ke správné reakci na dané pokyny

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- reaguje na osoby ve svém blízkém okolí, dle svých možností a schopností komunikuje

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- v rámci cvičení podporuje dobré vztahy s ostatními spolužáky

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- uvědomuje si své tělo a svoji osobu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- pomocí cvičení motivuje žáky k poznání sebe sama
- používá základní stimuly k uvědomování si svého těla

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zvládá základy osobní hygieny a sebeobslužných činností (oblékání, obouvání)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky pomocí nácviku různých poloh a pohybů k tomu, aby zvládly základy osobní hygieny a sebeobslužných činností

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
<i>uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách</i>	1. - 10.	-dechová cvičení -zásady správného držení těla -rozvoj jemné i hrubé motoriky, koordinace pohybů, rozvoj senzomotoriky -procvičování zdolávání překážek, samostatný stoj -hry a aktivity se psem (canisterapie), somatické a vestibulární podněty
<i>zaujímat správné základní cvičební polohy</i>	1. - 10.	-pohybový režim, pohybové činnosti (podle druhu postižení) -cvičení při hudbě (rytmus) -správné držení těla – cvičení na posílení zad a břicha, protažení svalových skupin -nápodoba pohybů - stoj spatný, rozkročmo, připažit, upažit, vzpažit -rozvoj motorické aktivity
<i>zvládat jednoduchá speciální cvičení</i>	1. - 10.	-pohybové hry, uvolňovací cviky, relaxační cvičení - rozvoj obratnosti (práce s různým pracovním nářadím), točení se v káči, cvičení s gumou (přeskok, podlezení, ...), cvičení s balónkem – držet balónek a s ním si kleknout, sednout, skákat, ...)
<i>zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů</i>	1. - 10.	-vnímat pocity při cvičení, cvičení podle ukázky cviků, napodobivé hry -pohybové hry, běh na krátké vzdálenosti, střídání běhu s chůzí, poskoky, skoky – snožmo na jedné noze, chůze po čáře, po lavičce, seskoky, pohybové činnosti v rytmu hudby -lezení daným směrem, chůze po nerovném terénu -pohyb na hudbu (prvky muzikoterapie), prodlužování výdechového proudu (prvky ORFS)

REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám	1. - 10.	-uvědomování si vlastního těla, práce s vibračními, zvukovými a světelnými pomůckami, masáže zad a končetin pro lepší prokrvení těla, prevence proleženin -uvolňování končetin, cviky na podložce, přetáčení trupu, cvičení orofaciální oblasti (prvky ORFS), masáže těla, stimulace hmatu, vibrace -nácvik klíšťového a špetkového úchopu, stimulace pohybu v prostoru a změny polohy, rozvoj aktivního pohybu, stabilizace -stimulace k pohybu a nebo uvolnění při canisterapii a muzikoterapii
rozvíjet motoriku a koordinaci poloh	1. - 10.	-polohování s oporou, zvedání hlavy s výdrží, změny polohy, ležení a otáčení se na vhodné podložce, polohování, somatické a vestibulární podněty, bazální stimulace -koordinace pohybů, rovnovážné cvičení, uvolňovací cviky (relaxace, míčkování), nácvik obran. reakcí -nácvik chůze, nácvik chůze po nakloněné rovině, procvičování koordinace pohybů -zásady správného držení těla
zvládnout podle pokynu přípravu na pohybovou činnost	1. - 10.	-uvolňování spasmu, relaxační cvičení, techniky pro uvolnění svalového napětí -nácvik oblékání, obouvání, cvičení na rehabilitačním míči, využívání speciální židle, speciální psací náčiní
reagovat na pokyny k dané pohybové činnosti	1. - 10.	-manipulace s drobným náčiním, práce s různými pomůckami -chůze za ruku, kolem nábytku s jeho oporou, nácvik několika samostatných kroků, chůze po schodech a ze schodů s vedením za obě ruce -pohyb na hudbu (prvky muzikoterapie), prodloužení šíje a správné postavení čelisti (prvky ORFS)
snažit se o samostatný pohyb	1. - 10.	-nácvik změn polohy, lezení, plazení daným směrem – volně v prostoru, mezi překážkami -nácvik vertikalizace i s dopomocí nebo s využitím kompenzačních pomůcek, rovnovážná cvičení

6.5. Vyučovací předmět: PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní a výtvarná výchova je integrovaný předmět vytvořený spojením dvou oborů a to Pracovní výchovy a Výtvarné výchovy. Celková časová dotace tohoto předmětu je 30 hodin týdně pro všechny ročníky. Od 1. do 4. ročníku je vyučován ve dvou hodinách týdně. Od 5. do 6. ročníku je vyučován ve 3 hodinách týdně a na druhém stupni jsou 4 hodiny týdně v každém ročníku. Od 1. do 10. ročníku je posílena o 1 disponibilní hodinu. Do tohoto předmětu jsou začleňovány tyto formy terapií: prvky arteterapie, prvky muzikoterapie, canisterapie, používání systému AAK.

Cílem tohoto předmětu je, aby žáci získali základní pracovní dovednosti a návyky a seznámili se z různými materiály. Tento předmět je možné vyučovat ve třídě, ve výtvarném ateliéru, také v atriu školy nebo parku.

Žáci jsou hodnoceni podle jejich individuálních pokroků v předmětu.

Mezipředmětové vztahy Smyslová výchova (orientace v prostoru, nápodoba pohybů, manipulace s předměty, časová orientace, sebeobsluha), Rozumová výchova (rozvoj jemné a hrubé motoriky, manipulace s předměty, sebeobsluha), Hudebně pohybová výchova (manipulace s předměty, nápodoba pohybů, orientace v prostoru), Rehabilitační a zdravotní tělesná výchova (nápodoba pohybů, sebeobsluha, prostorová orientace)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k vytváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe význam konkrétních předmětů a pojmů
- manipuluje se známými předměty ve třídě a ve svém nejbližším okolí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vytváří situace vedoucí k prožití úspěchu z vykonané práce
- rozvíjí poznávání různého materiálu, výtvarných pomůcek a předmětů spojených s pracovní a výtvarnou výchovou
- učí žáky rozlišit, poznat a pojmenovat jednotlivé činnosti a přiřadit předměty a piktogramy k pracovním postupům

Kompetence k řešení problému

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- pomocí nápodoby řeší známé situace, umí požádat o pomoc
- orientuje se ve známém prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- upevňuje reakci na jednoduché úkoly a pokyny
- učí žáky ve známém prostředí používat známý pracovní postup

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- verbálními i neverbálními prostředky vyjadřuje své potřeby a pocity

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- v rámci dobrých vztahů mezi spolužáky nacvičuje nabízení pomoci
- motivuje žáky k vyjádření svých potřeb

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zapojují se do činností ve třídě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- upevňuje vztahy mezi žáky a zapojení se do kolektivu pomocí společných prací a tvorby

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- zvládá základy osobní hygieny a sebeobslužných činností
- zapojuje se do jednoduchých praktických činností

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k zvládnání jednoduchých praktických činností
- snaží se, aby žáci dokončovali práce v dohodnutém čase, kvalitě a utvářeli si pracovní návyky
- vede žáky k zvládnání jednoduchých samostatných i týmových činností, dodržování vymezených pravidel a bezpečnému používání pomůcek a vybavení školy

PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA		
Očekávané výstupy Žák by měl:	Ročník	Učivo
zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	1. - 10.	-vést ke spolupráci při sebeobsluze, vytváření základních dovedností při osobní hygieně, oblékání (kalhot, triček, čepic, šál, rukavic, ponožek), obouvání (zavazování tkaniček, zapínání na suchý zip) -rozvíjet a upevňovat schopnost postarat se o sebe v rámci sebeobsluhy v co nejširší možné míře, zapínání a rozepínání zipů a knoflíků -osobní hygiena – mytí rukou, používání mýdla, ručníku, kapesníku, WC, česání vlasů
dodržovat klid a čistotu při stravování	1. - 10.	-poznávání situací při jídle, stimulace orofaciální oblasti (prvky ORFS), nácvik slušného chování při stolování, správné sezení u jídla, vnímání potravy a vylučování -upevňovat pravidla slušného chování při jídle, vést k pomoci při prostírání a sklizení nádobí -nácvik správného žvýkání a kousání potravy, pití z hrnku, sání ze slámky, ... (prvky ORFS) -podpora samostatného stolování
umět používat příbor	1. - 10.	-nácvik příjmu potravy lžící s pomocí, následně samostatně -nácvik příjmu potravy příborem, dbát na vhodný úchop a čistotu místa -poznat názvy částí příboru, upevňovat návyky jeho vhodného použití -spolupodílení se na přípravě svačiny, jídla -prostírání stolu, použití ubrousku, úklid po jídle

udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	1. - 10.	- poznat si svoje věci a ukládat je na místo k tomu určené - vést žáky k účelnému oblékání, úklidu věcí a podporovat jejich snažení o aktivní zapojení do pracovní činnosti - vytváření dovedností vykonávat s dohledem jednoduché úklidové práce - zametání, utírání prachu -upevňování získaných dovedností, učit se pečovat o místo, kde se tyto činnosti vykonávají
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	1. - 10.	-třídění různých druhů drobného materiálu podle velikosti, barvy, tvaru, ukládání do nádob, navlékání korálků, lepení různého přírodního materiálu -navlékání korálků podle vzoru, navíjení vlny, provázků na cívku, proplétání provázků, bužírky, propichování přírodnin a jiných předmětů a navlékání na niť -kombinované práce s užitím různých materiálů
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	1. - 10.	-modelování z plastelíny, moduritu, keramické hlíny, jednoduchá tvorba z přírodnin (navlékání listů), práce s pískem -modelování složitějších předmětů (ovoce, zvířata, pečivo), využití přírodnin (kaštiny, žaludy, šípky...) -modelování náročnějších tvarů, využití dřevě
pracovat podle slovního návodu	1. - 10.	-slovní a grafický návod (AAK) + názorná ukázka + dopomoc -jednoduché známé činnosti uskutečňovat již jen podle slovní instrukce -samostatná činnost na základě slovního a grafického návodu (AAK), odstupňovaného dle individuálních schopností žáka
udržovat pracovní místo v čistotě	1. - 10.	-dbát na použití ochranných tradičních i jednorázových pomůcek (podložky, zástěry, rukavice), jednoduchý úklid místa po práci -znalost úklidových pomůcek (nácvik na dětském náčiní), před prací ošetřit místo ochrannými podložkami -samostatný úklid místa po práci, třídění a úklid použitého materiálu, znalost úklidových pomůcek a bezpečnosti práce -péče o pokojové květiny, zalévání, ... -výzdoba třídy na různé svátky a roční období (prvky arteterapie)
provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	1. - 10.	-využití vycházek, pozorování života v okolí školy v souvislostech s ročním obdobím, pozorování stromů -souvislost s oblékáním, se sezónními činnostmi, společenskými událostmi a svátky v daném mikroregionu -uvědomělé sledování změn v přírodě, jejich promítnutí se do školní práce, do běžného života žáka, znát charakteristické znaky jednotlivých ročních období
pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny	1. - 10.	-zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku, sledování klíčení v koutku živé přírody (fazole, obilí, řeřicha) -pozorování podmínek pro život rostlin (voda, světlo, teplo, půda, vzduch, pravidelná péče) -samostatná péče o pokojové rostliny

<i>používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní</i>	1. - 10.	-nácvik názorem, nápodobou dospělého, spojení náradí – činnost -práce v koutku živé přírody dle slovního návodu a získaných zkušeností
<i>provádět drobné domácí práce - základní úklid, mytí nádobí</i>	1. - 10.	-motivovat k aktivitě při jednoduchých pracovních činnostech (utírání prachu, úklid pomůcek, péče o květiny, výzdoba třídy -pracovat pod dohledem ve třídě a v koutku živé přírody -dle slovních pokynů provádět drobné domácí práce
<i>prostřít stůl pro běžné stolování</i>	1. - 10.	-prostřít stůl pro běžné stolování s pomocí (slovní vedení, názorná ukázka, použití nádobí a příboru) při hře i v reálném prostředí -prostřít stůl pro skupinu pod dohledem (různé druhy nádobí) -zdokonalování se při prostírání stolu, dbát na estetiku prostředí
<i>zvládnout nákup a uložení základních potravin</i>	1. - 10.	-hra na nakupování, podpora sociálního čtení (AAK), vysvětlení pojmu peníze
<i>připravit jednoduchý pokrm podle pokynů</i>	1. - 10.	- ochutnávání pokrmů výrazné chuti, hra na kuchaře, upozornit na možná nebezpečí - dle slovních pokynů (piktogramů) připravit jednoduchý pokrm - při přípravě jednoduchého pokrmu podporovat v co největší možné míře samostatnost žáka
<i>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti</i>	1. - 10.	-manipulovat (sběr, ukládání, třídění, trhání, navlékání, navíjení, střihání, šití jehlou s tupým hrotem, obtiskování, ...) s různými druhy materiálů (hlína, prstové barvy, bavlna, přírodniny...), učit základním hygienickým a bezpečnostním pravidlům -rozvíjet jemnou motoriku a grafomotoriku, dbát na vhodný úchop pracovního nástroje -při práci v domácnosti vést žáky k sebekontrolě, úklid do krabice a na své místo
<i>zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu</i>	1. - 10.	-orientace na ploše i v prostoru, podpora komunikace - realizací pracovních a výtvarných činností podporovat sebevyjádření žáků - respektovat plošné i prostorové vidění žáků, podpora originality -práce se stavebnicí (komín, vodorovné a svislé skládání kostek) -modelování (válení, koulání kuliček, válení válečkem, vykrajování)
<i>používat na elementární úrovni prostředky a postupy</i>	1. - 10.	-využití prstových barev, hlíny...postupné odebírání pomoci ve formě názorně předvedené ukázky činnosti -výtvarné a pracovní sebevyjádření různými prostředky, technikami při zmenšování formátu -využití výrobků žáků k prezentaci (výstava, výzdoba třídy...)
<i>vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary</i>	1. - 10.	-rozlišit a přiřadit stejné barvy a tvary nejen výrazně odlišné, ale i podobné -pojmenovat základní barvy a tvary, reagovat na změny barevnosti v přírodě -pěstovat schopnost vnímat prolínání a míchání barev, kolorit jednotlivých ročních období a výtvarně jej zachytit

		-hra s barvami – roztírání dlaní, houbou, štětcem, otisk ruky, prstů, zapouštění do klovatiny
expresivní vyjádření sebe sama	1. - 10.	-nácvik schopností umožňujících výtvarné vyjádření, seznámení se s výtvarnými technikami (otisky dřevěného nebo bramborového tiskátka) -hra s barvou – kreslení na velký formát papíru při hudbě -rozvoj estetického cítění, tvořivosti a sebevyjádření - práce různými technikami (kresba a malba – voskovými pastelkami, pastelkami, uhlem, rudkou, křídou) -dle individuálních schopností a povahového založení žáka nalézt optimální formu, výtvarnou techniku k sebevyjádření se -malba, kresba na hudbu (prvky muzikoterapie)
uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	1. - 10.	-prohlubování samostatnosti při výtvarných činnostech, osobitá výtvarná činnost -dostupnými prostředky a dle individuálních schopností probouzet fantazii a předkládat možnosti výtvarného a estetického projevu žáka -vést a dopomáhat žákovi k vlastní seberealizaci prostřednictvím výtvarných a uměleckých technik -malba psa z paměti nebo podle vzoru (canisterapie)

Následující kapitoly platí pro I. i II. díl vzdělávacího programu

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě. V hodnocení vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy. Základním způsobem hodnocení žáků ve třídách I.S a II.S na naší škole je proto hodnocení slovní. Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročnících podobu slovního hodnocení.

7.1.1. Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení směřuje vždy k cíli, kterého chceme vyučováním dosáhnout.
- Hlavním naším cílem je zapojení všech žáků do výuky, postupný rozvoj klíčových kompetencí a motivace žáků pro „celoživotní učení“.
- Upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení.
- Věnujeme jim individuální pozornost (každý žák musí mít prostor být aktivní a úspěšný).
- Umožňujeme žákům poznání, že se chyba může vyskytovat v každé lidské činnosti, ale může mít však pro člověka různé následky podle své závažnosti.
- Hodnocení by mělo být pro žáky motivující, mělo by vést k podpoře sebedůvěry žáka.
- Součástí procesu hodnocení má být i sebehodnocení žáka (jako jedna z významných kompetencí, kterou chceme žáka naučit).
- Pro pedagoga je nezbytné, aby k hodnocení a klasifikaci přistupoval:
- s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem se zřetelem na individuální možnosti a schopnosti každého žáka s přihlédnutím na doporučení školského poradenského zařízení, lékaře
- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení.

7.1.2. Kritéria pro hodnocení žáků – ZŠS

- hodnotíme individuální pokrok každého žáka
- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností a možností žáka
- schopnost řešit problémové situace odpovídající mentální úrovni žáka
- schopnost vykonávat různé činnosti, aplikace vědomostí v praxi
- schopnost samostatné práce a práce ve skupině
- úroveň komunikačních dovedností odpovídající zdravotnímu stavu žáka

7.1.3. Sebehodnocení žáků

Cílem sebehodnocení je postupné přebírání zodpovědnosti žáka za vlastní učení a práci.

Naším úkolem je, naučit žáka hodnotit své znalosti a dovednosti.

Žák je veden k tomu, aby uměl dokázat odhadnout své možnosti a samostatně se rozhodnout v rámci jeho možností

- **formou ústního sebehodnocení** (komunikační kruh – co se budu učit a jak jsem to zvládl, vlastní zhodnocení)
- **portfolio** umožňuje vidět práci žáka za určité časové období (sešity, pracovní listy, výrobky, diplomy, fotografie apod.)

7.1.4. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a míře jeho postižení.

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (učitel upřednostňuje tu formu zkoušky, která danému žákovi odpovídá s ohledem na jeho věk, možnosti a postižení),
- analýzou výsledků dalších činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími,
- podle potřeby konzultacemi i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

7.1.5 Způsoby hodnocení žáka základní školy speciální

Hodnocení žáka během školního roku:

- *slovní hodnocení takové hodnocení, které je pro žáky motivující (pochvaly)*
- *klasifikaci (známky vyjádřené stupnicí 1 – 5) pokud používáme klasifikaci známkou během vyučování má to především charakter motivační a je to odměna za dobře vykonanou práci.*
- *alternativním způsobem – hodnocení formou razítek, samolepek (obrázky), vždy po dohodě se zákonnými zástupci.*

Hodnocení žáků ZŠ speciální na vysvědčení:

Výsledky vzdělávání žáka v ZŠS se hodnotí slovně. Hodnocení má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupně samostatnosti žákovy činnosti v daném ročníku. Hodnocení by mělo být pozitivní a vyjadřovat to co už žák zvládl. Žáci jsou hodnoceni podle vzdělávacího programu odpovídajícího jejich mentální úrovni. Učitel hodnotí žáka v jednotlivých předmětech dle níže uvedeného slovního hodnocení, výběrem z daných možností. Chování hodnotí popisem kladných projevů žáka.

Slovní hodnocení pro žáky se středně těžkým mentálním postižením– díl I.
a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami – díl II

Díl I.

PSANÍ

- ✓ dodržuje správné hygienické návyky při psaní
- ✓ má/snaží se o/ správný úchop
- ✓ zvládá grafomotorická cvičení
- ✓ zvládá prvky psacích/tiskacích písmen
- ✓ píše písmena/slabiky/slova/věty psacím písmem
- ✓ píše(napodobuje) písmena/slabiky/slova/věty hůlkovým písmem
- ✓ píše probraná tiskací písmena
- ✓ spojuje psací písmena ve slabiky
- ✓ zvládá opis slov nebo vět hůlkovým/psacím písmem
- ✓ zvládá přepis slov nebo vět hůlkovým/psacím písmem
- ✓ zvládá diktát písmen /slov /vět
- ✓ opisuje číslice
- ✓ píše velká psací písmena
- ✓ zvládá psaní vlastních iniciál
- ✓ zvládá s pomocí či samostatně vlastní podpis
- ✓ píše na PC
- ✓ má (snaží se) o pěkný písemný projev
- ✓ využívá psaní v praxi

ČTENÍ

- ✓ zvládá sluchová a zraková cvičení
- ✓ pracuje s leporely, dětskou literaturou a časopisy
- ✓ orientuje se na stránce a/nebo v řádku
- ✓ čte obrázky v řádku
- ✓ s pomocí (samostatně) reprodukuje říkanky a básničky, pohádky
- ✓ čte probraná tiskací/psací písmena
- ✓ dokáže vlastními slovy reprodukovat text podle ilustrací nebo návodných otázek
- ✓ čte globální metodou slova, věty
- ✓ čte analytickosyntetickou metodou slabiky/ slova/ věty
- ✓ skládá slabiky/slova a čte je
- ✓ čte několikaslabičná slova
- ✓ zvládá dramatizaci zadaného tématu
- ✓ čte věty doplněné obrázkem
- ✓ tvoří věty podle obrázků
- ✓ čte (snadný text) s porozuměním
- ✓ upevnil si nová písmena abecedy
- ✓ orientuje se v textu tichým čtením
- ✓ koncentruje pozornost při poslouchání lidského hlasu (pohádek, příběhů, přednesu učiva)
- ✓ využívá čtení v praktickém životě

MATEMATIKA

- ✓ vládá cvičení smyslového vnímání, pozornosti a paměti
- ✓ orientuje se(používá) v matematických pojmech, symbolech
- ✓ třídí předměty, tvoří skupiny podle pokynů

- ✓ používá počítadlo (kalkulačku)
- ✓ orientuje se v prostoru
- ✓ vyjmenuje číselnou řadu do...
- ✓ doplňuje číselnou řadu do...
- ✓ pozná, čte a píše číslice do...
- ✓ přiřazuje čísla k prvkům a naopak
- ✓ řeší jednoduché praktické/slovní úlohy
- ✓ rozlišuje časové pojmy/ dokáže určit čas s přesností na hodiny
- ✓ pozná (základní) geometrické tvary
- ✓ zvládne samostatně (s pomocí/s názorem) sčítání a odčítání do...a číselný rozklad do...
- ✓ uplatňuje získané vědomosti v praxi
- ✓ (používá) seznámil(a) se se základními jednotkami délky a hmotnosti
- ✓ pracuje s rýsovacími pomůckami
- ✓ počítá na PC

TĚLESNÁ VÝCHOVA

- ✓ má kladný vztah k pohybovým aktivitám
- ✓ má osvojeny pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- ✓ respektuje pravidla pohybových her
- ✓ rád soutěží, dokáže přijmout i prohru
- ✓ zapojuje se do kolektivních her
- ✓ řídí se zásadami sportovního chování
- ✓ dodržuje hygienu a bezpečnost při cvičení
- ✓ cvičí podle svých možností a schopností
- ✓ má radost z pohybu (hra, tanec)
- ✓ účastní se školních sportovních akcí

- ✓ využívá získané dovednosti při rekreačních činnostech
- ✓ učí se překonávat strach z neznámého
- ✓ je mrštný a pohyblivý, (vytrvalý), zlepšuje si svou tělesnou zdatnost
- ✓ účastní se kompenzačních a relaxačních technik
- ✓ reaguje na pokyny a povely, umí zacházet s tělocvičným nářadím
- ✓ snaží se o co nesprávnější provedení pohybových činností

HUDEBNÍ VÝCHOVA

- ✓ zpívá oblíbené písně různých žánrů
- ✓ užívá hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem,
- ✓ vnímá, rozlišuje / napodobuje různé nehudební i hudební zvuky,
- ✓ pozná písně podle melodie,
- ✓ správně hospodáří s dechem, srozumitelně vyslovuje
- ✓ rytmitizuje slova
- ✓ rytmicky doprovází známou píseň/má dobrý rytmus
- ✓ reaguje pohybem na hudbu/propojí vlastní pohyb s hudbou
- ✓ rozezná tóny krátké, dlouhé, vyšší, nižší, ,
- ✓ podle svých možností improvizuje a doprovází učitele na klavír, ozvučná dřívka, buben, xylofon...
- ✓ pozná Českou hymnu
- ✓ zvládá jednoduché taneční hry a/nebo kroky
- ✓ rád(a) poslouchá hudbu
- ✓ relaxuje při poslechu hudby
- ✓ zvládá zpívat s dynamikou
- ✓ pozná základní hudební nástroje

PŘÍRODOVĚDA

- ✓ využívá výukové programy (a internet) k získávání informací a zajímavostí o světě
- ✓ odpovídá na otázky, dokáže popsat předměty
- ✓ vypráví podle návodných otázek/ilustrací
- ✓ zajímá se o přírodu
- ✓ má rád zvířata a/nebo rostliny, (ví, jak o ně pečovat)
- ✓ zná přírodu ve svém okolí, umí se v ní vhodně chovat
- ✓ pozná přírodní věci a lidské výtvary
- ✓ vnímá (a chápe) elementární přírodní zákonitosti získané poznatky využívá v běžném životě)
- ✓ pozná (je seznámen/přiměřeně reaguje na) situace ohrožující život, zdraví, majetek nebo životní prostředí
- ✓ orientuje se ve městě a /nebo v dopravě a/nebo na mapě(globusu)
- ✓ zapojuje se do projektu třídění odpadu

PRVOUKA

- ✓ osvojuje, zná/pozná, orientuje se, používá, umí, ovládá, dokáže, řeší, účastní se
- ✓ základní znalosti o rodině
- ✓ základní přírodní jevy/zvířata/, rostliny
- ✓ prostředí města, školy, domova
- ✓ tělo, hygiena/předměty denní potřeby
- ✓ dopravní pravidla
- ✓ pravidla slušného chování
- ✓ hra fair play
- ✓ povolání
- ✓ akce školy

VĚCNÉ UČENÍ

- ✓ osvojuje si znalosti o vztazích v rodině
- ✓ posiluje si sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
- ✓ zapojuje se do sociálních aktivit
- ✓ dokáže vyjádřit svůj názor
- ✓ přijímá (a dokáže zpracovat) informace z médií
- ✓ uplatňuje svá práva a dodržuje povinnosti
- ✓ chápe důsledky svého jednání
- ✓ seznamuje se s historií našeho národa
- ✓ zná symboly našeho státu
- ✓ zná hodnotu přátelství, je ohleduplný
- ✓ učí se vyřizovat své osobní záležitosti
- ✓ zvládá požádat o radu
- ✓ dokáže rozpoznat nebezpečí rizikového jednání

PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- ✓ zvládá úkony související se sebeobsluhou, hygienou a bezpečností
- ✓ dokončí (s dopomocí) pracovní úkol
- ✓ osvojené dovednosti využívá prakticky
- ✓ umí pracovat v kolektivu, je odpovědný za svou práci
- ✓ vhodně používá zvolené nástroje, pomůcky a drobné nářadí
- ✓ je zručný(á), pracovitý(á), snaživý(á), pomáhá ostatním
- ✓ využívá pracovní činnosti k naplnění volného času
- ✓ (snaží se) správně si osvojuje pracovní návyky a dovednosti

- ✓ rád pracuje/se zapojuje...
- ✓ je tvořivý(á) a zručný(á)
- ✓ pracuje samostatně /s částečným vedením
- ✓ snaží se tvořit, při práci potřebuje pomoc a vedení
- ✓ baví ho(ji) výtvarná činnost
- ✓ využívá různé výtvarné techniky
- ✓ účastní se výtvarných soutěží, školních i jiných výstav
- ✓ dokáže výtvarně zpracovat plochu
- ✓ vcítí se do výtvarného materiálu/dokáže ho používat pro vlastní tvorbu
- ✓ umí si hrát s výtvarným materiálem
- ✓ má cit pro barvy
- ✓ má dobrou prostorovou představivost

POČÍTAČE

- ✓ zná důležité pojmy týkající se počítače
- ✓ zvládá základní obsluhu počítače
- ✓ pozná důležité klávesy na klávesnici
- ✓ pracuje (snaží se pracovat) s textovým editorem
- ✓ používá počítač jako kalkulačku
- ✓ pracuje s výukovými i zábavnými programy dle pokynů
- ✓ dokáže samostatně používat externí zařízení počítače (tiskárna, CD, DVD, flash)
- ✓ vyhledává (snaží se vyhledávat) informace na internetu
- ✓ ovládá základní způsoby elektronické komunikace
- ✓ ovládá mobilní telefon

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- ✓ orientuje se v učivu pomocí obrázků a nebo návodných otázek
- ✓ umí vyhledat pomoc při potížích
- ✓ udržuje přátelské vztahy s vrstevníky
- ✓ rozpoznává nevhodné (a rizikové) chování
- ✓ zná/byl seznámen důležitá telefonní čísla (a umí je použít)
- ✓ respektuje zdravotní stav svůj i ostatních
- ✓ chrání životní prostředí
- ✓ uvědomuje si základní zásady bezpečnosti
- ✓ (je seznámen) zná správné stravovací návyky

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

- ✓ je vždy hodnocena pozitivně dle individuálních schopností, aby byl žák motivován ke zlepšení komunikačních dovedností
- ✓ při hodnocení jsou vyzdvihovány dílčí úspěchy
- ✓ má /snaží se/ o návyky správného dýchání
- ✓ zvládá samostatně /s pomocí/ hlasová a dechová cvičení
- ✓ koncentruje pozornost při poslechu předčítání, vyprávění učitele, poslechu CD
- ✓ samostatně /s pomocí/ reprodukuje říkanky, básničky, pohádky
- ✓ reprodukuje samostatně /s pomocí dle návodných otázek / krátký text
- ✓ popíše jednoduché obrázky
- ✓ popíše osoby a předměty podle obrázku či reálu samostatně nebo s návodnými otázkami
- ✓ popisuje osoby, předměty a děje na obrázcích
- ✓ rozlišuje základní pravidla v komunikaci žák x vrstevník, žák x dospělá osoba
- ✓ zvládá základní pravidla komunikace

- ✓ *vypráví vlastní zážitky*
- ✓ *vypráví jednoduchý příběh dle obrázku, fantazie*
- ✓ *dle individuálních schopností vyjádření svých potřeb, přání, pocitů*
- ✓ *pracuje s vizuální podporou*
- ✓ *dosáhnout nejvyššího možného porozumění mluvené řeči*
- ✓ *využívá augmentativní a alternativní způsoby komunikace*

Díl II.

ROZUMOVÁ VÝCHOVA

- ✓ učivo dané Školním vzdělávacím programem (Individuálním vzdělávacím plánem, který byl vytvořen podle Školního vzdělávacího programu) zvládl(a) trvale, většinou pracuje samostatně v dílčích krocích
- ✓ převážnou část učiva daného Školním vzdělávacím programem (Individuálním vzdělávacím plánem, který byl vytvořen podle Školního vzdělávacího programu) si osvojil(a) trvale, s dohledem pracuje po etapách
- ✓ dostatečnou část učiva daného Školním vzdělávacím programem (Individuálním vzdělávacím plánem, který byl vytvořen podle Školního vzdělávacího programu) zvládl(a) s dopomocí, schopnost pracovat samostatně je snižena
- ✓ učivo dané Školním vzdělávacím programem (Individuálním vzdělávacím plánem, který byl vytvořen podle Školního vzdělávacího programu) si osvojil(a) zčásti, pod přímým vedením pracuje v dílčích (malých) krocích
- ✓ zvládl(a) nepatrnou část učiva daného Školním vzdělávacím programem (Individuálním vzdělávacím plánem, který byl vytvořen podle Školního vzdělávacího programu), učivo si osvojuje krátkodobě

SMYSLOVÁ VÝCHOVA

- ✓ aktivně vyhledává smyslové podněty a objevuje své okolí, správně reaguje a plní jednotlivé pokyny projevuje snahu spolupracovat, koncentruje se na předváděnou činnost
- ✓ reaguje na podněty k procvičení smyslového vnímání
- ✓ cíleně (spontánně) manipuluje s předměty
- ✓ na podněty k procvičení jednotlivých smyslů reaguje částečně
- ✓ iniciuje sociální kontakt
- ✓ vnímá okolí, kontakt s okolím navozuje především prostřednictvím zraku, hmatu, sluchu, čichu /vestibulárních podnětů

ZDRAVOTNÍ A REHABILITAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

- ✓ při pohybových aktivitách je snaživý(á), aktivně se zapojuje
- ✓ při pohybových aktivitách je snaživý(á), je třeba jej(ji) usměřňovat (vést)
- ✓ snaží se cvičit podle svých možností
- ✓ pohybové aktivity zvládá s trvalou dopomocí
- ✓ pozitivně reaguje na stimulaci a relaxační techniky (bazální stimulaci, canisterapii, masáže)

- ✓ při rehabilitačních cvičeních aktivně spolupracuje
- ✓ při rehabilitačních cvičeních spolupracuje
- ✓ spontánně upřednostňuje některé vybrané rehabilitační a relaxační techniky
- ✓ přijímá pouze dlouhodobě zafixované rehabilitační a relaxační techniky
- ✓ rehabilitační a relaxační cvičení přijímá pasivně

HUDEBNÍ A POHYBOVÁ VÝCHOVA

- ✓ je muzikální, má smysl pro rytmus, zpívá (zaintonuje) píseň (část písně)
- ✓ spontánně projevuje svoji muzikálnost, spontánně intonuje (rytmizuje) alespoň část písně, hraje na dětské hudební nástroje
- ✓ spontánně prožívá hudbu
- ✓ na hudbu reaguje v rámci svých schopností svými projevy a dle svých možností vyjadřuje vnímání hudby
- ✓ poslech hudby jej zklidňuje a navozuje pozitivní projevy

PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- ✓ je převážně samostatný(á), tvořivý(á), pracuje dle slovní instrukce

- ✓ *zvládá více pracovních úkonů v požadované posloupnosti*
- ✓ *je schopen napodobit předváděnou činnost*
- ✓ *jednoduché pracovní úkony zvládá s dohledem (drobnou dopomocí)*
- ✓ *při práci potřebuje pomoc a vedení, základní pracovní úkony zvládá s trvalou pomocí*
- ✓ *jednoduchý pracovní úkon*
- ✓ *zvládá v náznaku, pasivně (pozorováním) se účastní pracovních činností*

7.2. Autoevaluace školy

Autoevaluaci (vlastní hodnocení) chápeme jako výraz autonomie školy a nástroj sledování důležitých prvků života školy, které slouží k tomu, abychom mohli pružně vstupovat do dějů, ve kterých se objeví problémy a posilovat silné stránky školy.

Sledujeme tyto oblasti:

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ			
Posoudit stav podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole	Ověřit funkčnost vybavení školy a školské zahrady – zařízení školy	Dotazníkem (učitelé, rodiče) Rozbor plánů – vedení školy pro projednání: na Pedagogické radě na Školské radě	1 x za 3 roky 1 x ročně 1 x ročně
	Prověřit ekonomické podmínky školy	Rozbor zprávy o hospodaření – provádí vedení školy	4 x ročně
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ			
Vytvořit takové podmínky, které povedou k dosažení „zdravého klimatu školy“.	Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky a kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy	1 x ročně
	Rozebrat a posoudit organizaci školního roku	Rozbor zařazení doplňkových akcí a výstavy prací žáků pořádaných školou na Pedagogické radě	Průběžně
	Analyzovat všechny okolnosti pro sestavení tříd a rozvrhu hodin	Hospitační činnost - vedení školy Projednání na pracovních schůzkách pedagogů	1 x ročně 1 x ročně
PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY (ŠKOLY, ŽÁKŮ, RODIČŮ A DALŠÍCH OSOB)			
Vytvořit takové podmínky, které povedou k co nejlepší podpoře žáků	Analyzovat podporu, kterou škola poskytuje žákům	Rozbor využití IVP – projednání na Pedagogické radě stanoven postup na další období	2 x ročně
Spokojenost rodičů s prací školy.	Analyzovat spolupráci s rodiči	Projednání na Pedagogické radě Projednání na Školské radě Dotazník pro rodiče	4 x ročně Nejméně 1 x ročně 1 x za 3 roky

	Analyzovat vzájemné vztahy mezi školou, rodiči, žáky a dalšími osobami podílejících se na vzdělávání	Projednání na Pedagogické radě Projednání na Školské radě Dotazník pro rodiče	4 x ročně Nejméně 1 x ročně 1 x za 3 roky
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ			
Posoudit efektivitu vzdělávání a uplatnitelnost absolventů Prš	Analyzovat výsledky vzdělávání	Rozbor hodnocení žáků a IVP – projednání na Pedagogické radě stanoven postup na další období	2 x ročně
	Analyzovat uplatnitelnost absolventů Praktické školy na trhu práce	Dotazníkem	1x za 3 roky
ŘÍZENÍ ŠKOLY			
Zajistit efektivní chod školy, plnění zásad ŠVP, vytvoření podmínek pro seberealizaci učitelů i žáků.	Analyzovat účinnost řídicího systému	Rozbor zápisů z porad	4 x ročně
	Analyzovat personální situaci ve škole	Rozbor provede vedení školy – projednání na Pedagogické radě	Nejméně 1 x ročně
	Analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	Rozbor a stanovení priorit pro další období – vedení školy	průběžně
	Analyzovat systém odměňování učitelů	Rozbor mechanismu přidělování osobních ohodnocení, příplatků a odměn	1 x ročně
ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY			
Posoudit stav úrovně práce školy, s přihlédnutím k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Zhodnotit úroveň výsledků práce školy	Rozbor provede vedení školy – projednání na Pedagogické radě	1 x ročně

Kritéria pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

1. Výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti
2. Korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti
3. Korelace s platnými právními normami

8. Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Naše základní škola je školou speciální, zaměřenou na výuku žáků se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením. Pro přiblížení naší výukové specifiky širší veřejnosti můžeme říci, že jsme v předešlém legislativním období byli školou pomocnou, která byla určena dětem, jejichž rozumové schopnosti neumožňovaly zvládnout ani vzdělávací program zvláštní školy.

Současná legislativa poskytuje těmto žákům prostor pro úspěšné plnění povinné školní docházky v základní škole speciální, kterou naše škola je. Zajišťuje speciálně pedagogickou péči a výuku pedagogy s psychopedickou či jinou potřebnou speciálně pedagogickou odborností. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v rámci zařazování dětí do naší školy, doporučování výuky na podkladě individuálního vzdělávacího plánu, asistentů pedagoga, speciálních postupů či pomůcek apod.

Integrace žáků s tělesným postižením je zajištěna na některých elokovaných pracovištích. Pracoviště Ibsenova má bezbariérový vstup z ulice, nikoliv uvnitř budovy.

Supervize speciálních pedagogických center (SPC) pro smyslové vady se stávají pro pracovníky naší školy v případě integrace žáka s kombinací mentálního postižení a smyslové vady samozřejmou součástí jejich pedagogické práce.

Pro odborné konzultace, podporu úspěšného vzdělávání a prevenci či eliminaci rizik ve vzdělávání je ve škole zřízeno školní poradenské pracoviště, které tvoří školní speciální pedagog a školní psycholog. Několik našich pedagogů má aprobační etopedickou (pro žáky s poruchami a problémy v chování). Veškeré problémy řešíme ve spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

Žákům je umožněno rozvíjení sebehodnocení (zdravé sebedůvěry, schopností vyrovnat se s neúspěchem, posouzení svých možností) účastí v různých soutěžích sportovních a výtvarných, vystupováním na školních i mimoškolních kulturních akcích.

9. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Diagnostika mimořádně nadaných žáků je na základní škole speciální obtížná, proto při diagnostice mimořádně nadaného žáka využijeme se souhlasem zákonného zástupce psychologa z SPC. Většinou se jedná o žáky s hudebním, výtvarným nebo sportovním nadáním. V případě výraznějších intelektových schopností je žák znovu diagnostikován a vyšetřen v SPC, zdali je vhodně zařazen a vzděláván. Každý učitel, který vyučuje mimořádně nadaného žáka, vypracuje individuální vzdělávací plán, ve kterém doplní, rozšíří a prohloubí vzdělávací obsah. Zároveň těmto žákům zadává specifické úkoly, podporuje a rozvíjí jejich talent. Jejich nadání učitel využívá vhodným zapojením v hodinách a spolupracuje s nimi. Například v hodinách hudební výchovy žáci doprovází na nástroj, reprezentují školu v soutěžích a vystoupeních atd. Protože jsme škola zřízena pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, neuvažujeme o zřízení speciální třídy pro mimořádně nadané žáky. V případě, že by se ale vyskytlo více nadaných žáků, je možné realizovat kroužky nebo zavést volitelné předměty.

DÍL III.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Děti ze tříd ZŠS chodí do III. oddělení školní družiny a jejich ŠVP je součástí celkového Školního vzdělávacího programu školní družiny při naší škole.

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	4
2.1 Charakteristika školy jako celku	4
2.2 Charakteristika tříd speciálních	7
VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM	12
3. Charakteristika ŠVP	13
3.1. Zaměření speciálních tříd	13
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	15
3.4. Začlenění průřezových témat	19
3.5. Učební plán	22
3.5.1. Poznámky k učebnímu plánu	23
4. Učební osnovy	26
4.1. Vyučovací předmět: ČTENÍ	26
4.2. Vyučovací předmět: PSANÍ	32
4.3. Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA	36
4.4. Vyučovací předmět: MATEMATIKA	43
4.5. Vyučovací předmět: POČÍTAČE	50

4.6. Vyučovací předmět: PRVOUKA	55
4.7. Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ.....	63
4.8. Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA.....	68
4.9. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA	76
4.10. Vyučovací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	81
4.11. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA	86
4.11.1 Vyučovací předmět ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	93
4.12. Vyučovací předmět: PRACOVNÍ a VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	94
VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI	111
5. Charakteristika ŠVP	112
5.1. Zaměření speciálních tříd.....	112
5.2. Výchovné a vzdělávací strategie.....	114
5.3. Učební plán	117
5.3.1.Poznámky k učebnímu plánu	117
6. Učební osnovy.....	119
6.1. Vyučovací předmět ROZUMOVÁ VÝCHOVA	119
6.2. Vyučovací předmět: SMYSLOVÁ VÝCHOVA	126
6.3. Vyučovací předmět: HUDEBNĚ POHYBOVÁ VÝCHOVA.....	132

6.4. Vyučovací předmět: REHABILITAČNÍ A ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	136
6.5. Vyučovací předmět: PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA	140
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	146
7.1. Hodnocení žáků.....	146
8. Vzdělávání žáků s kombinací postižení.....	163
9. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	163
VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	164